

Vernepliktsundersøkelsen 2022

Om undersøkelsen

Vernepliktsundersøkelsen gjennomføres av Forsvaret kommunikasjon.

Undersøkelsen gjennomføres blant alle vernepliktige inne til førstegangstjeneste, med to feltperioder i løpet av året.

22. november ble undersøkelsen sendt ut til de som kom inn i løpet av 1. halvår, disse omtales i undersøkelsen som «Innrykk Q1». De som kom inn i 2. halvår fikk undersøkelsen tilsendt den 3. mai, disse omtales som «Innrykk Q3». Undersøkelsen ble avsluttet den 16. mai.

Undersøkelsen gjennomføres årlig.

Målgruppe:	Vernepliktige inne til førstegangstjeneste	
Metode:	Webintervju via digipost	
Feltperiode:	Innrykk Q1	22.11.22 – 16.05.23
	Innrykk Q3	03.05.23 – 16.05.23
Antall vernepliktige totalt:	7990	
Antall respondenter:	2012	
Svarprosent:	25 %	

Utvvalg og univers

Tabellen under viser antall respondenter i undersøkelsen sammenstilt med antallet som finnes i undersøkelsens univers, altså antall vernepliktige soldater. Det er 2012 personer av 7990 som har svart på undersøkelsen.

Kvinner er noe overrepresentert blant respondentene. Respondentene fra de ulike innrykksperiodene speiler universet relativt godt.

Respondenter		Univers		
Totalt antall respondenter	2012	100%	7990	100%
Kvinne	818	41%	2592	32%
Mann	1194	59%	5398	68%
Q1	1179	59%	4374	55%
Q3	833	41%	3616	45%

Omdømme og trivsel

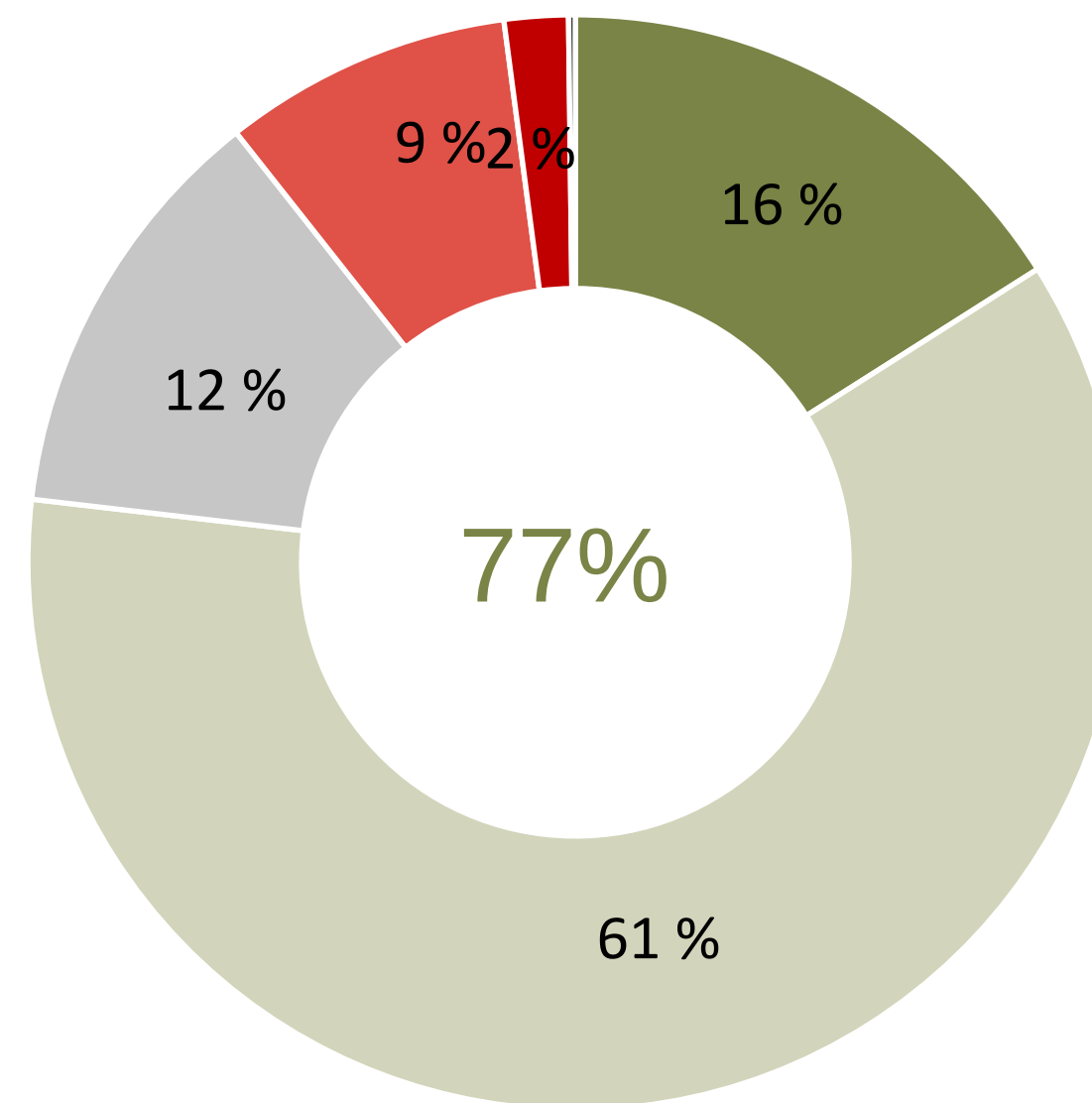
- Det stabilt gode inntrykket av Forsvaret blant vernepliktige vedvarer.
- Trivselen blant de vernepliktige ligger stabilt høyt.

Alt i alt, hvor godt eller dårlig inntrykk har du av Forsvaret?

80 %

7 %

■ Meget godt inntrykk

■ Verken godt eller dårlig inntrykk

■ Meget dårlig inntrykk

■ Ganske godt inntrykk

■ Litt dårlig inntrykk

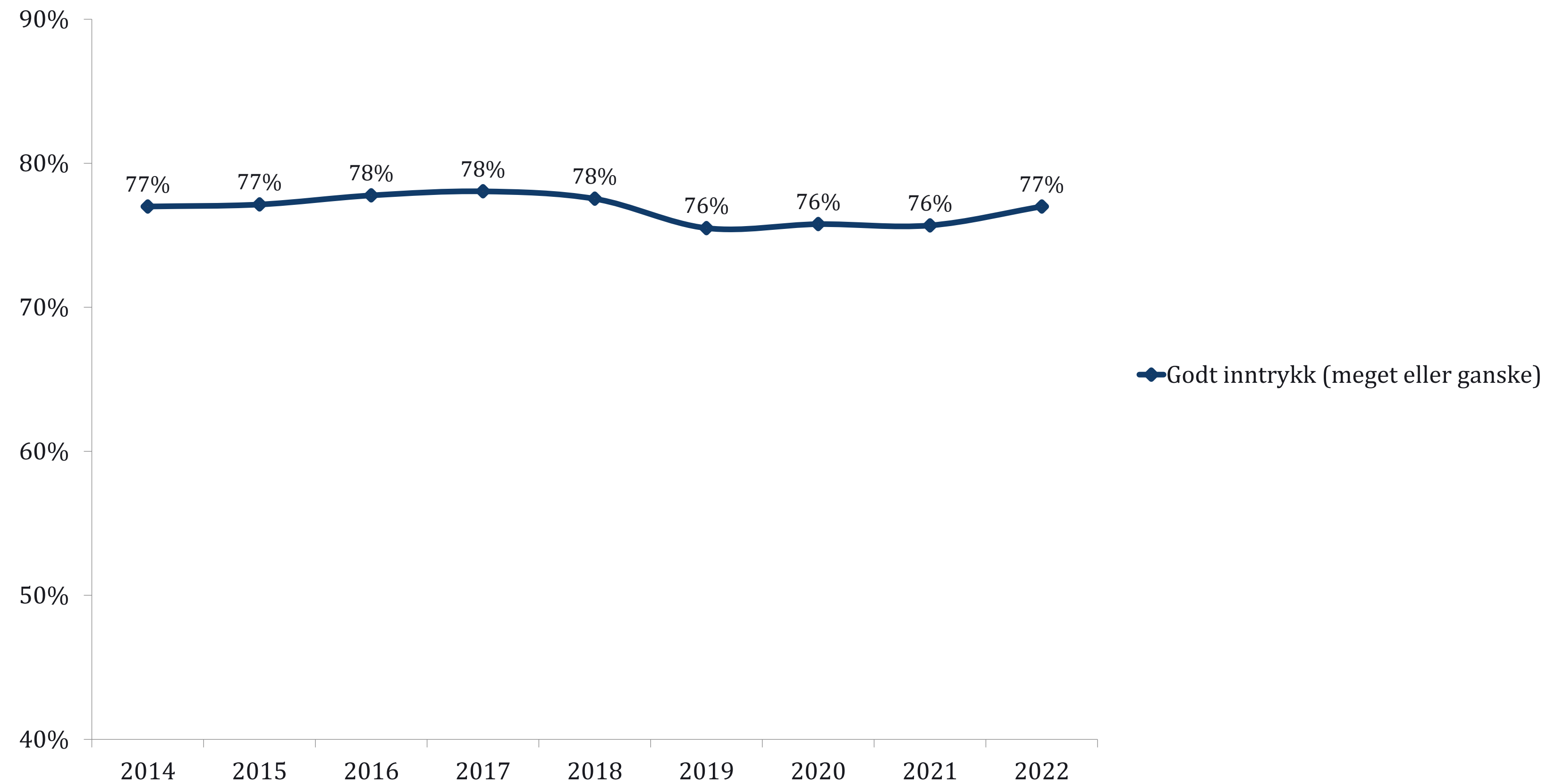
■ Vet ikke

75 %

13 %

Stabilt godt inntrykk av Forsvaret blant vernepliktige

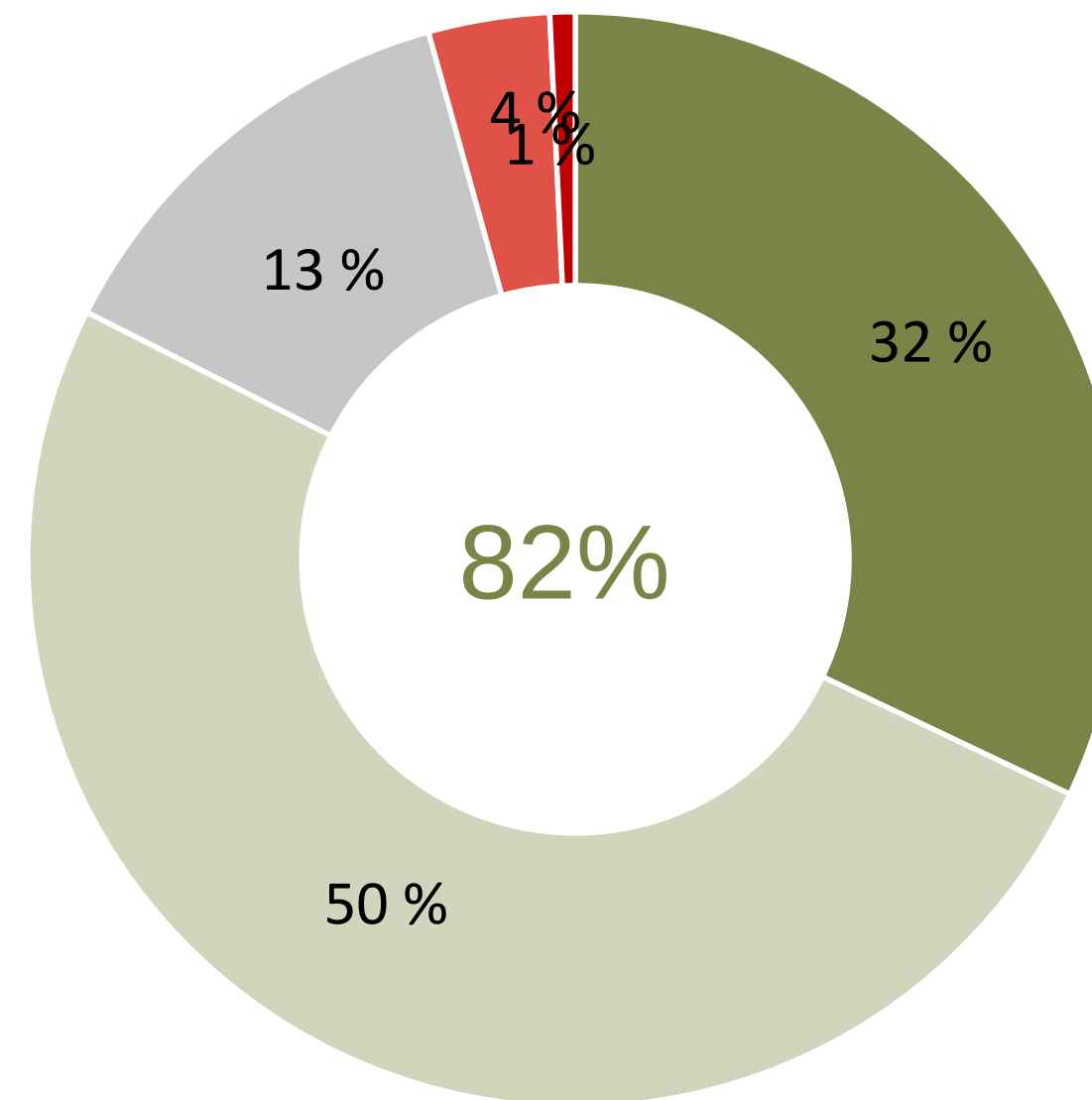

Alt i alt, hvordan trives du i Forsvaret?

85 %

2 %

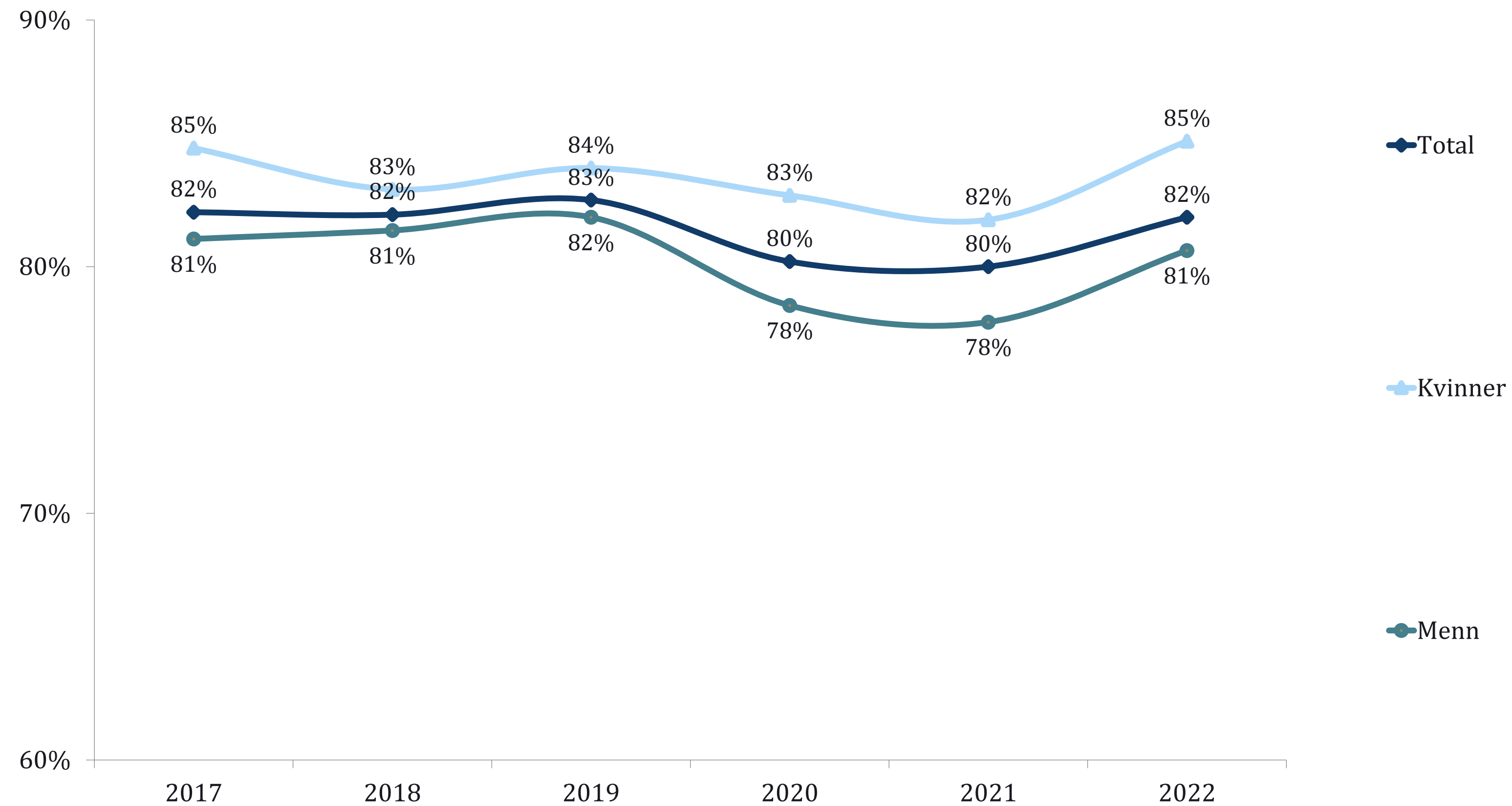
■ Meget godt ■ Ganske godt ■ Verken godt eller dårlig ■ Ganske dårlig ■ Meget dårlig

81 %

6 %

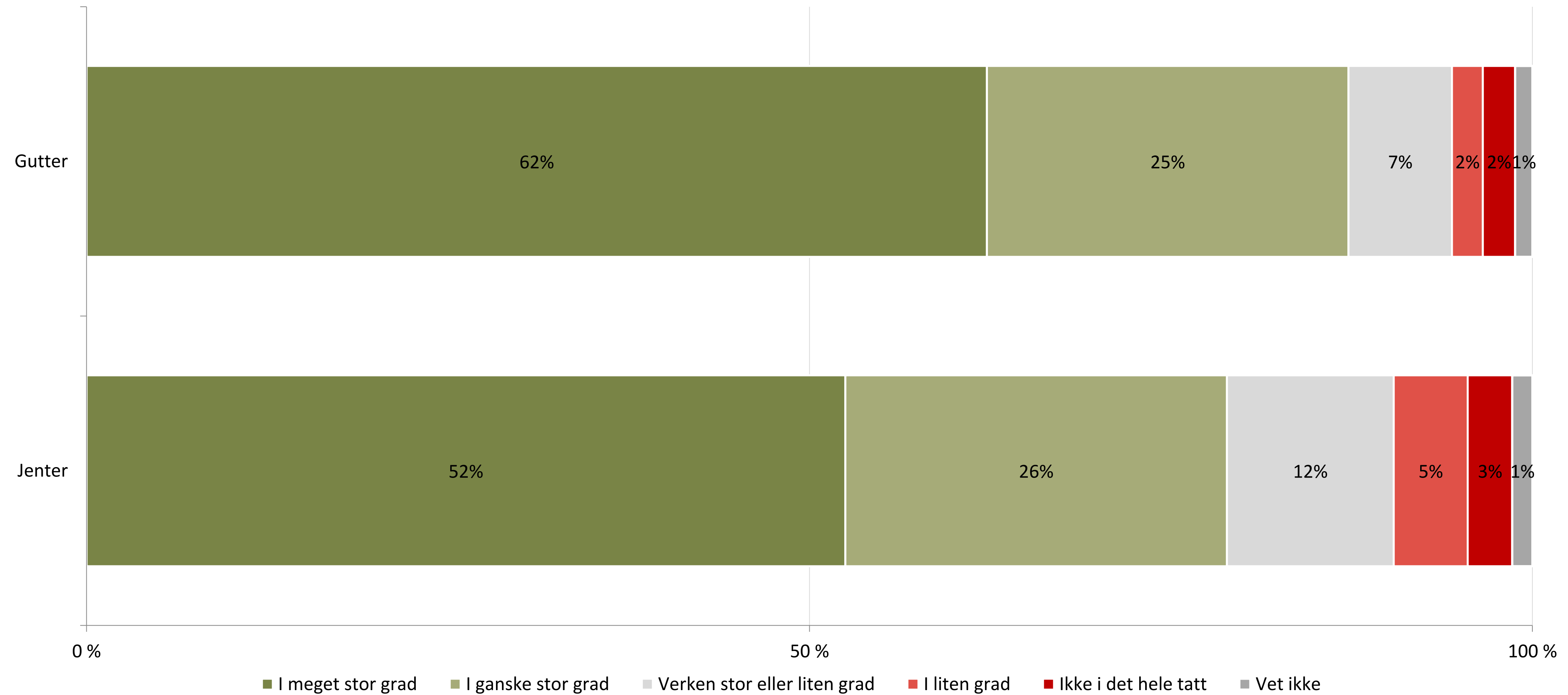
Stigende overordnet trivsel både blant vernepliktige kvinner og menn

Allmenn verneplikt

- På spørsmål om man ønsker å anbefale førstegangstjenesten til henholdsvis jenter og gutter er det litt flere som ønsker å anbefale den til gutter. Dette gjelder for både kvinner og menn.
- Det er tendenser til en svak økning, sammenliknet med forrige undersøkelse.
- Kvinner vil i noe større grad enn menn anbefale førstegangstjenesten til både gutter og jenter.

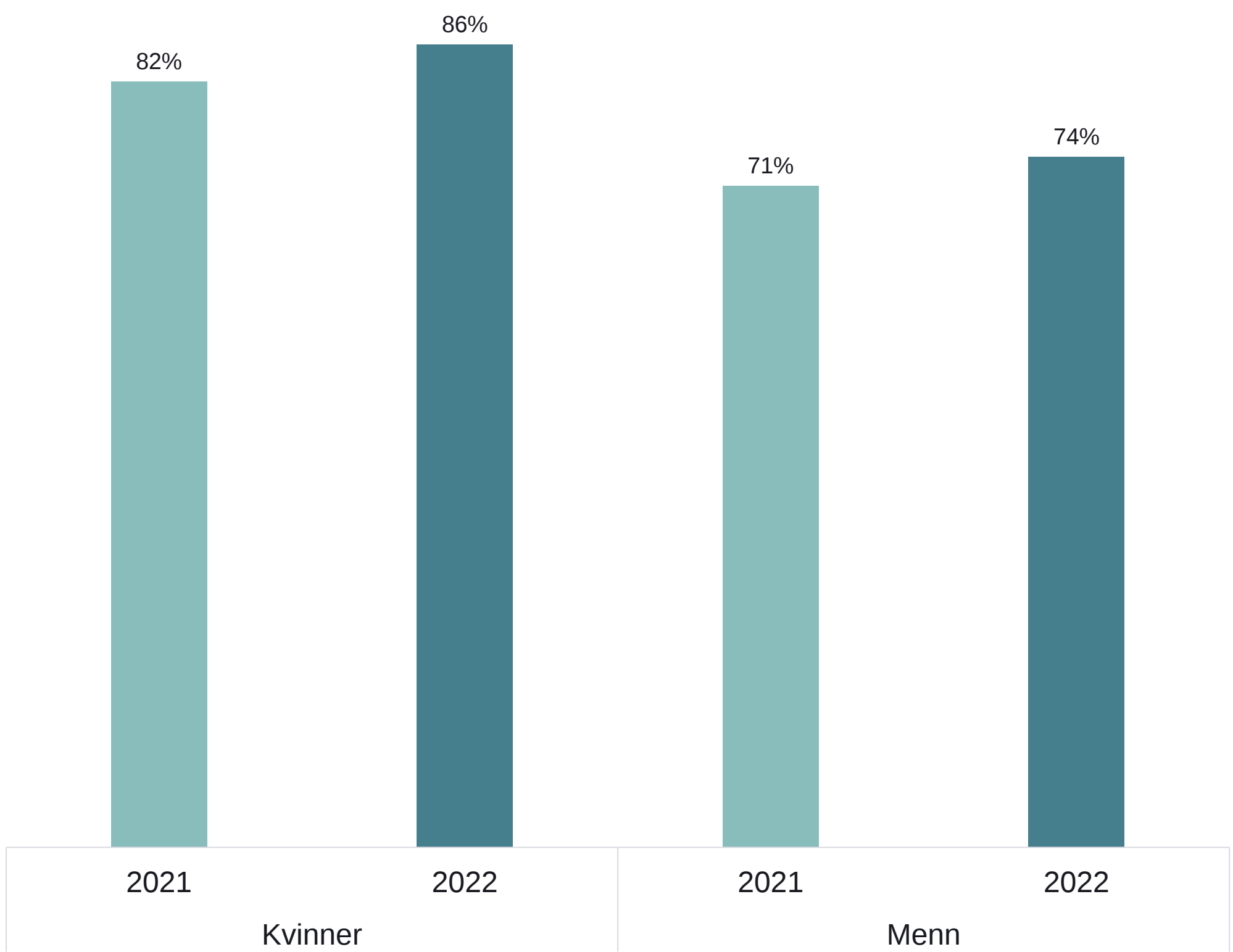
Basert på dine erfaringer, i hvilken grad ville du anbefalt førstegangstjenesten til...

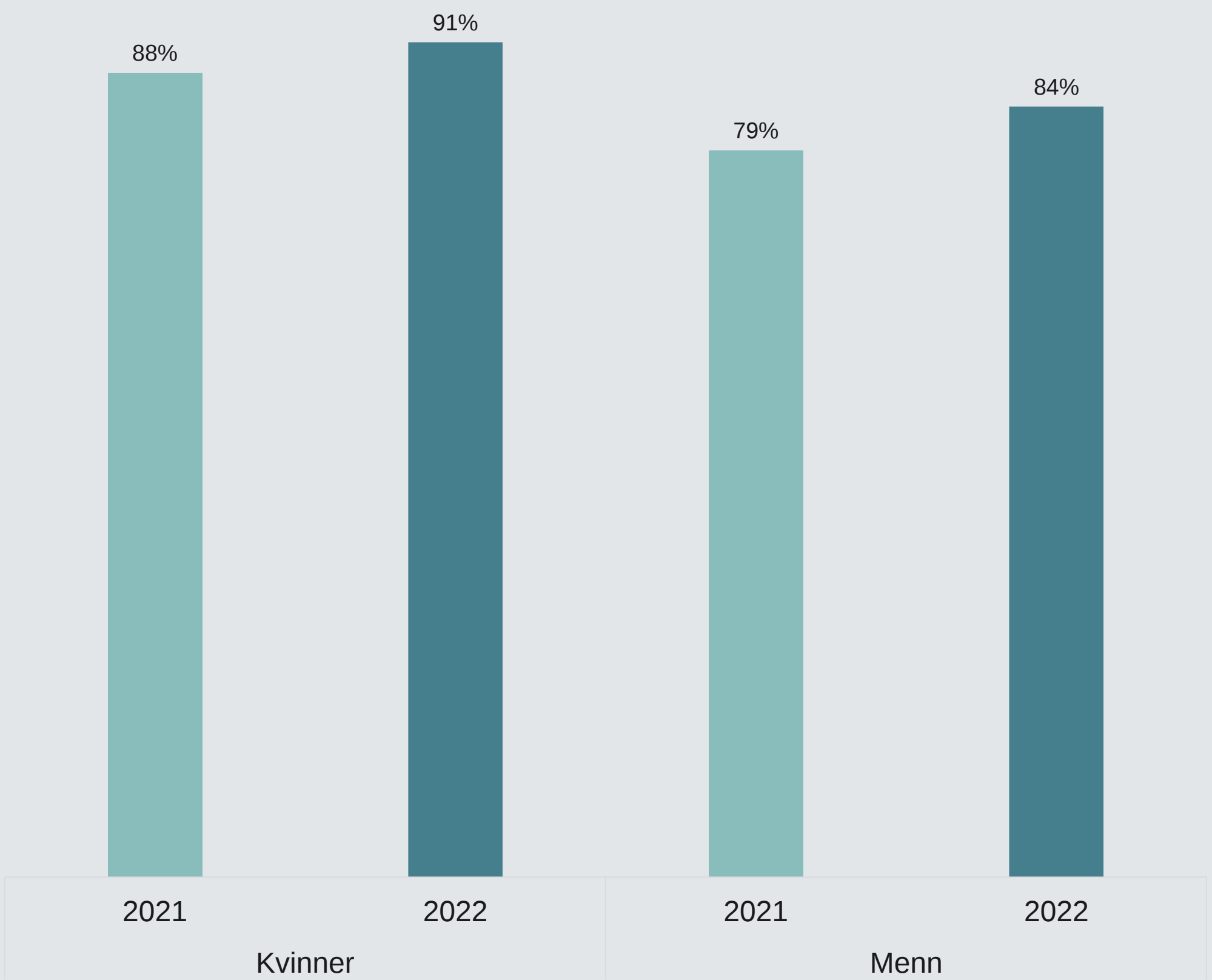
Både kvinner og menn vil i større grad anbefale førstegangstjenesten til gutter enn til jenter.
 Menn vil i lavere grad enn kvinner anbefale førstegangstjenesten til jenter.

Basert på dine erfaringer, i hvilken grad ville du anbefalt førstegangstjenesten til jenter?

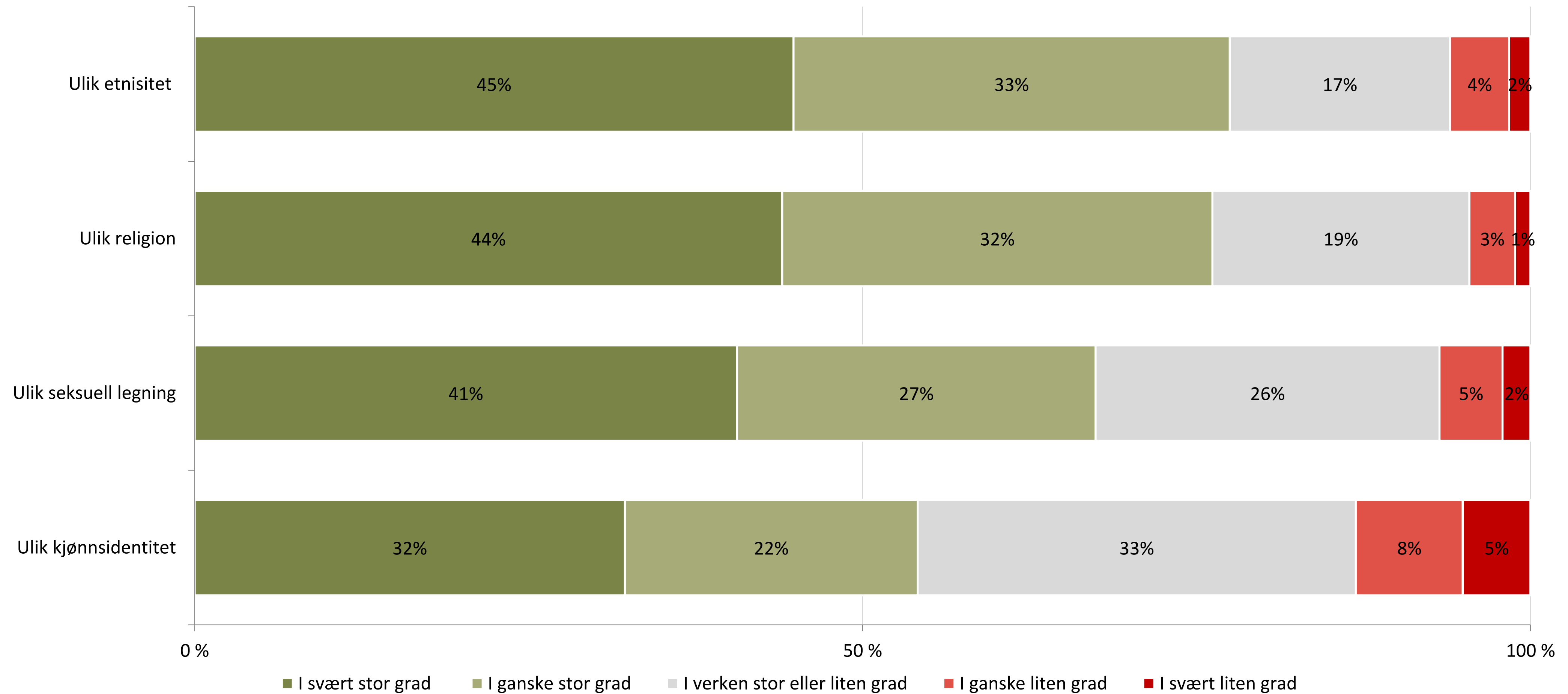
Basert på dine erfaringer, i hvilken grad ville du anbefalt førstegangstjenesten til gutter?

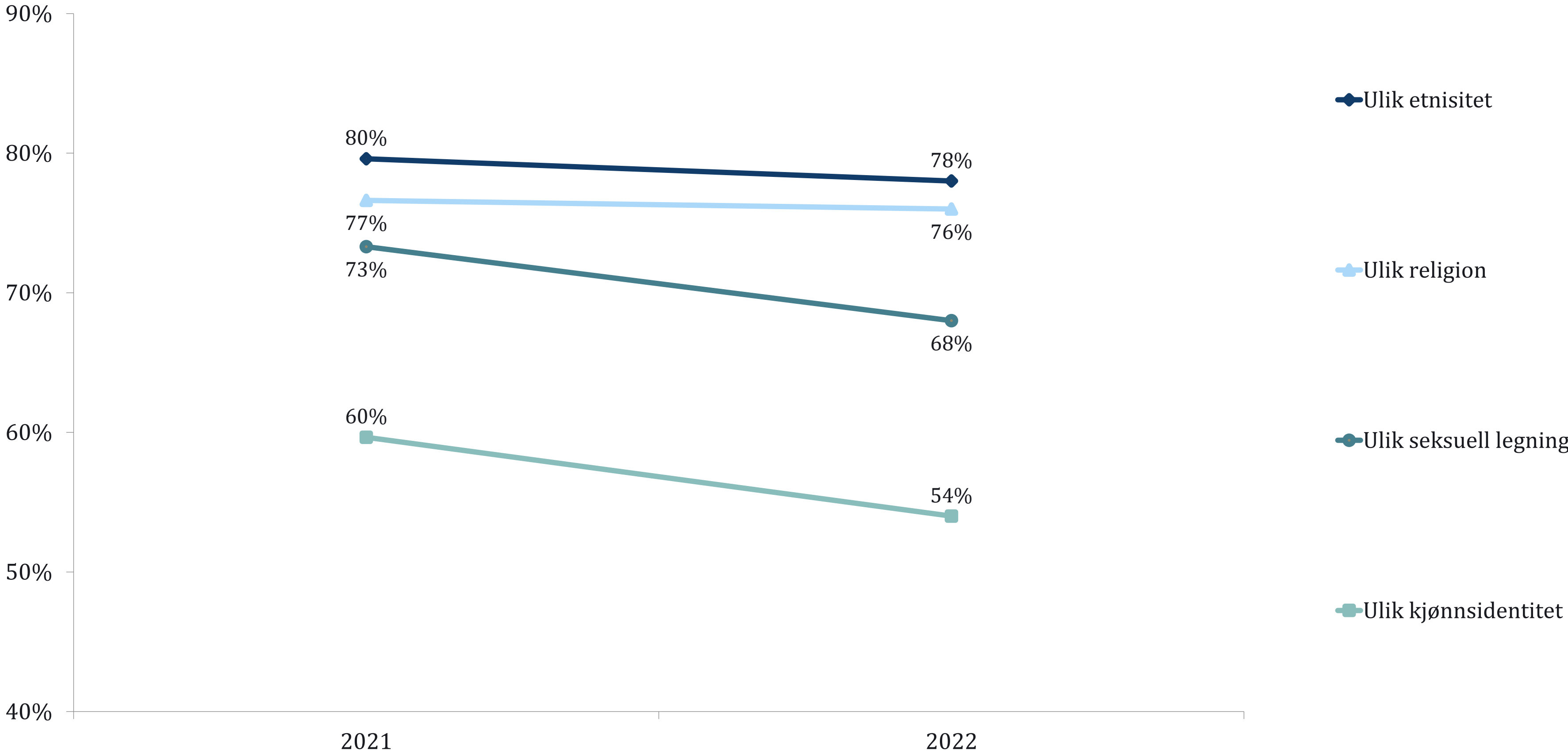
Verdisyn

- Mellom 70 og 80% oppfatter Forsvaret som i stor grad inkluderende på ulik etnisitet, religion, og legning. På spørsmålet om kjønnsidentitet er det flere som svarer «verken eller», som er å oppfatte som vet ikke og ikke vært borti problemstillingen
- Det er en nedgang i andelen som oppfatter Forsvaret som inkluderende når det gjelder ulik seksuell legning og kjønnsidentitet, særlig blant menn. Andelen menn som er enige i dette er henholdsvis 8 og 9 pp. lavere i 2022 enn ved forrige undersøkelse. Endringen skyldes at flere svarer «i verken stor eller liten grad».
- Vernepliktige kvinner oppfatter Forsvaret som mer inkluderende enn menn når det gjelder ulik seksuell legning og kjønnsidentitet. Dette er en endring fra fjorårets Vernepliktsundersøkelse, der vernepliktige menn gjennomgående oppfattet Forsvaret som mer inkluderende enn vernepliktige kvinner.

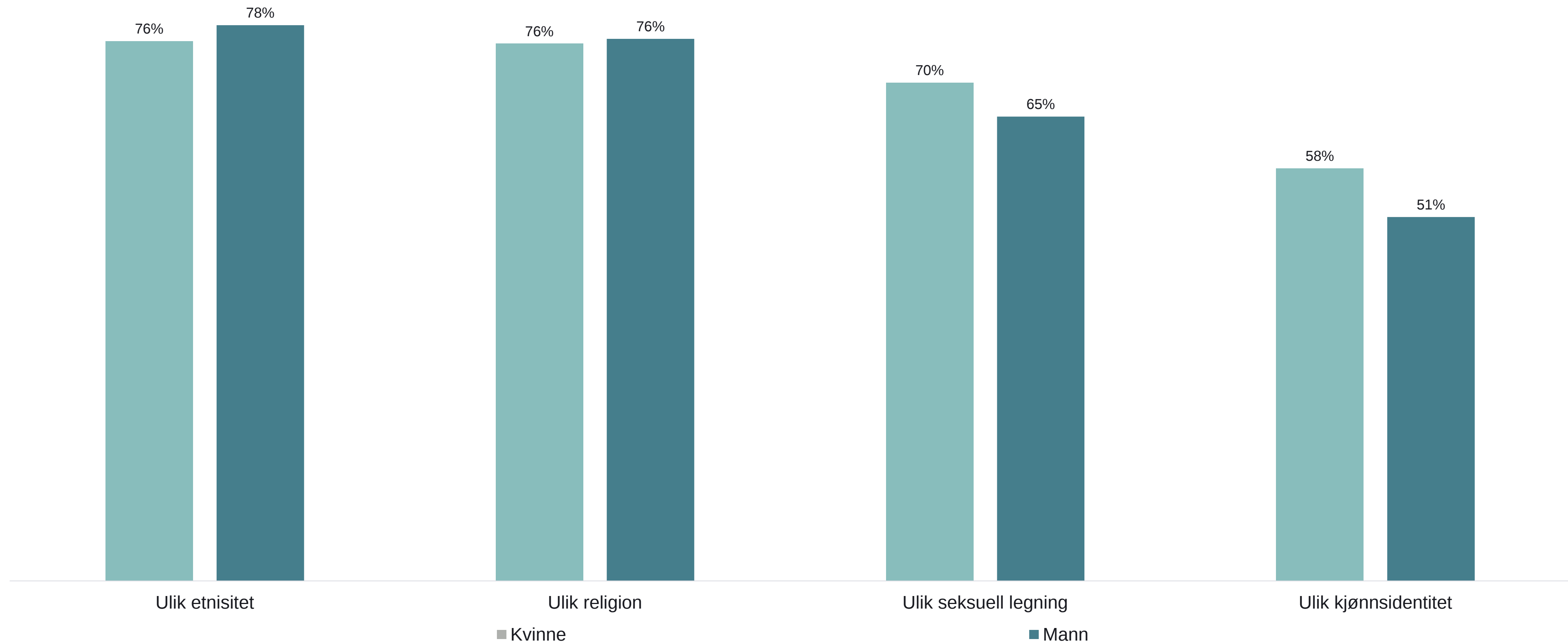
I hvilken grad oppfatter du Forsvaret som en åpen og inkluderende organisasjon når det gjelder mennesker med:

Utvikling over tid

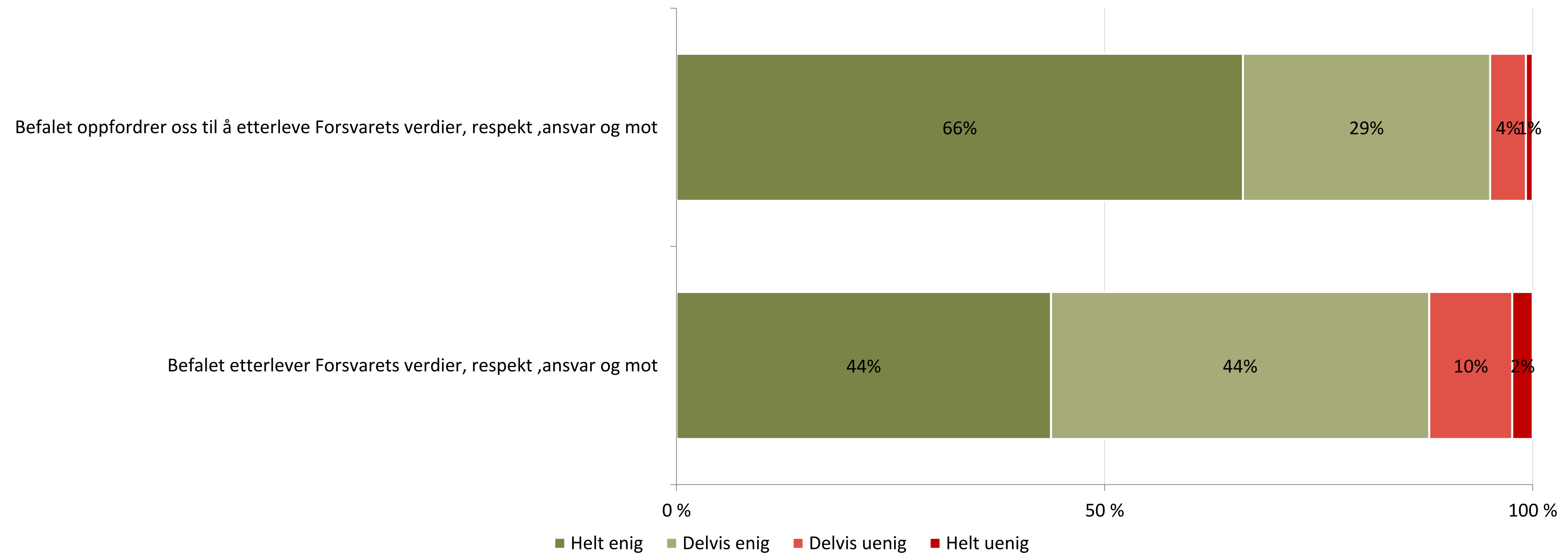
Fordelt på kjønn

RAM

- Nesten alle svarer at de har blitt oppfordret til å etterleve verdiene respekt, ansvar og mot, og at de opplever at befalet også gjør det. Resultatene er uendret fra i fjor.

Ta stilling til følgende om Forsvarets verdier. Befal slik det er omtalt nedenfor, omfatter befal, offiserer, spesialister og sivile som du som soldat er i kontakt med i den daglige tjenesten.

Førstegangstjenesten

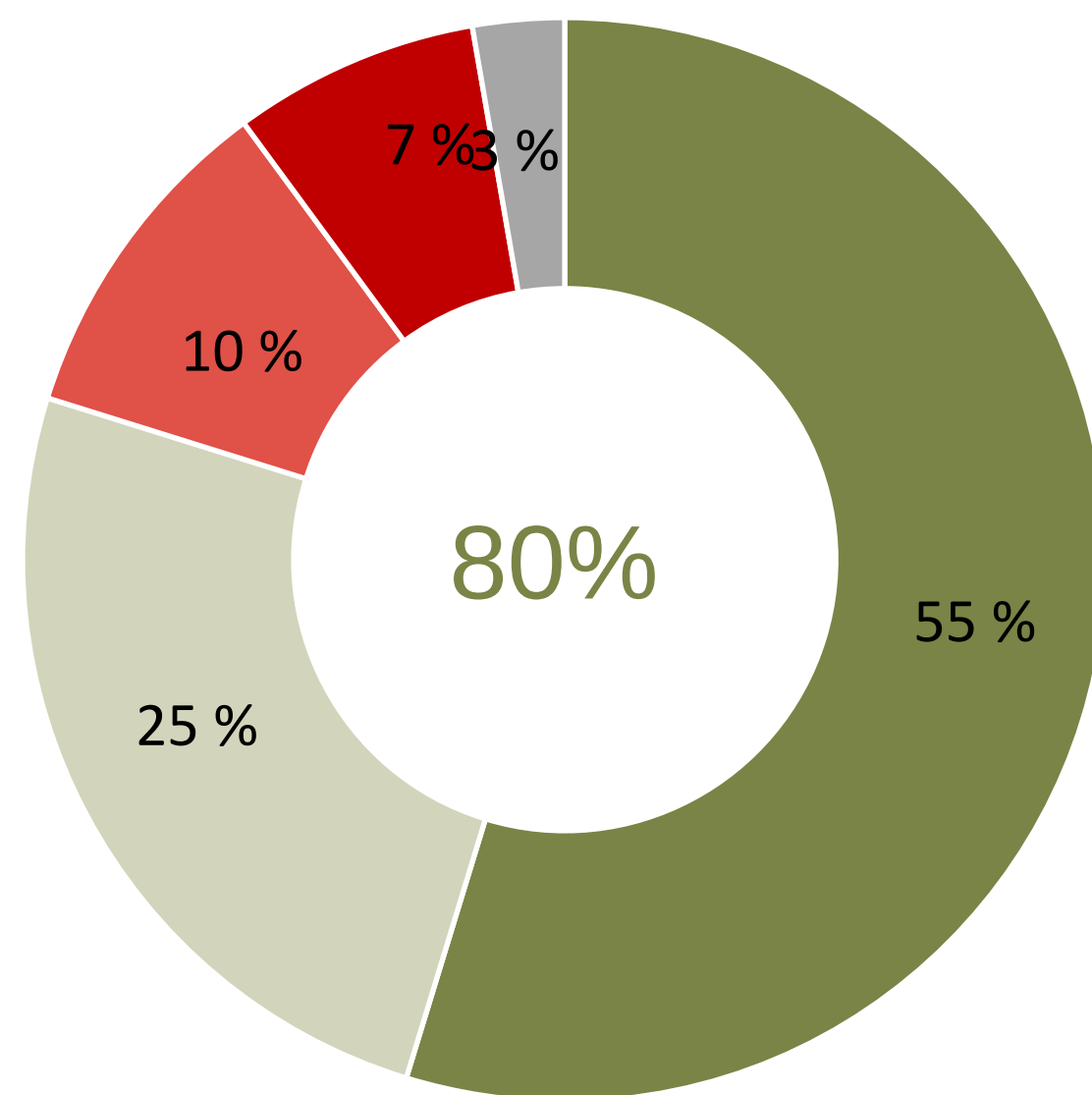
- Litt flere enn i fjor, både kvinner og menn, ville valgt å avtjene førstegangstjenesten hvis den var frivillig.
- Vi spør om soldatene er fornøyd med ulike forhold ved tjenesten. Soldatene er mest fornøyd med sine egne medsoldater.
- De vernepliktige oppgir at de er noe mer fornøyde med rekruttperioden enn avdelingsperioden totalt sett. De oppgir å være vesentlig mer fornøyde med øvelsene i rekruttperioden enn øvelsene i avdelingsperioden. Samtidig er de betydelig mer tilfredse mer samarbeid og kommunikasjon med befalet sitt i avdelingsperioden enn i rekrutten.
- De aller fleste sier seg enige i påstander om at de opplever et godt samhold mellom soldatene, at de har hatt en lærerik tjeneste og at de opplever arbeidsoppgavene sine som meningsfulle.

Dersom førstegangstjenesten var frivillig, ville du da ha valgt å avtjene den?

78 %

19 %

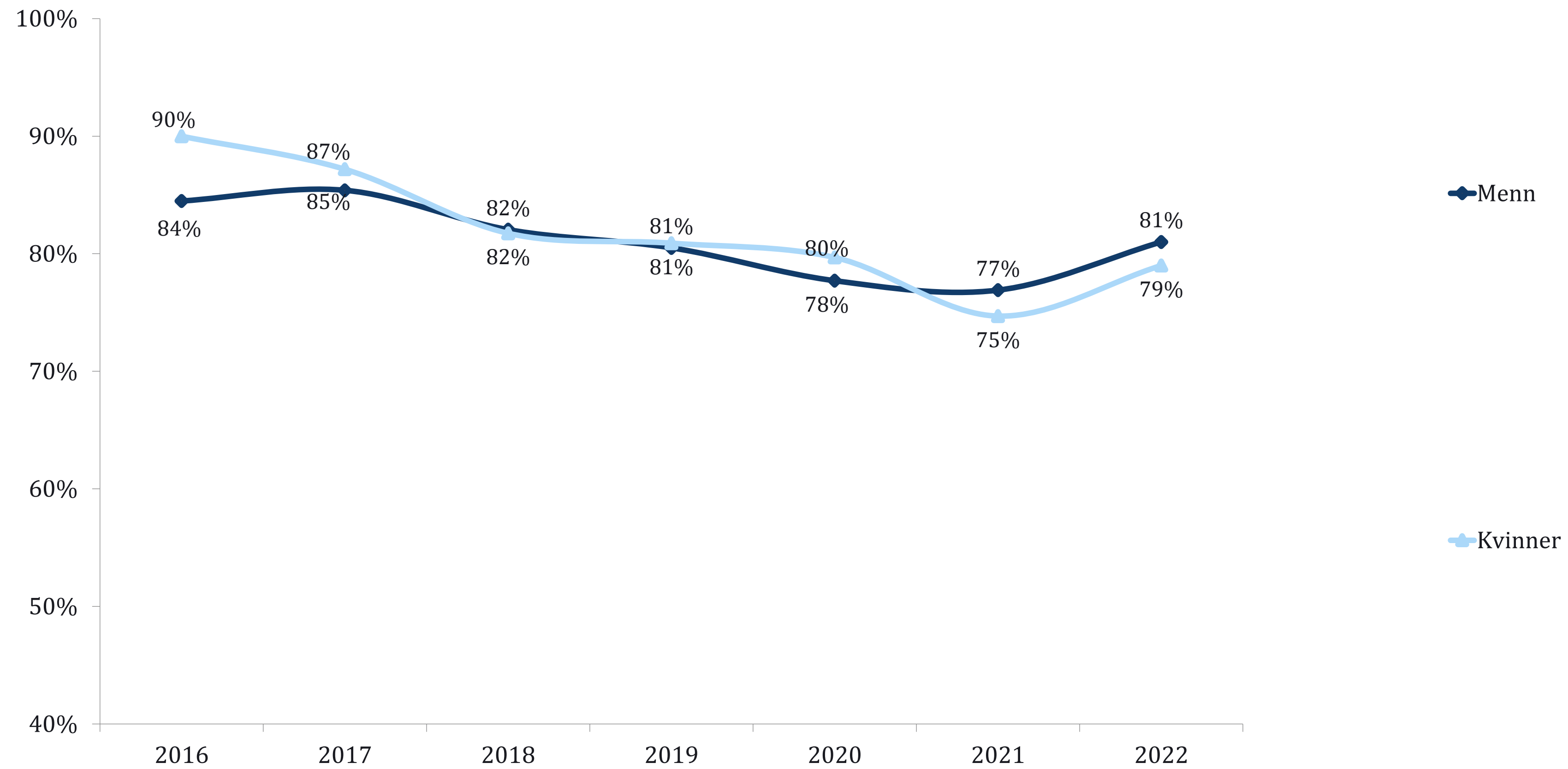
■ Ja, helt klart ■ Ja, kanskje ■ Nei, tror ikke det ■ Nei, helt sikkert ikke ■ Vet ikke

81 %

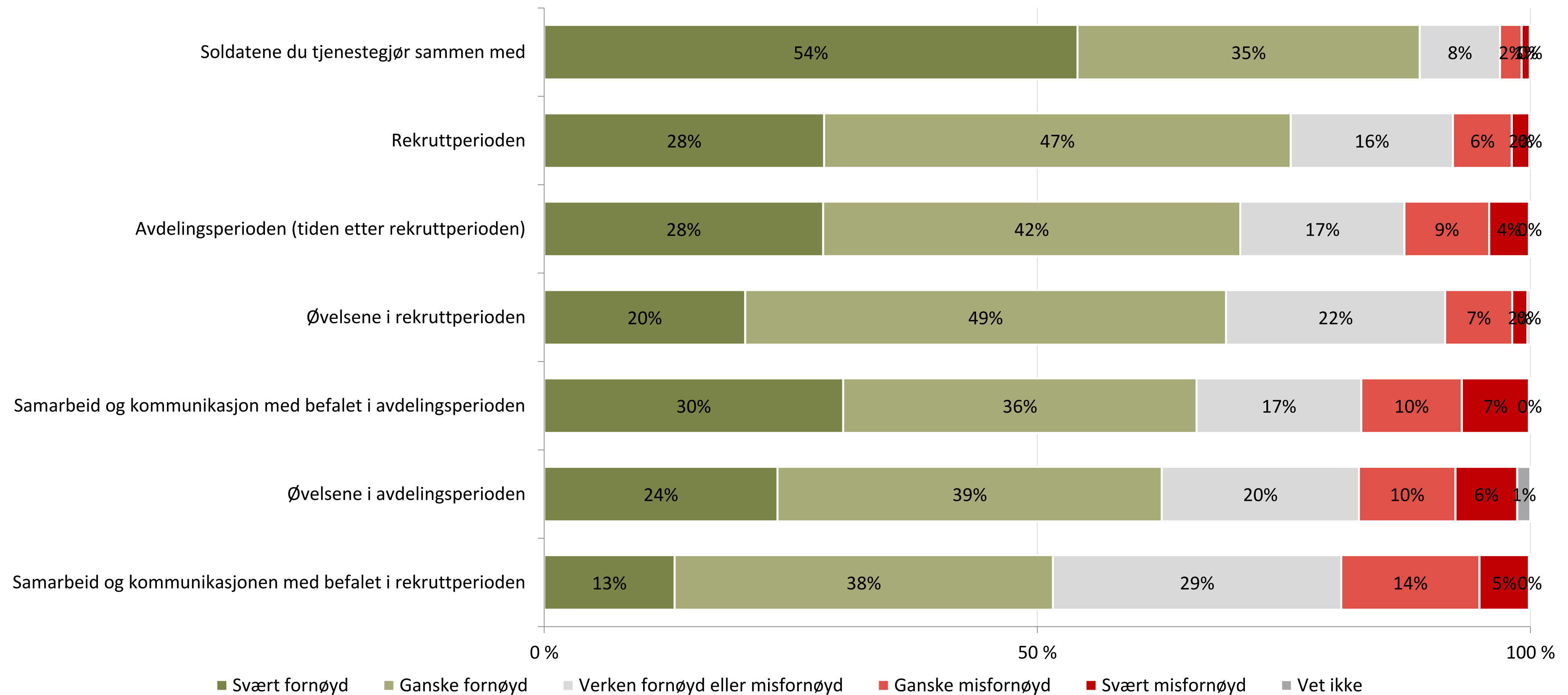

17 %

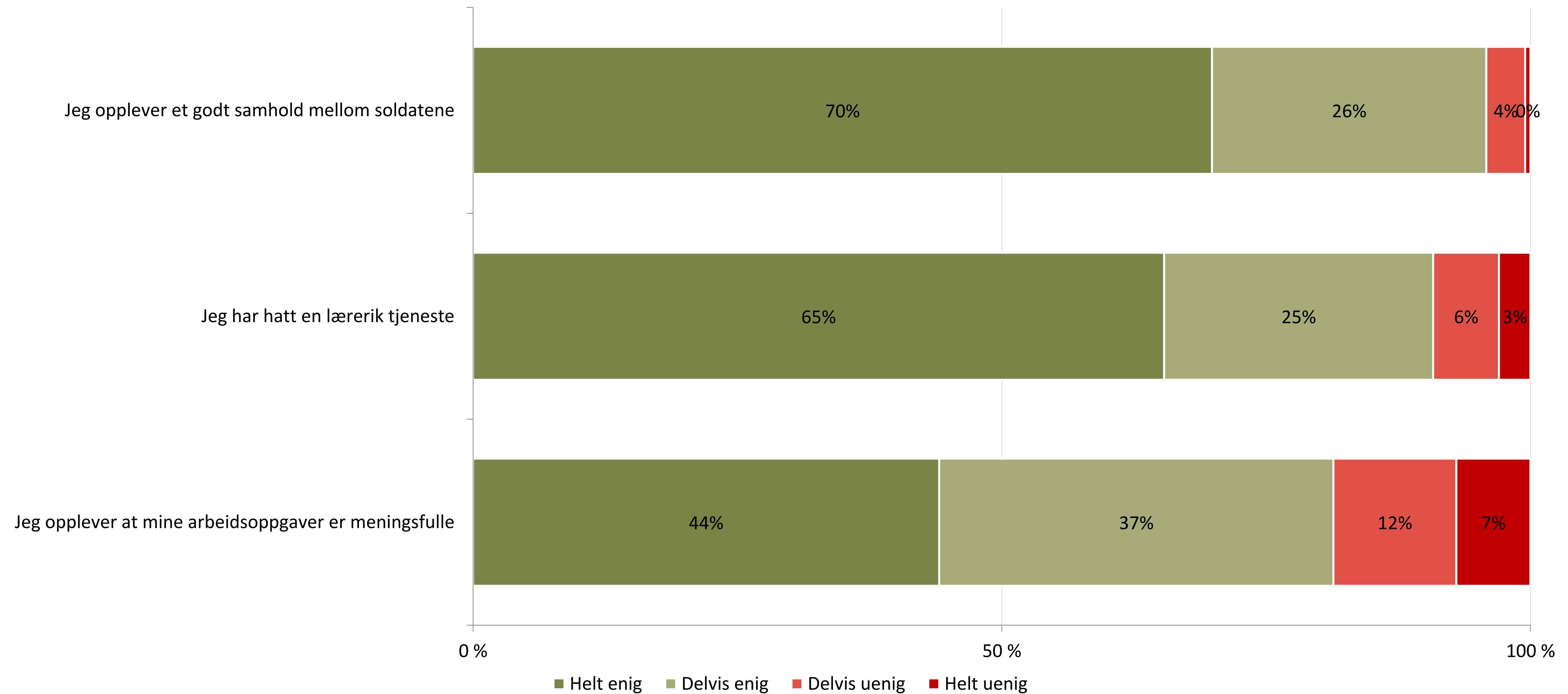
Utvikling over tid

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med følgende ved førstegangstjenesten så langt?

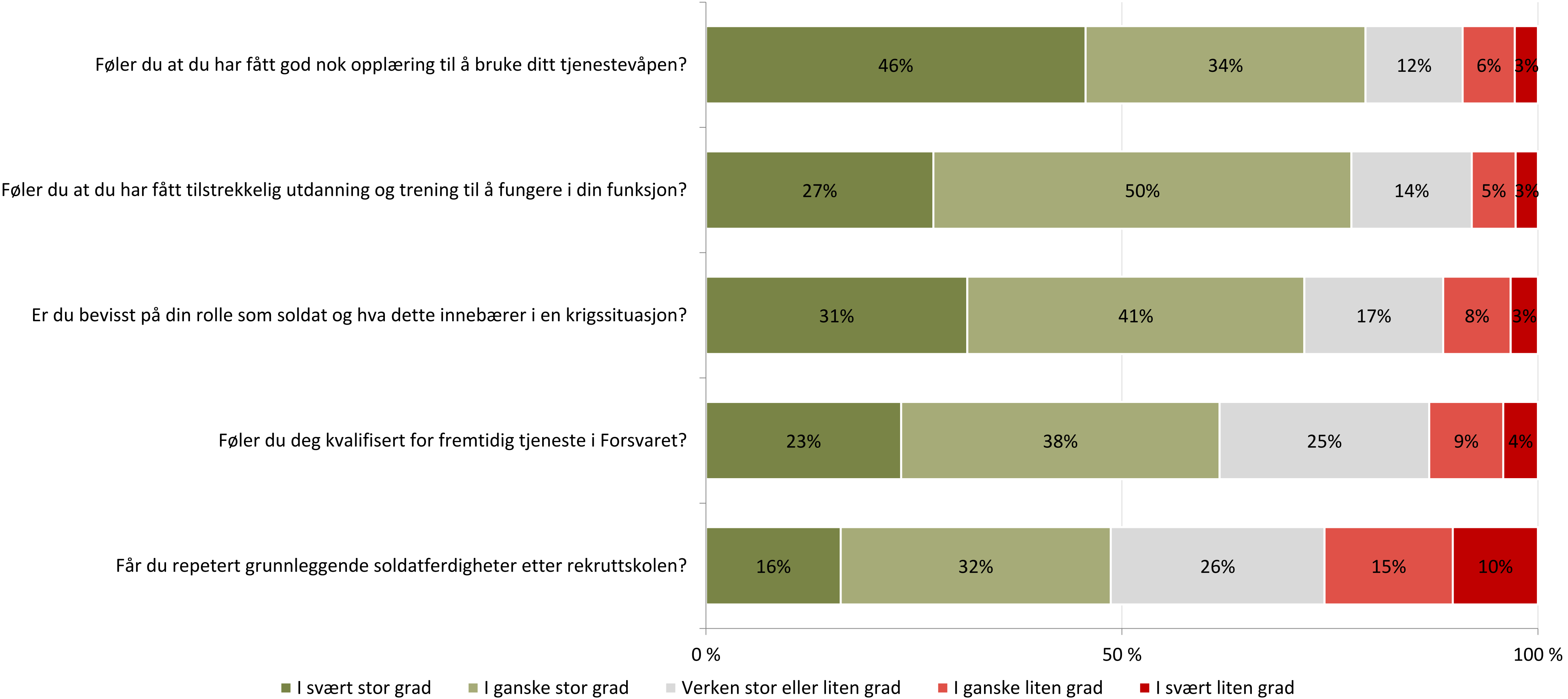
Ta stilling til følgende påstander om din tjeneste i Forsvaret:

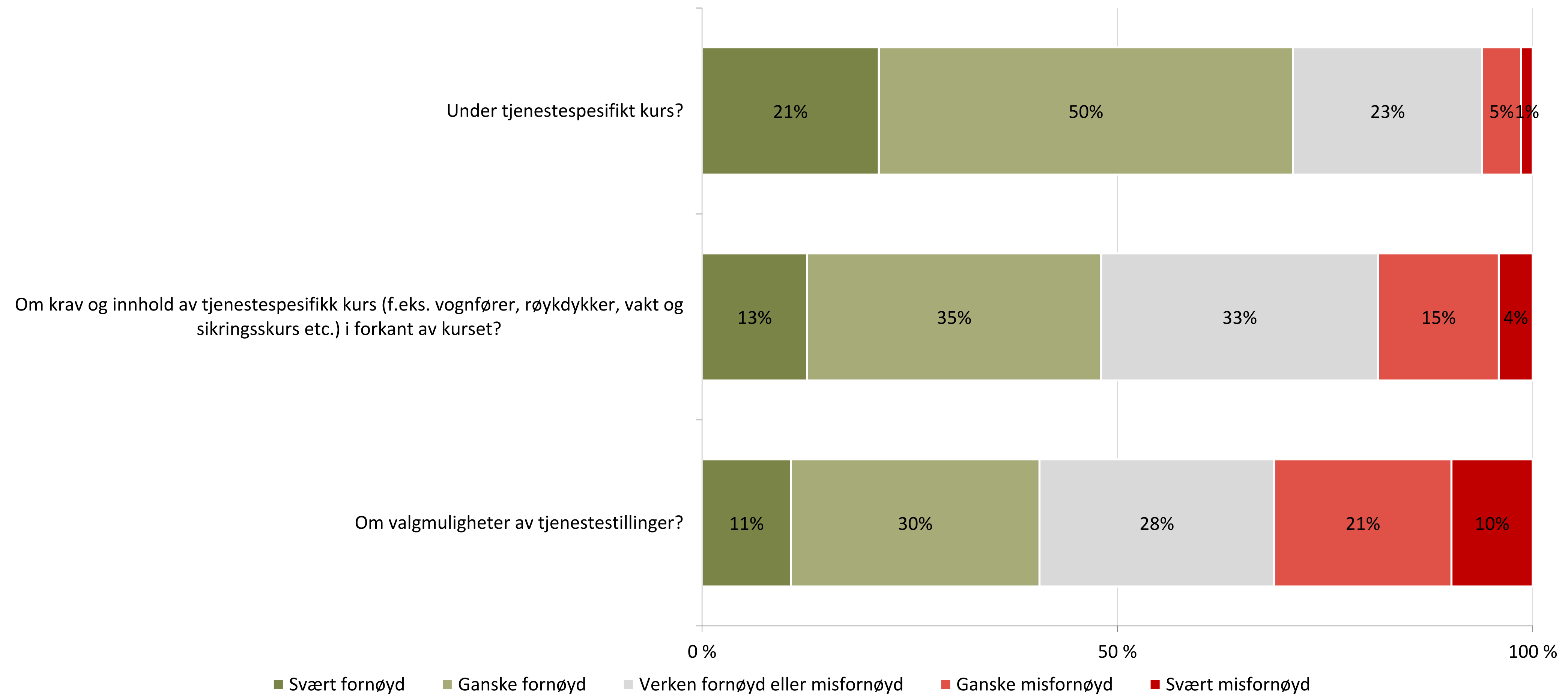
Soldatutdanning

- 77 % føler de har fått nok utdanning til å fungere i posisjonen de har i dag.
- 51 % av kvinnene føler seg kvalifiserte for videre tjeneste, noe som er en økning på 5 pp. sammenliknet med forrige undersøkelse. Det er likevel fremdeles vesentlig lavere enn blant mennene, der 69 % føler seg kvalifisert.
- 72 % føler at de er bevisste sin rolle som soldat.
- 74 % har gjennomført tjenestespesifikke fagkurs. 71 % er fornøyd med informasjonen de fikk under tjenestespesifikt kurs, men færre enn halvparten er fornøyde med informasjon knyttet til krav, innhold og valgmuligheter. Det er gjennomgående høy grad av tilfredshet med både kursinstruktørene, den praktiske gjennomføringen og teorien på det tjenestespesifikke kurset.

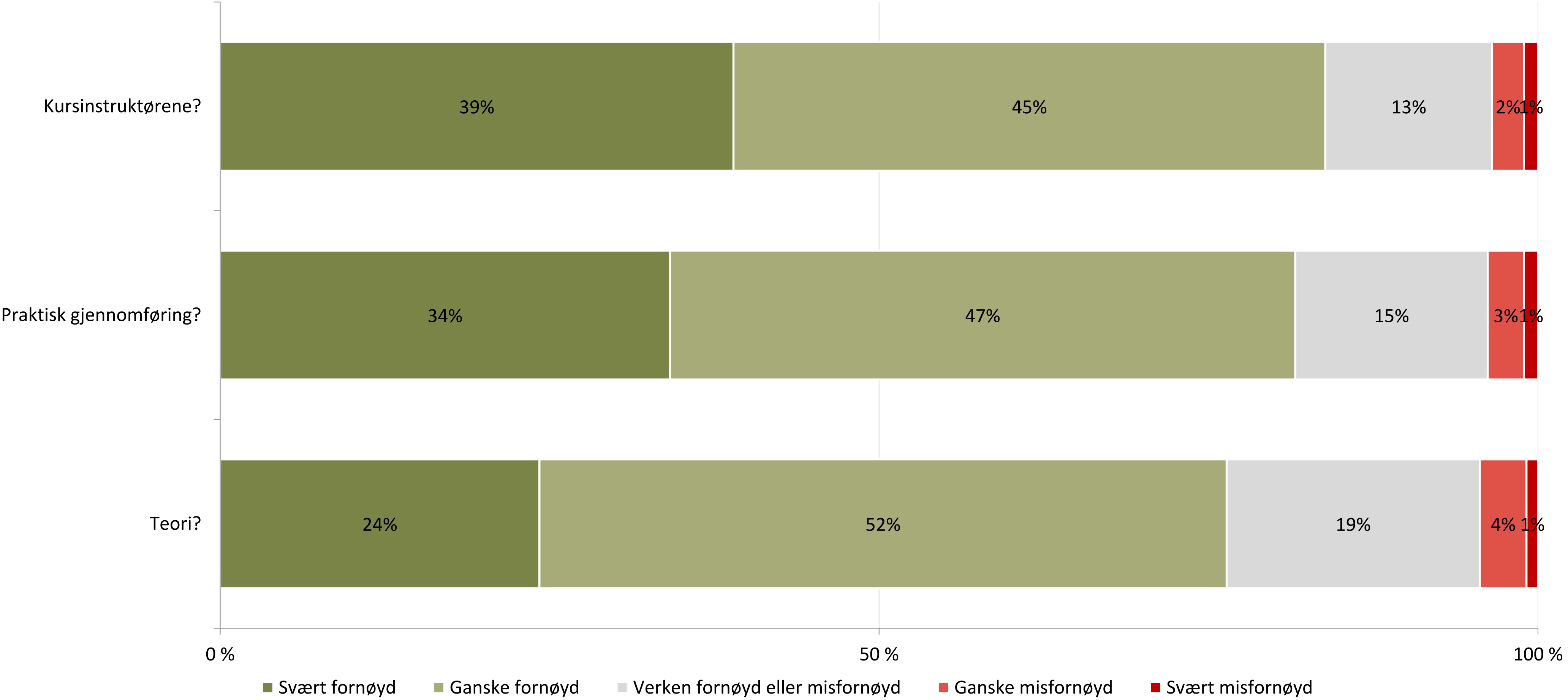
Soldatutdanning - I hvilken grad...

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med informasjonen du fikk fra Forsvaret...

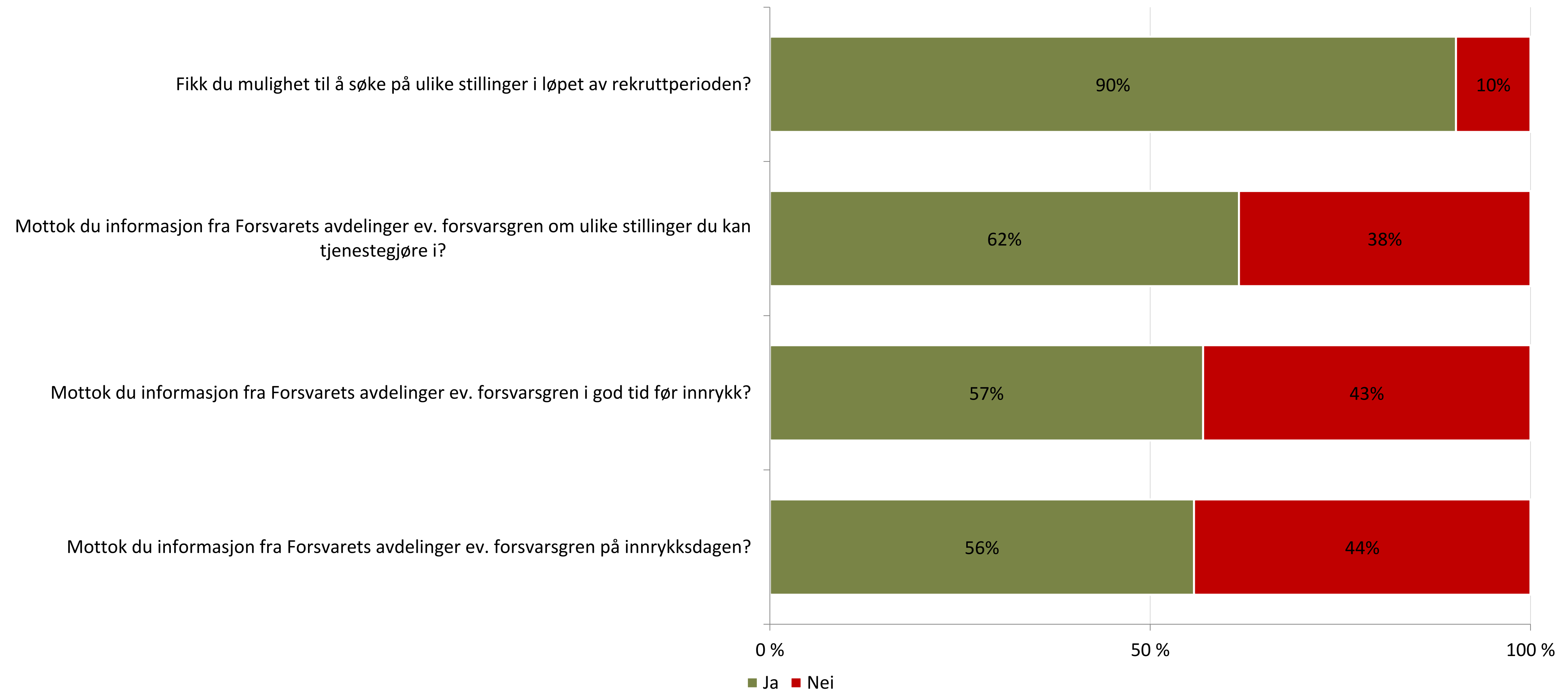
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med det tjenestespesifikke kurset (opplæring etter rekruttskolen) når det gjelder...

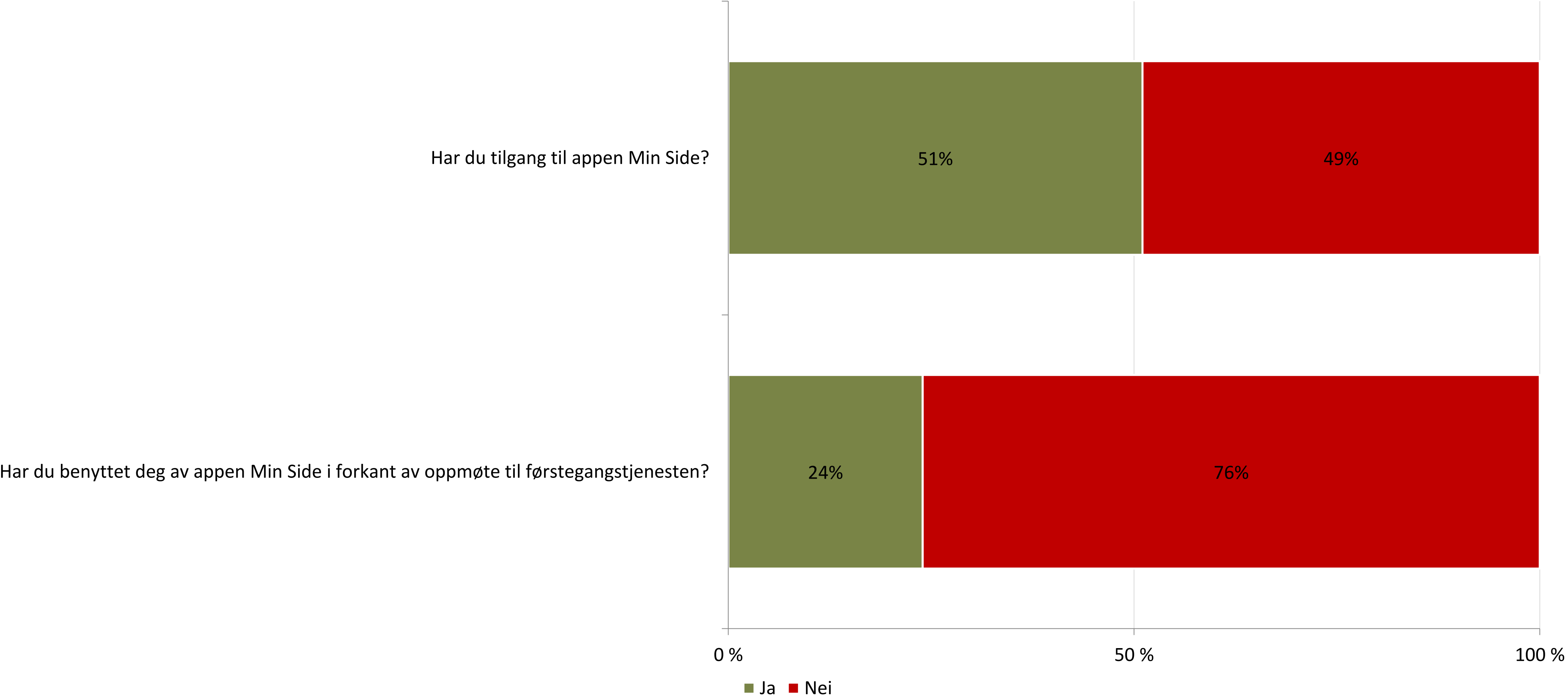
Informasjon

- Litt over halvparten sier at de mottok informasjon fra Forsvaret om ulike stillinger de kunne tjenestegjøre i, og at de mottok informasjon fra Forsvarets avdelinger/forsvarsgren i god tid før innrykk samt på innrykksdagen.
- 90 % oppgir at de fikk mulighet til å søke på ulike stillinger i løpet av rekruttperioden.
- Halvparten har tilgang til appen Min Side, men kun 1 av 4 benyttet den i forkant av oppmøte til førstegangstjenesten.

Informasjon

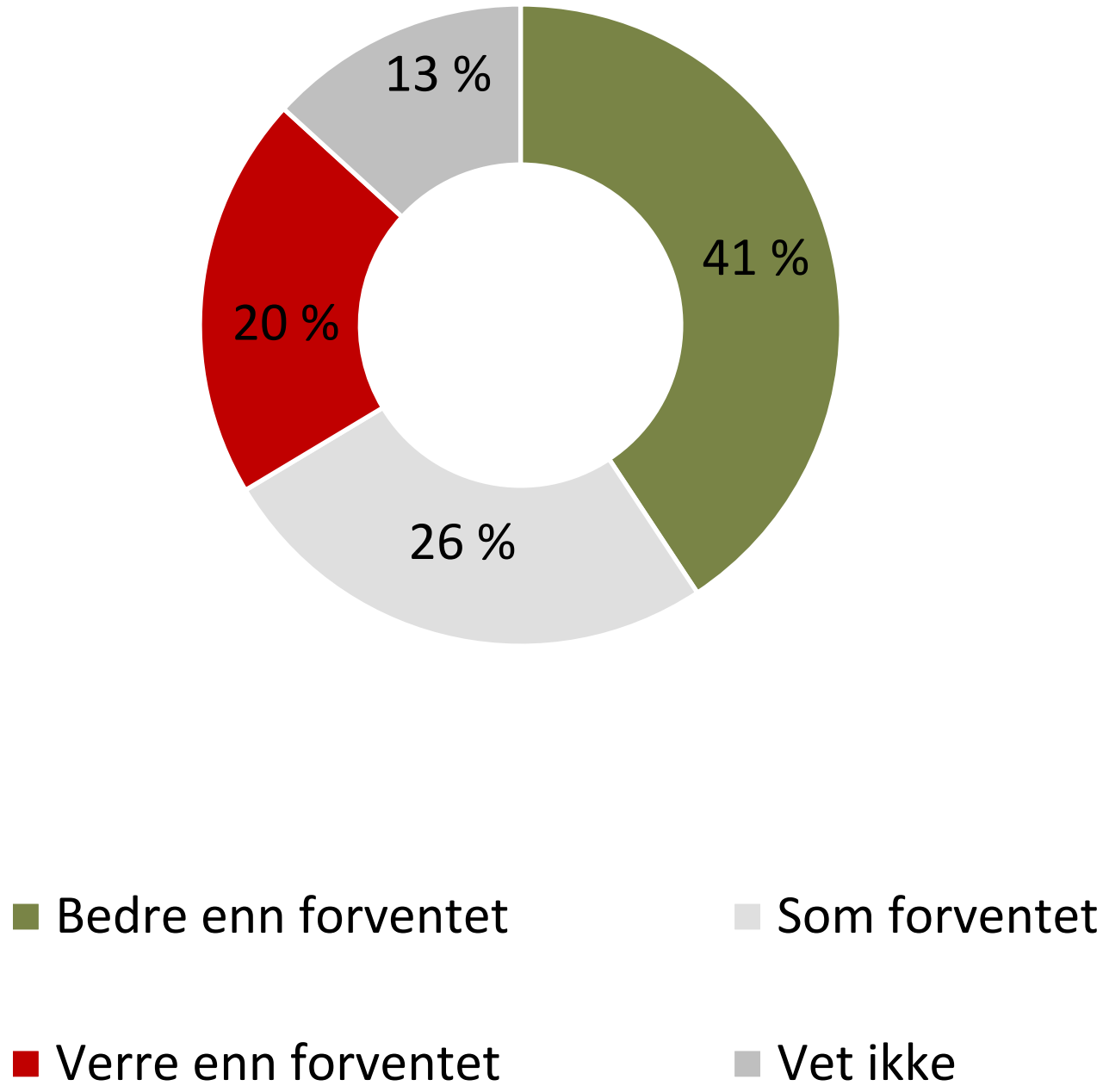
Min Side

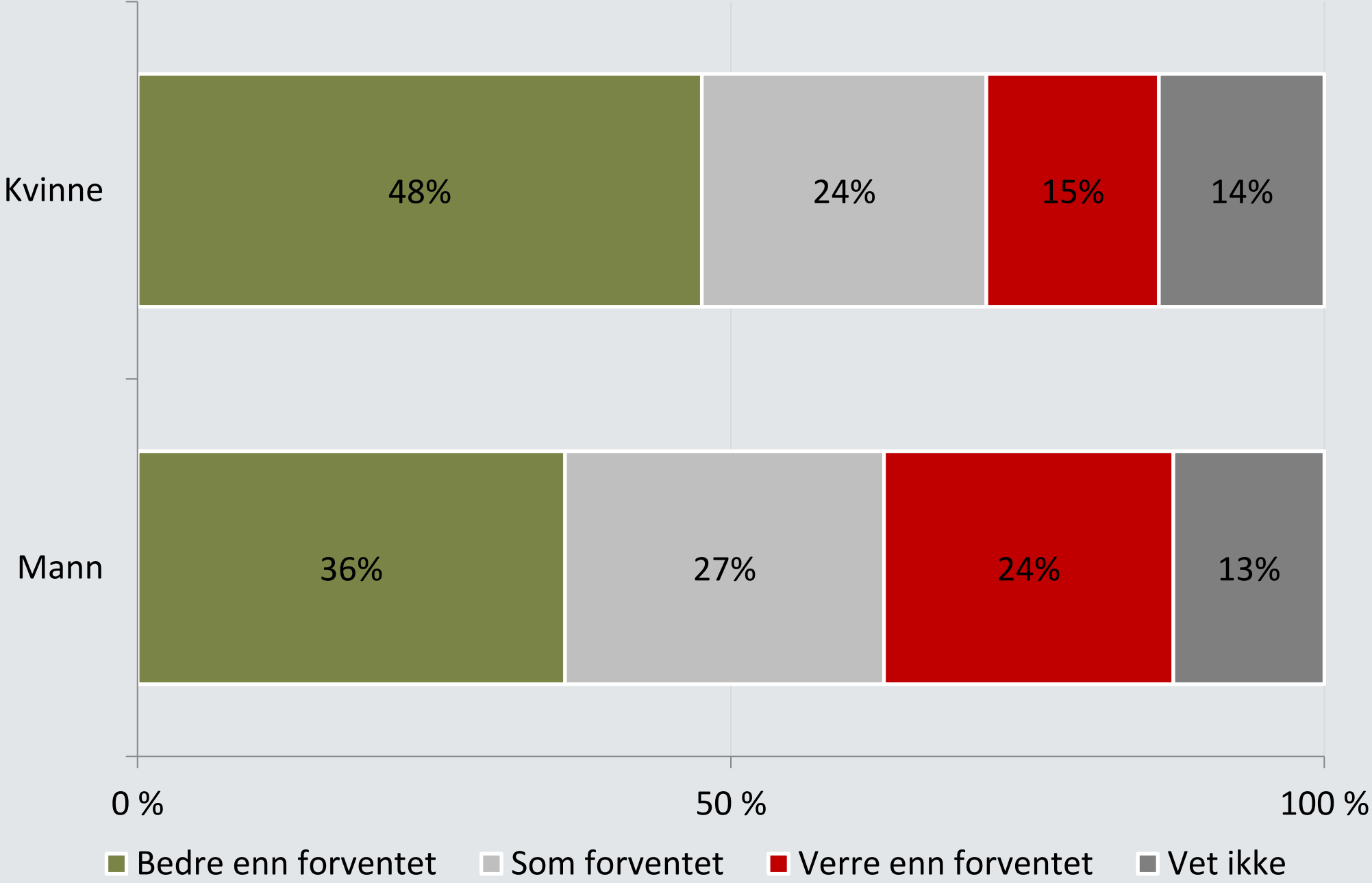
Forventninger

- Totalt oppgir 41 % at førstegangstjenesten har blitt bedre enn forventet. 26 % oppgir at tjenesten har blitt som forventet, mens 20 % oppgir at den har blitt verre enn forventet. Det er ingen store endringer siden forrige undersøkelse.
- Andelen som er positive er høyest blant kvinner, der nesten halvparten oppgir at tjenesten har blitt bedre enn forventet.
- Av de som svarte «verre enn forventet», svarer 58 % at informasjonen som ble gitt i forkant, ikke stemte.

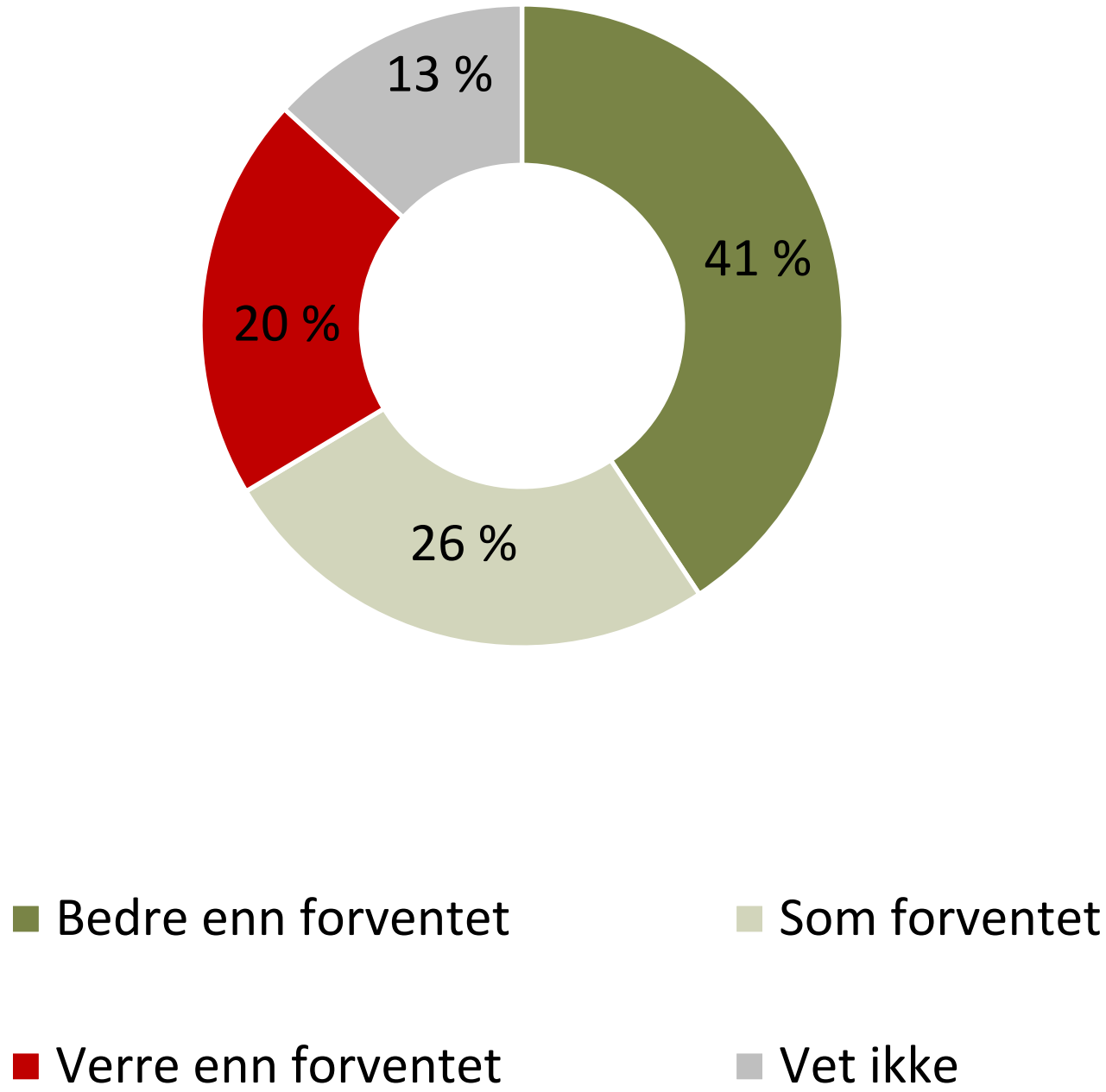
Vil du si at førstegangstjenesten har blitt slik som forventet ut ifra informasjonen du fikk om tjenesten av Forsvaret i forkant av innrykk?

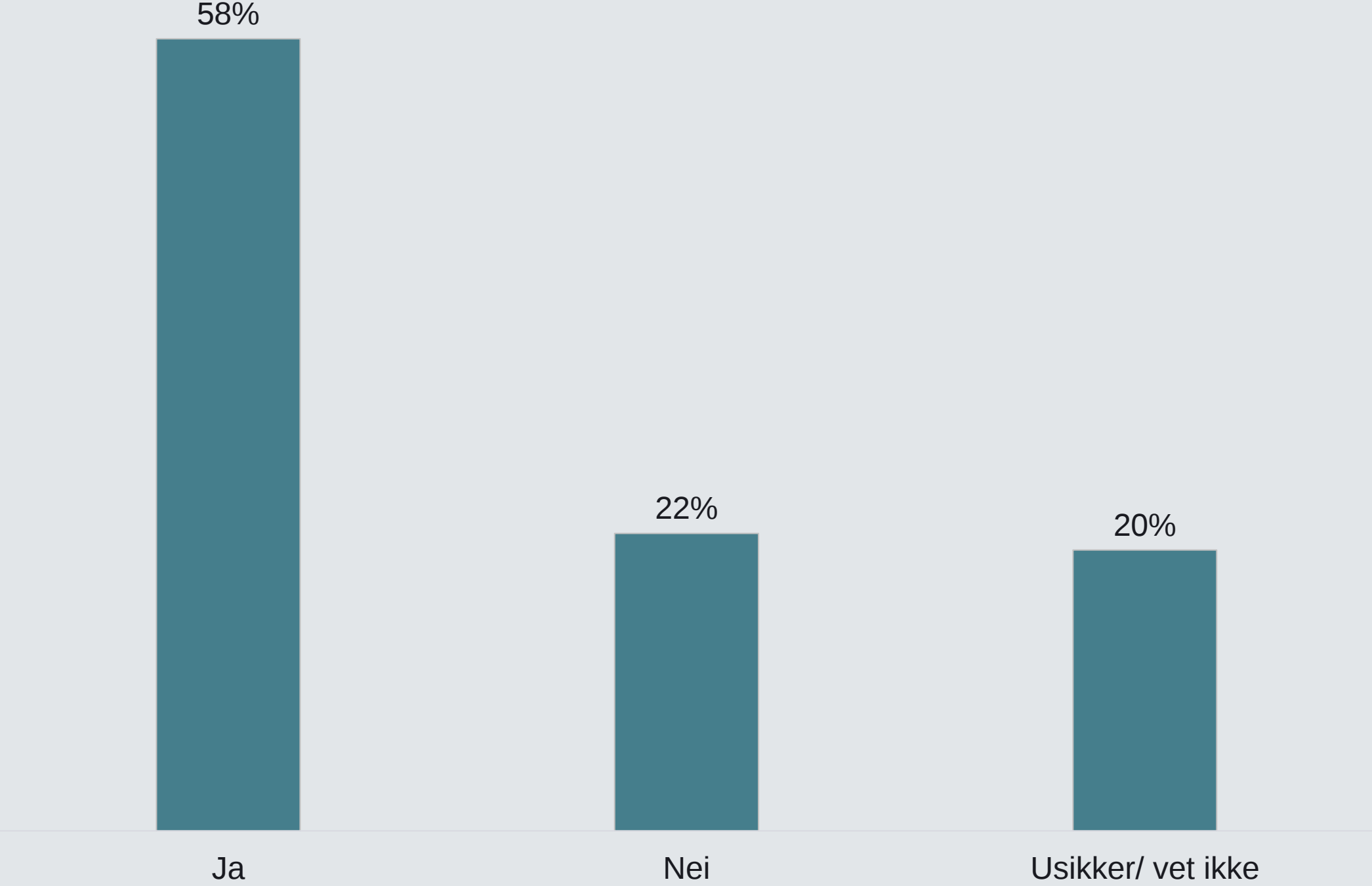
Fordelt på kjønn

Vil du si at førstegangstjenesten har blitt slik som forventet ut ifra informasjonen du fikk om tjenesten av Forsvaret i forkant av innrykk?

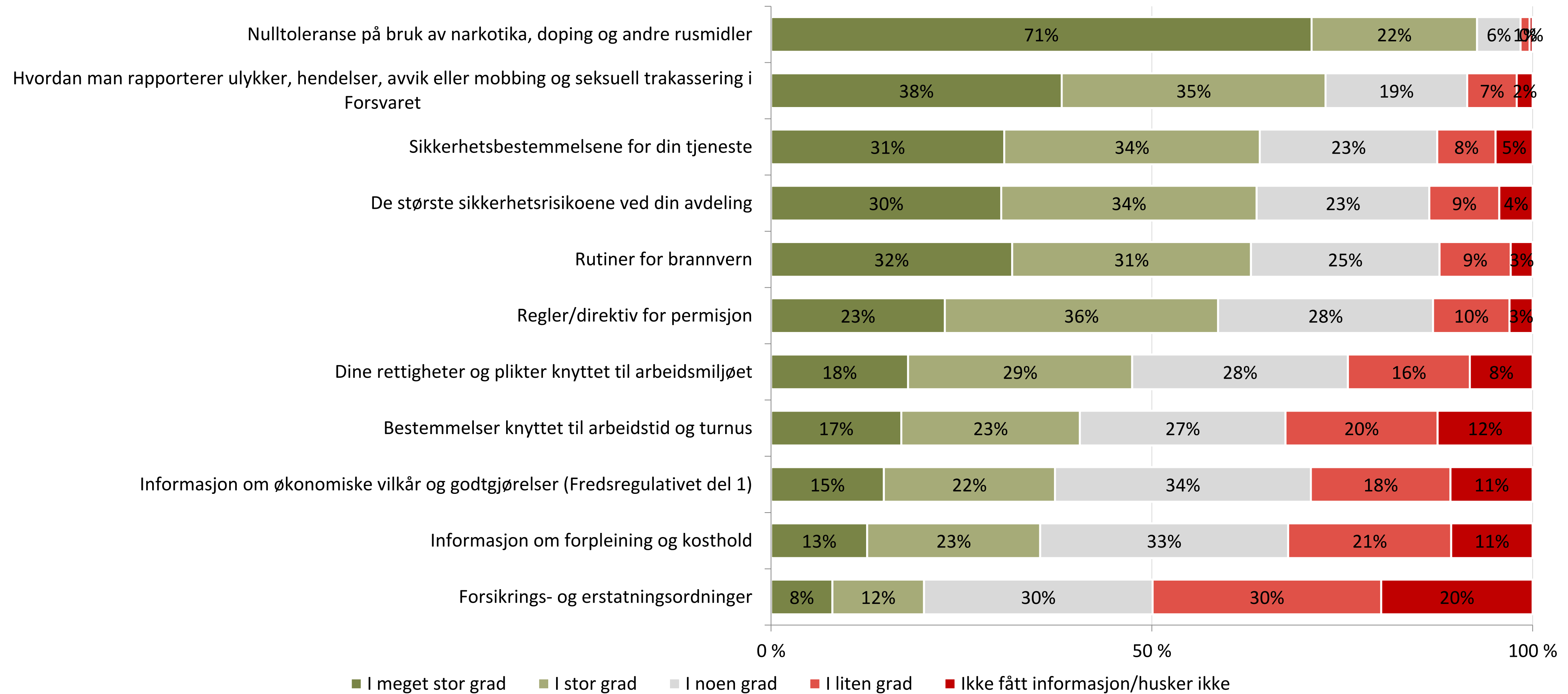
For de som svarer verre enn forventet: Vil du si at informasjonen du ble gitt av Forsvaret i forkant av innrykk ikke stemte overens med hvordan førstegangstjenesten har blitt for deg?

Arbeidsmiljø

- Informasjonen om nulltoleranse mot rusmidler er det som har gått sterkest igjennom til soldatene.
- Bestemmelser knyttet til arbeidstid, forpleining og økonomiske vilkår scorer lavere.

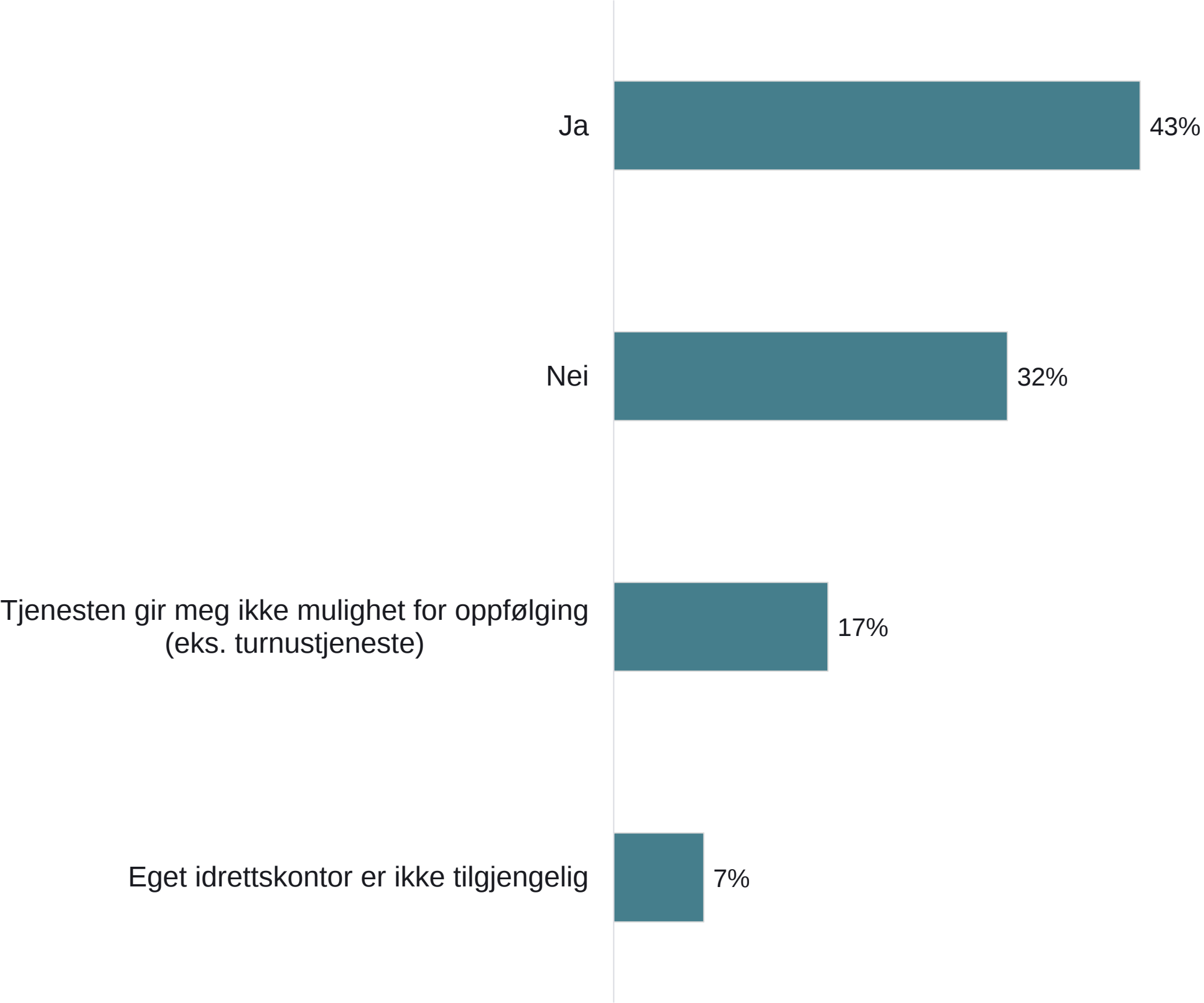
I hvilken grad kan du huske å ha mottatt informasjon om følgende:

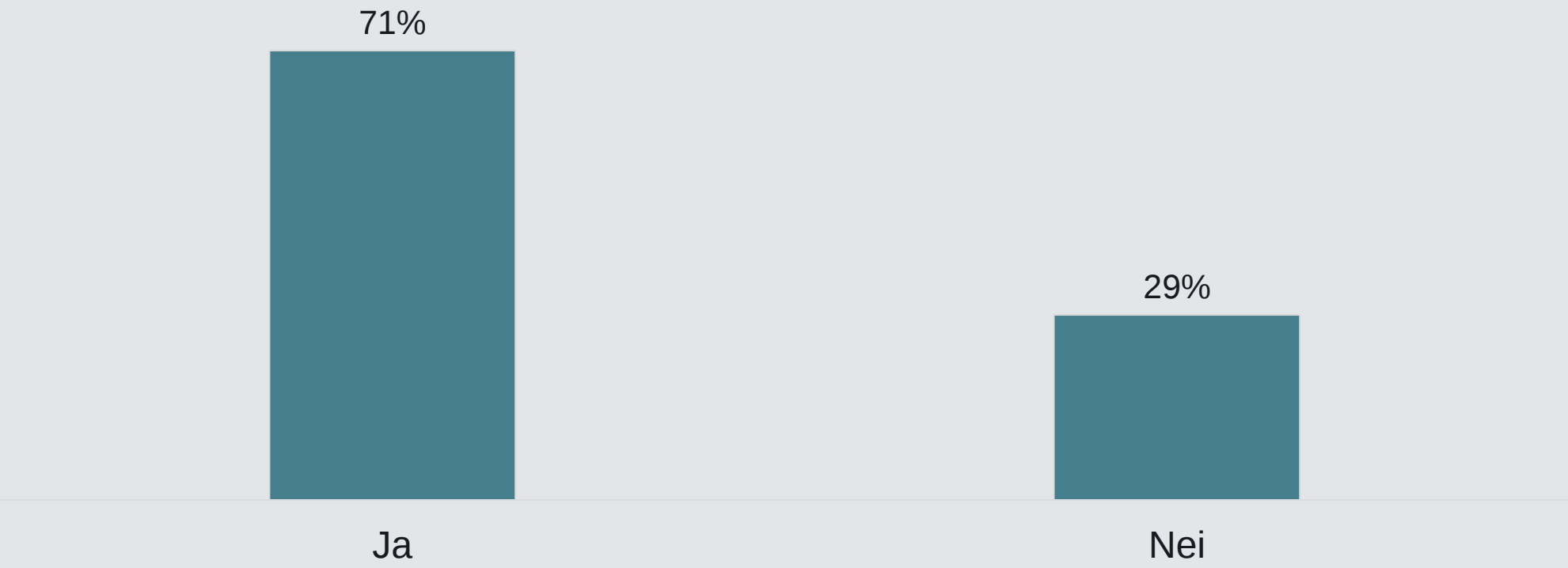
Fysiske krav

- 43 % svarer at de får oppfølging fra idrettskontor ved behov.
- 71 % svarer at det er tilrettelagt for trening.
- 45% svarer at det er egentrening, resten svarer at treningen ledes av noen.

Får du oppfølging fra idrettspersonell på idrettskontoret i leiren der du tjenestegjør, for å kunne tilfredsstille fysiske krav (eks. dimisjonstest)?

Er det tilrettelagt for gjennomføring av to timer funksjons- og operativt rettet fysisk trening per uke i tjenestetiden?

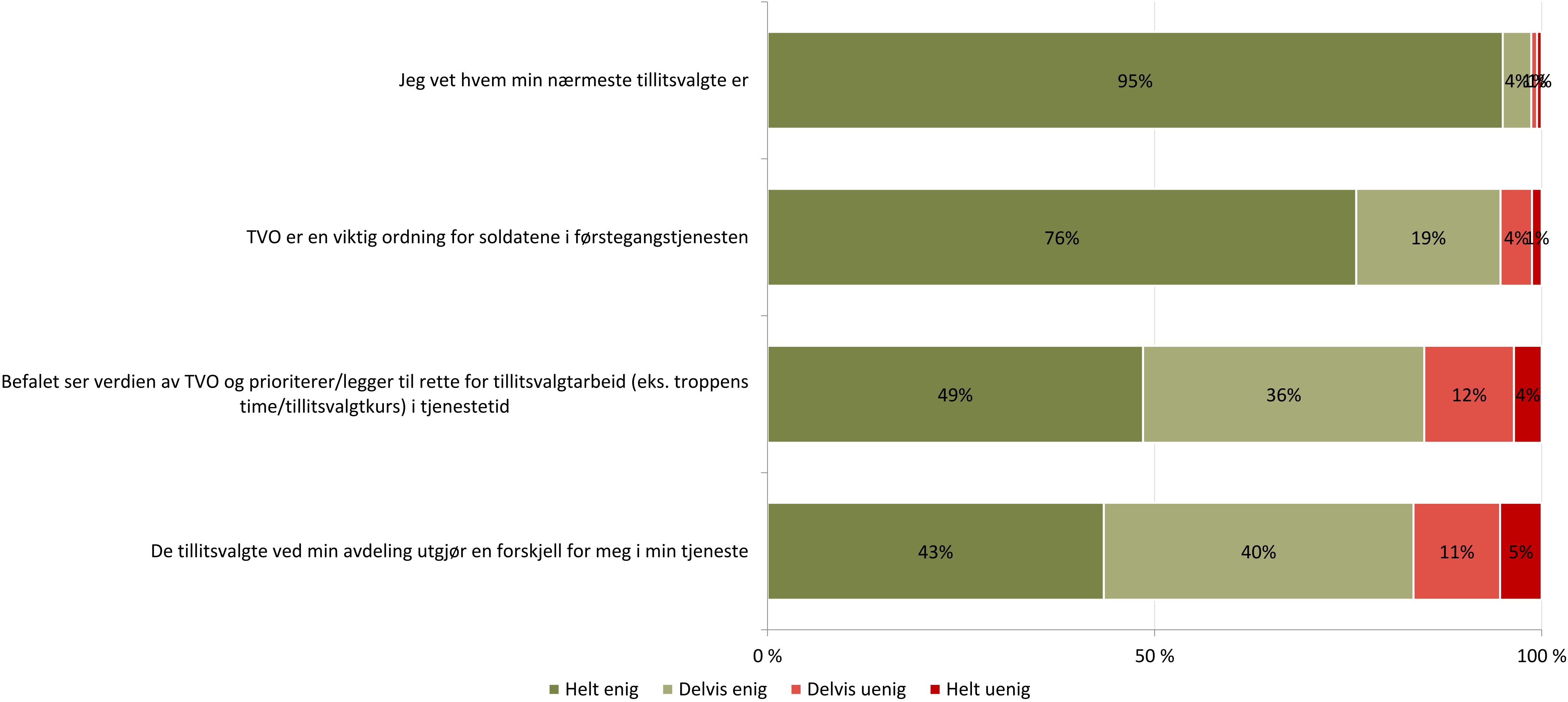
Hvem er det som hovedsakelig leder de fysiske treningene?

Tillitsvalgtordningen

- Nesten alle oppgir at de vet hvem den tillitsvalgte er.
- Det er også utbredt enighet om viktigheten av tillitsvalgtordningen, og de fleste opplever at det legges til rette for tillitsvalgarbeid i tjenestetid.

Ta stilling til følgende påstander om tillitsvalgtordningen (TVO):

PBU

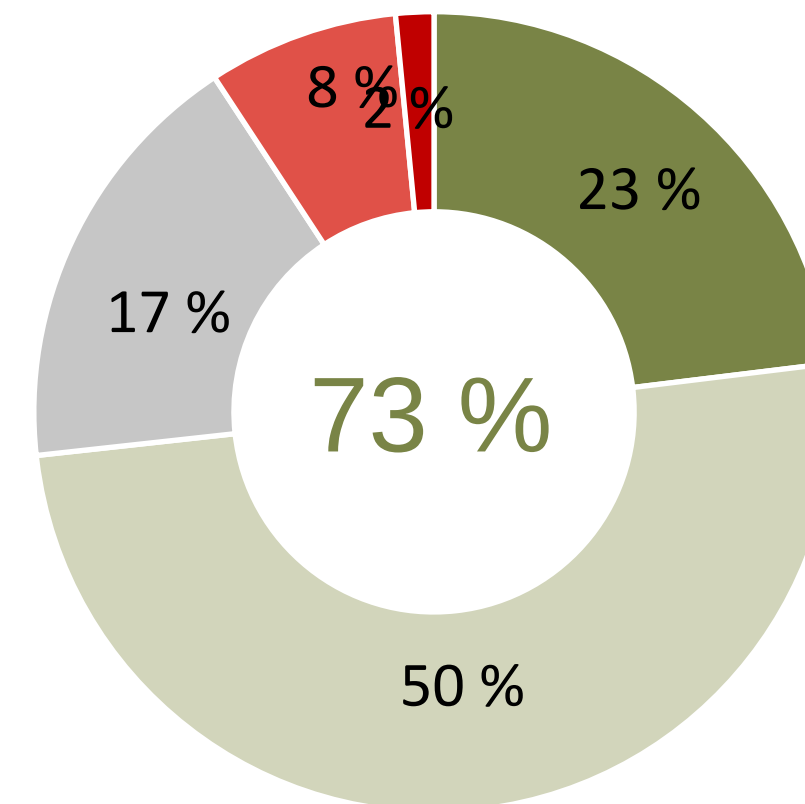
- 73 % av de vernepliktige oppgir at de er fornøyde med personlig bekledning og utrustning. Overordnet er kvinner og menn like fornøyde.
- Det er høyest grad av tilfredshet med arbeidsuniform, sokker og marsstøvler. Både kvinnelige og mannlige vernepliktige er fornøyde med dette. Det er lavest grad av tilfredshet med treningssko, undertøy, permanttrekk og treningstøy.
- Kvinner er vesentlig mindre fornøyde enn menn med sekker, treningstøy og treningssko, mens mennene er mindre tilfredse enn kvinnene med undertøyet.

I hvilken grad opplever du at Forsvarets PBU er tilfredsstillende for din tjeneste?

73 %

9 %

■ I svært stor grad

■ I ganske stor grad

■ Verken stor eller liten grad

■ I ganske liten grad

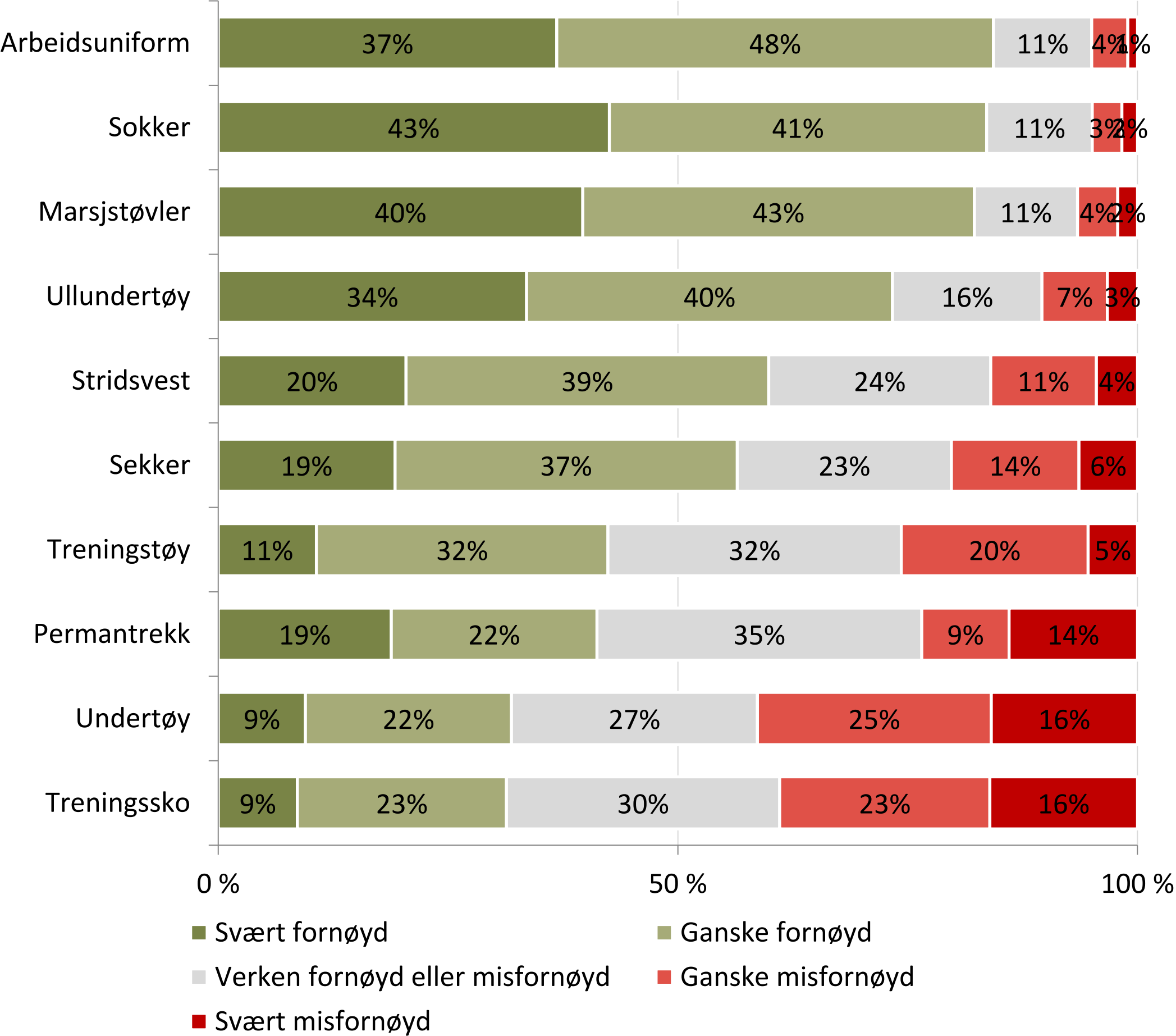
■ I svært liten grad

74 %

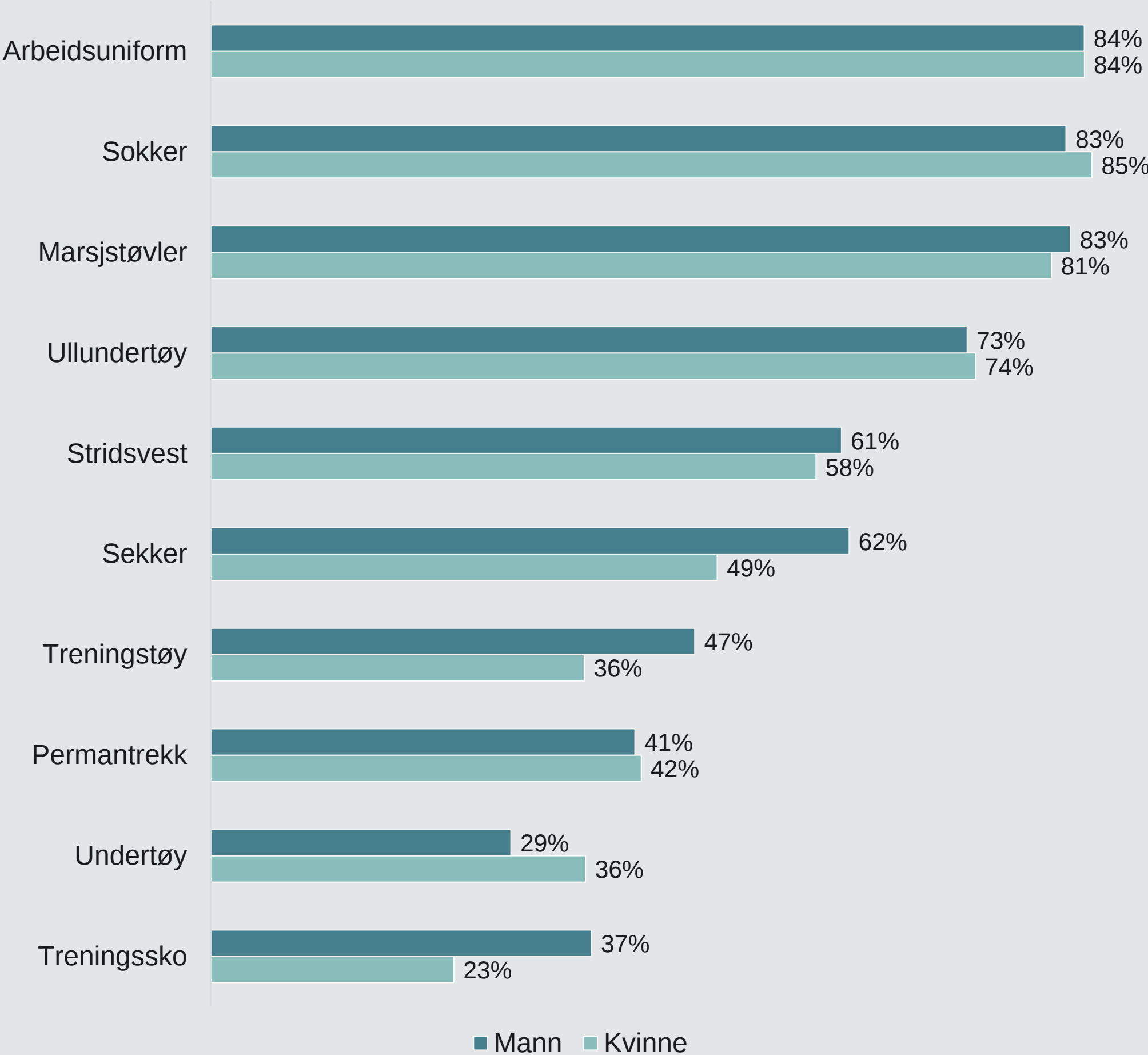

9 %

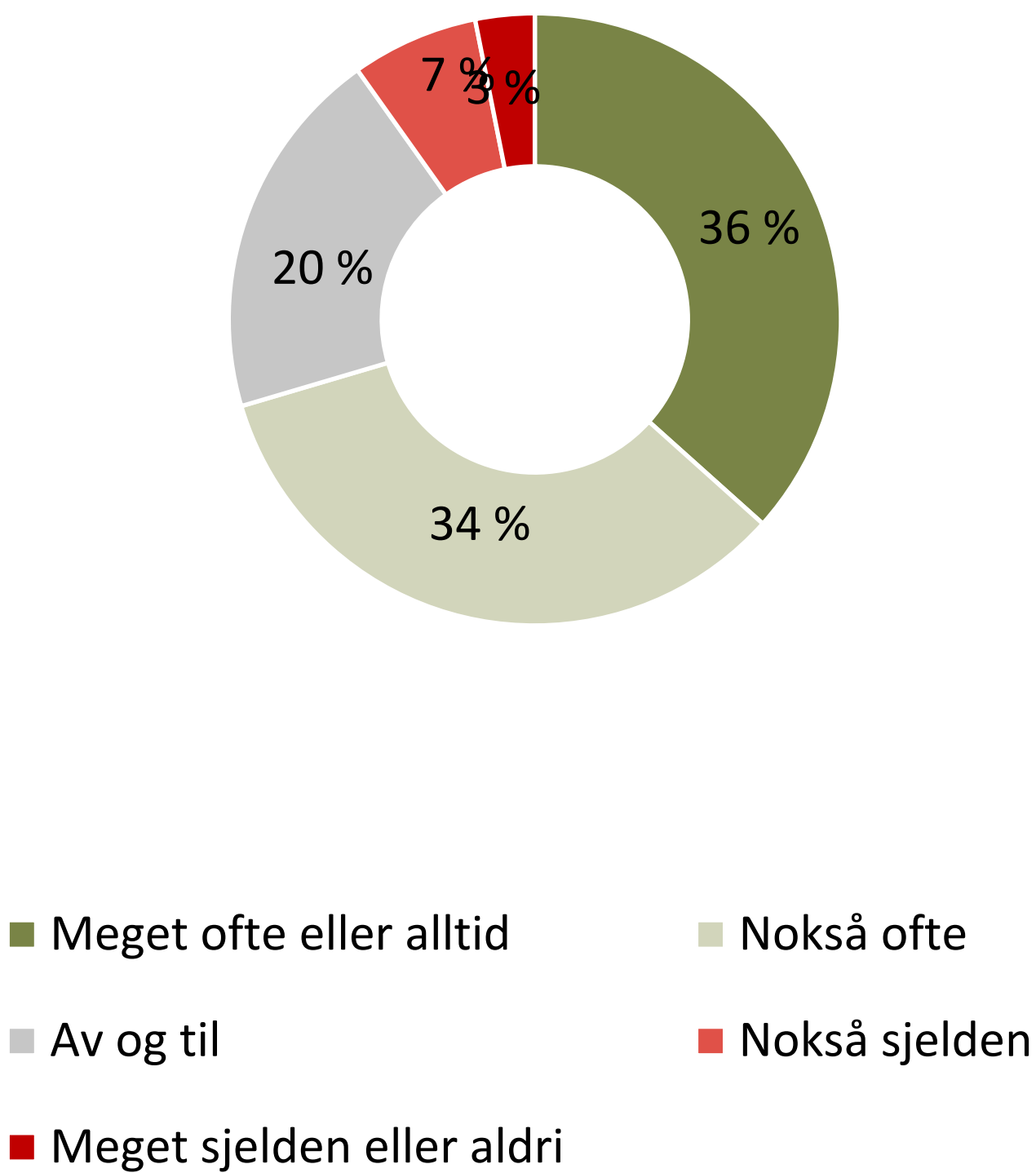
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med følgende som du har fått utdelt?

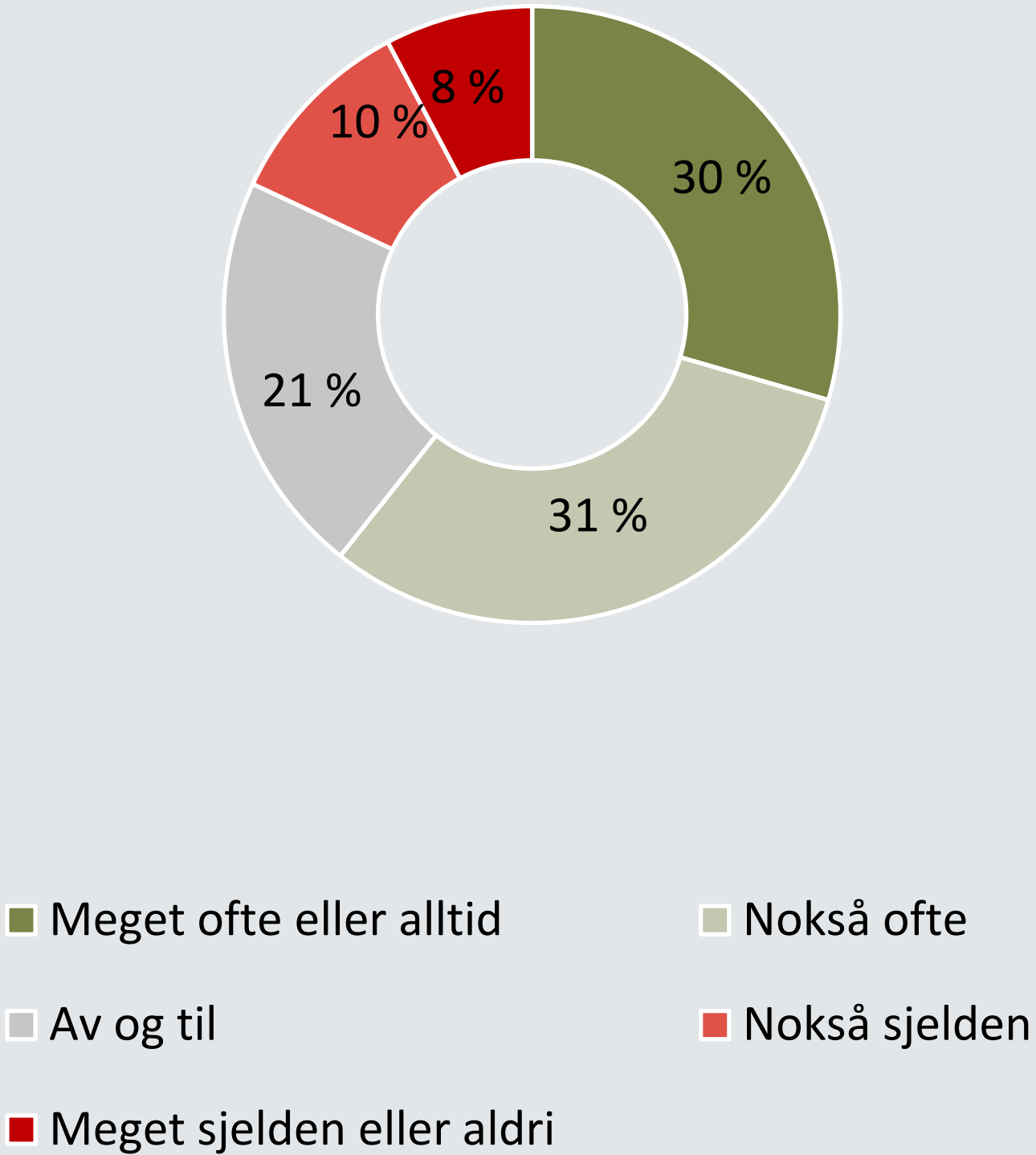
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med følgende som du har fått utdelt?

Opplever du at depoet har dine størrelser tilgjengelig når du har behov for å bytte?

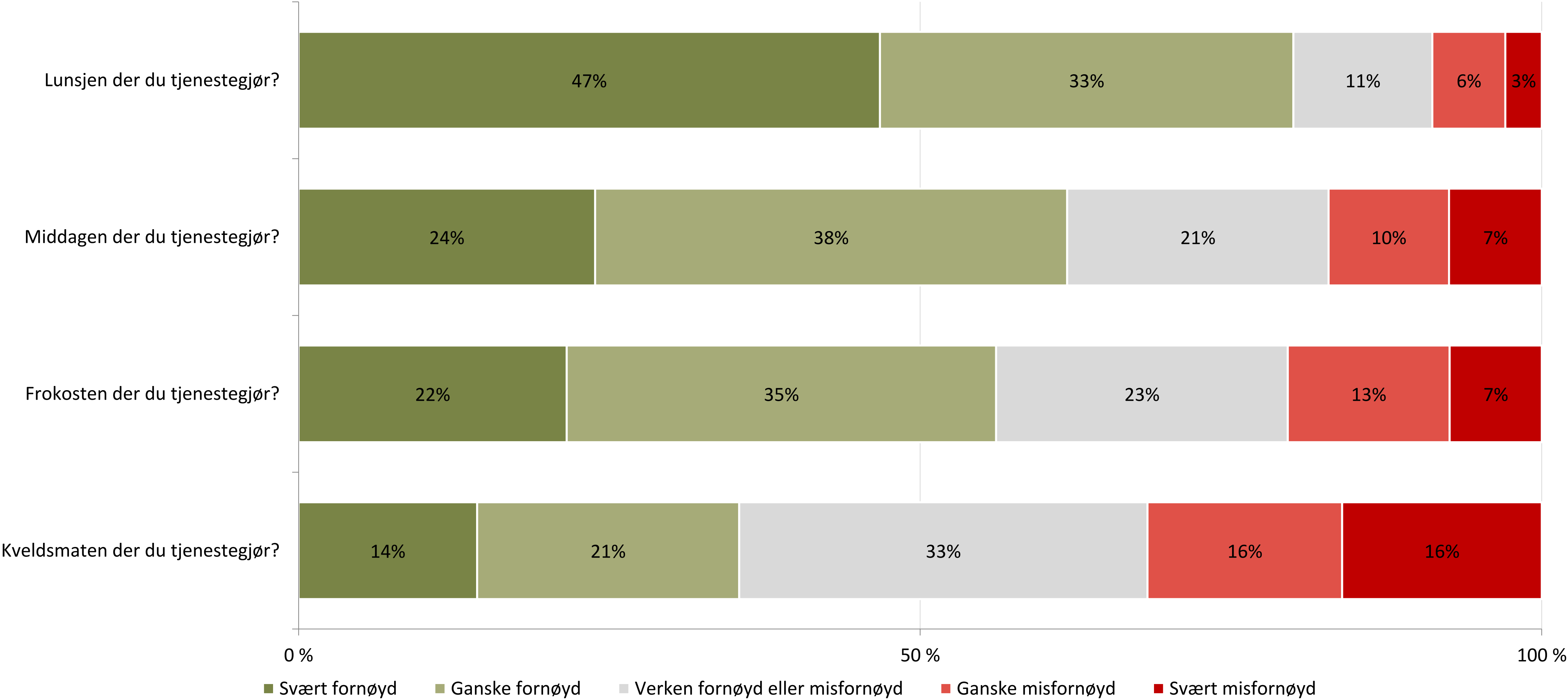
Opplever du at personellet på depoet er behjelpelig med å finne riktig størrelse og artikler til deg?

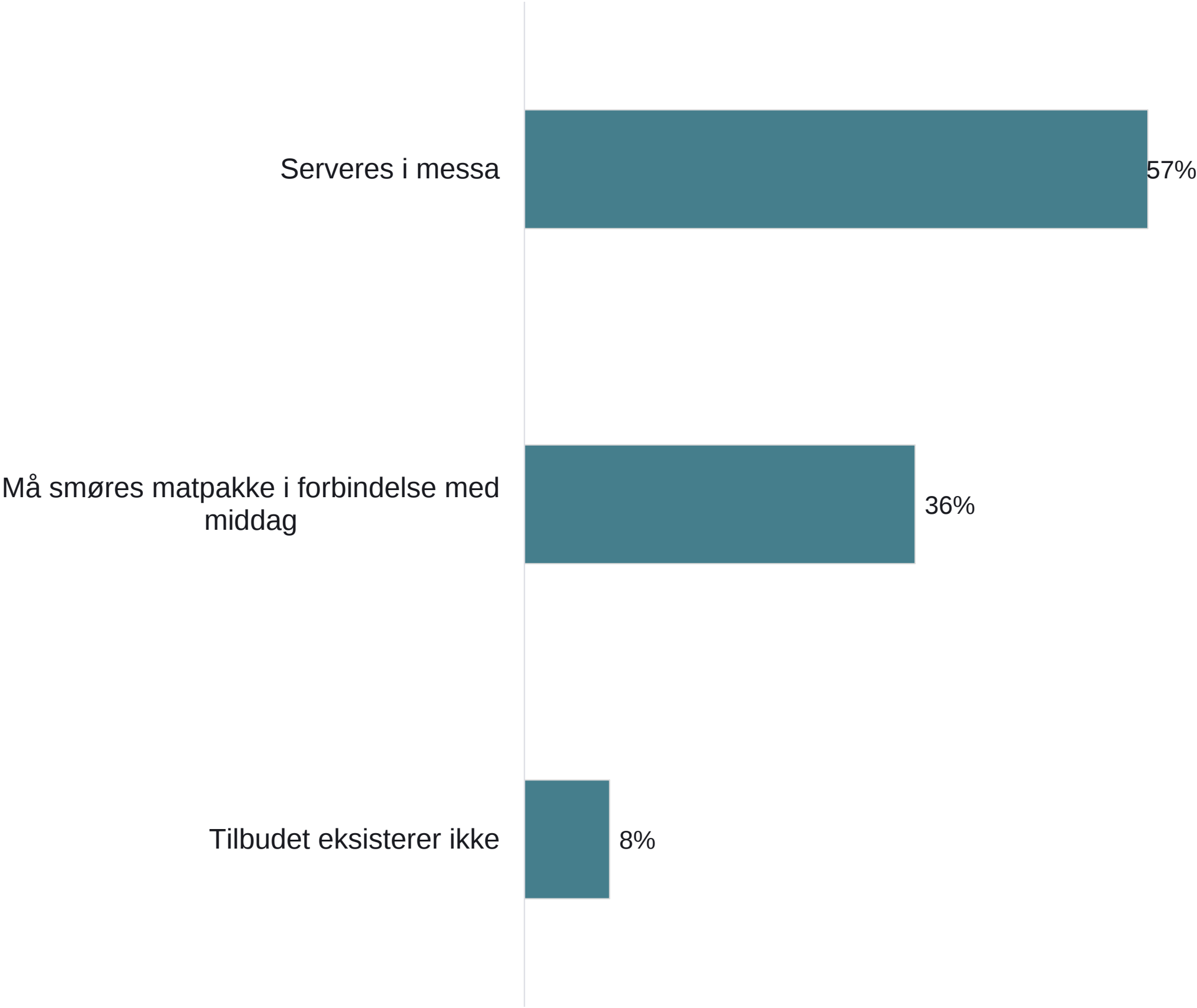
Forpleining

- Lunsjen er måltidet flest er fornøyd med. Over halvparten er også fornøyde med frokost- og middagsserveringen.
- Færre enn halvparten er fornøyde med kveldsmaten. 8 % oppgir at de ikke har tilbud om kveldsmat.
- Rett over halvparten oppgir at det blir servert alternativ kost der de tjenestegjør.
- Et flertall mener at det bør være mulig å velge kjøttfri kost enkelte dager, men kun 1 av 4 ønsker en vegetardag i uka.

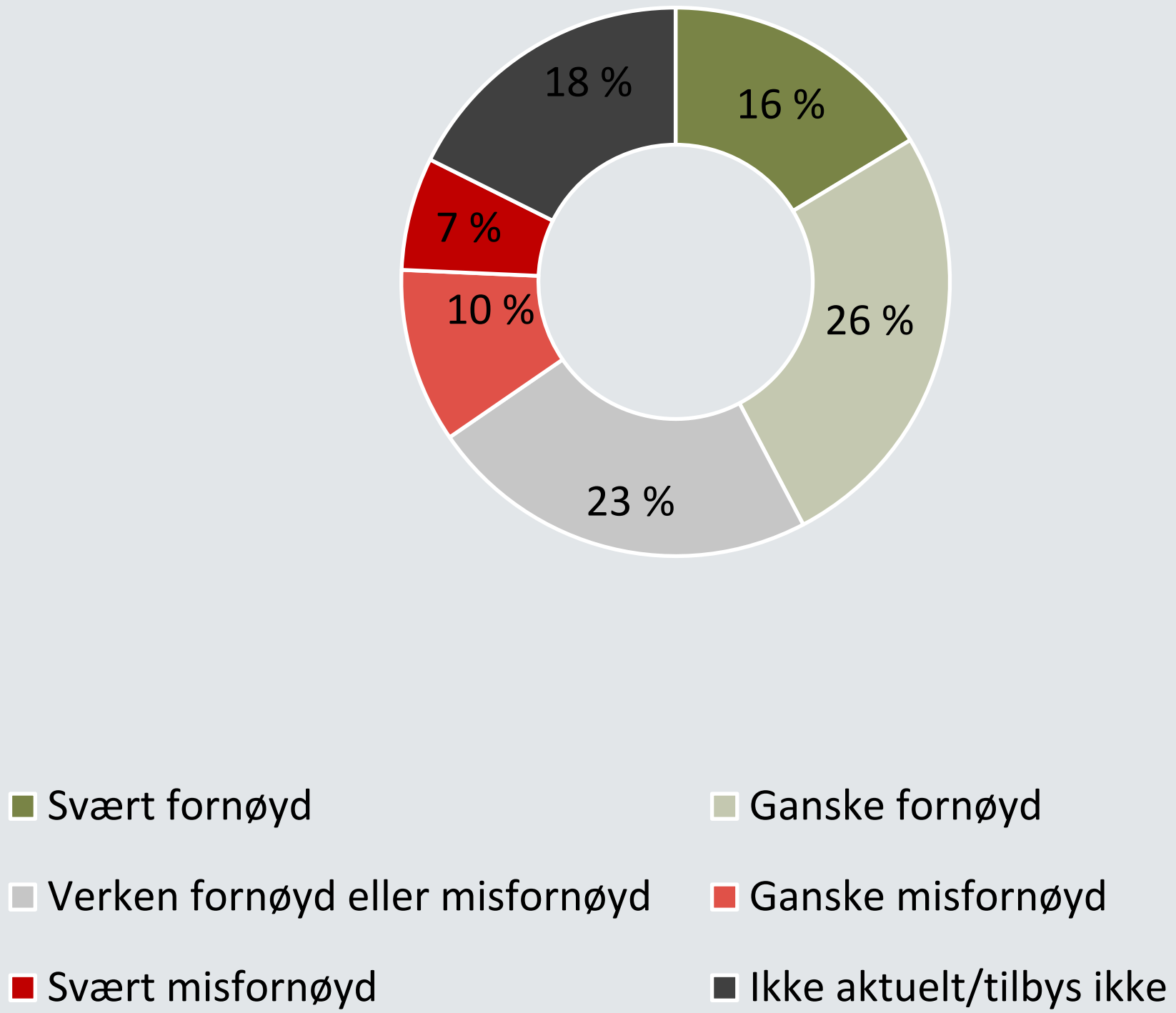
Forpleining - hvor fornøyd er du med:

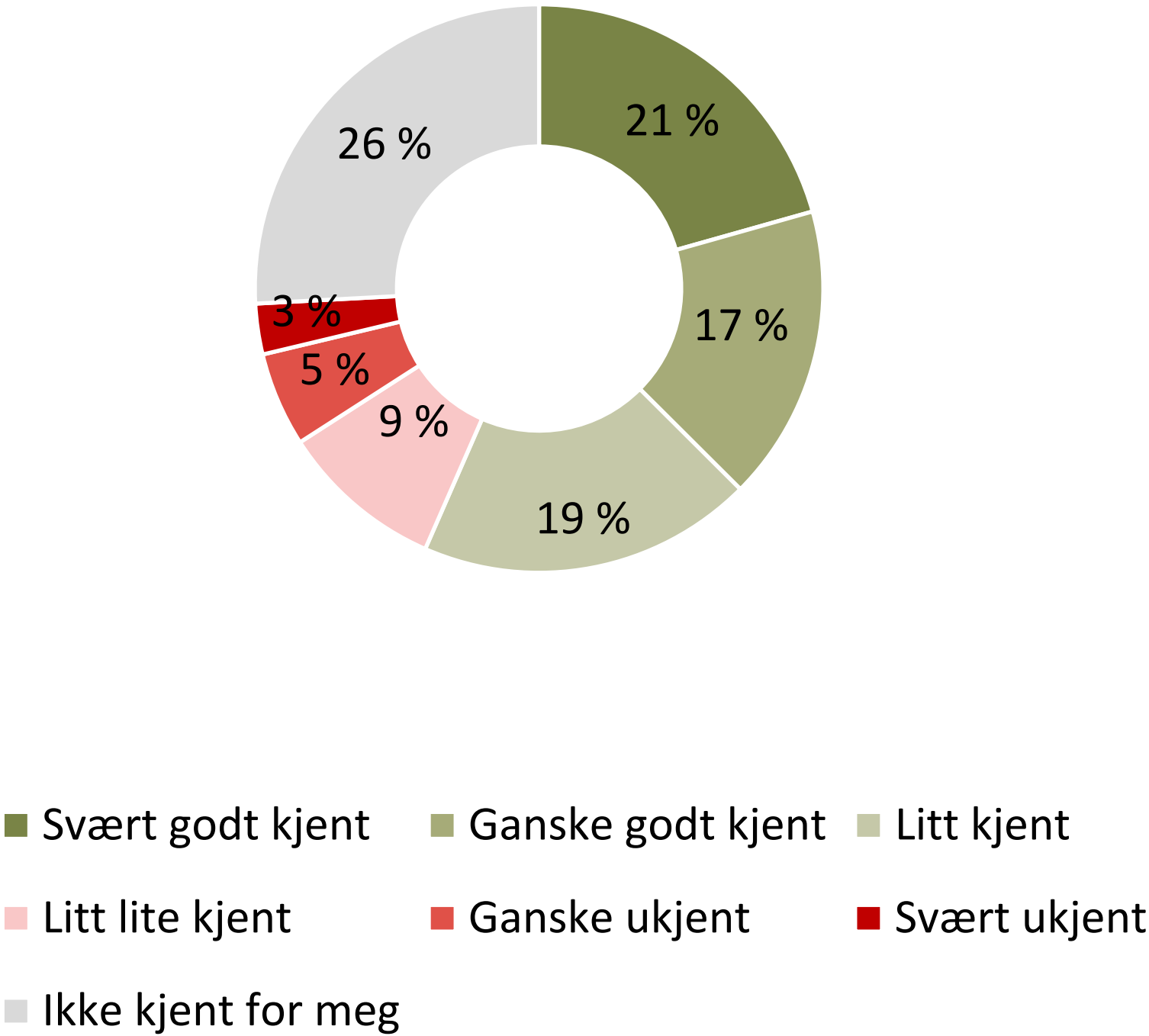
Hvordan serveres kveldsmåltidet der du tjenestegjør?

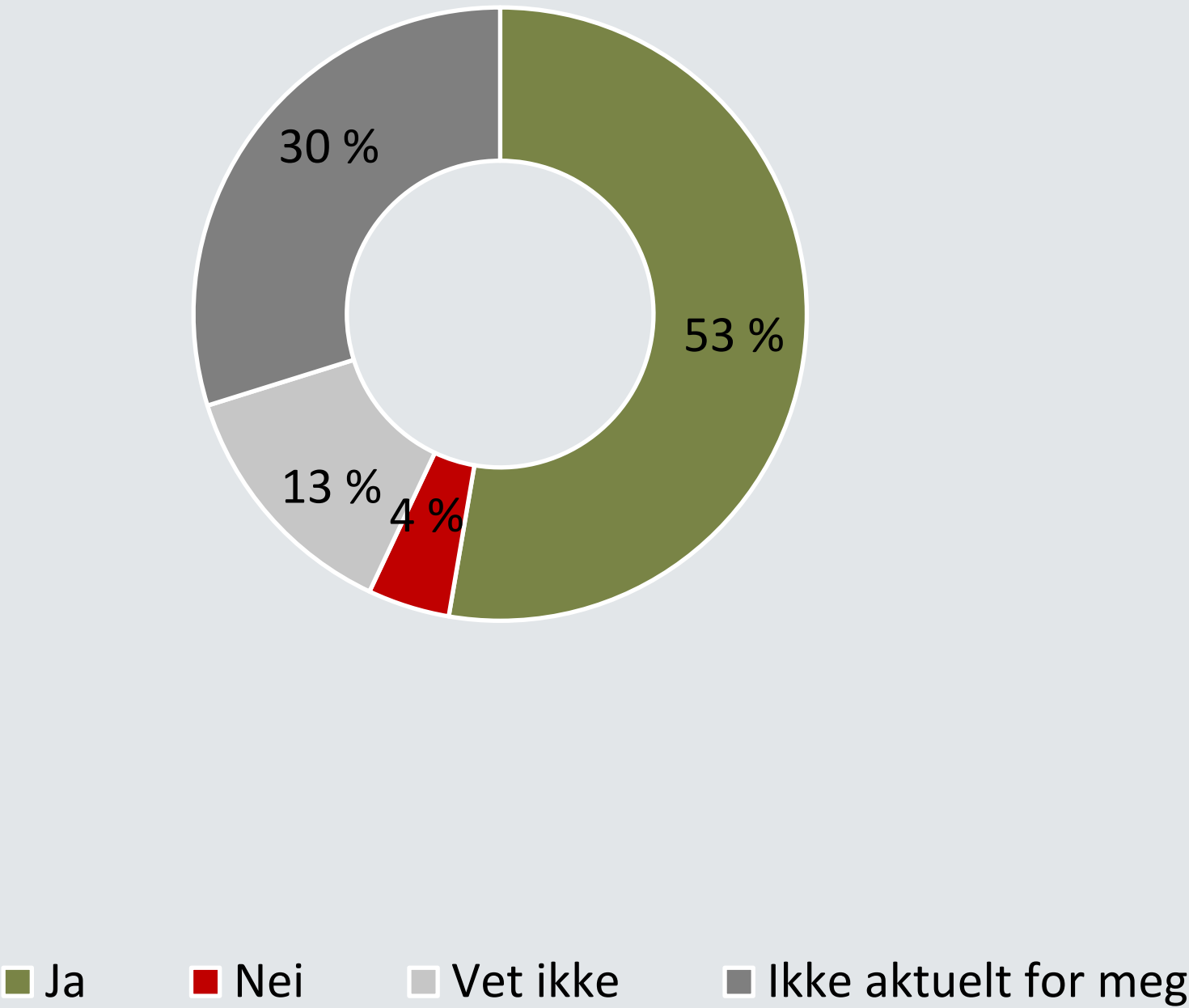
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med måltidene i forbindelse med vakt/turnus der du tjenestegjør?

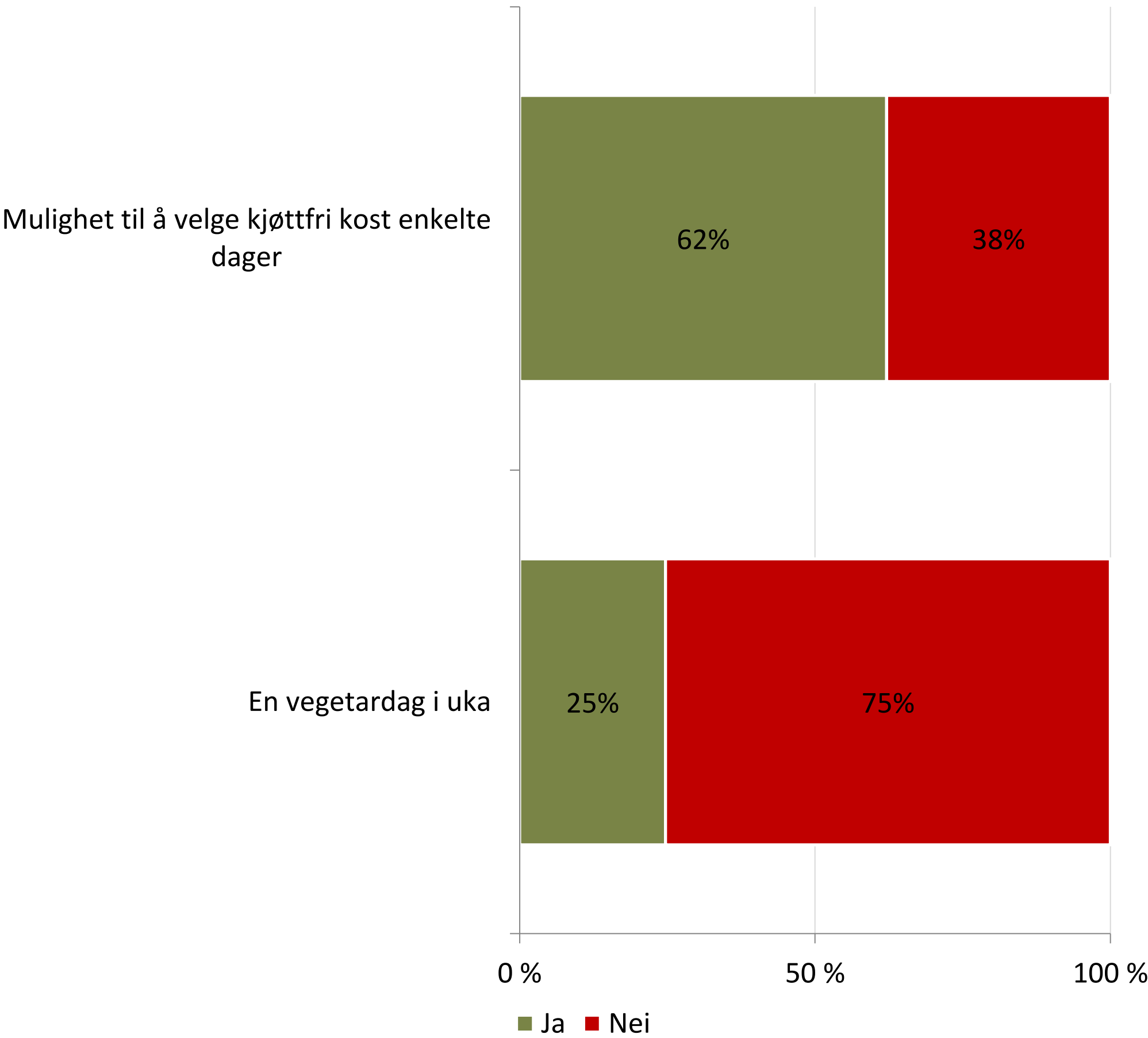
I hvilken grad er du kjent med dine muligheter for alternativ kost (allergier, intoleranse, livsstil og religion)?

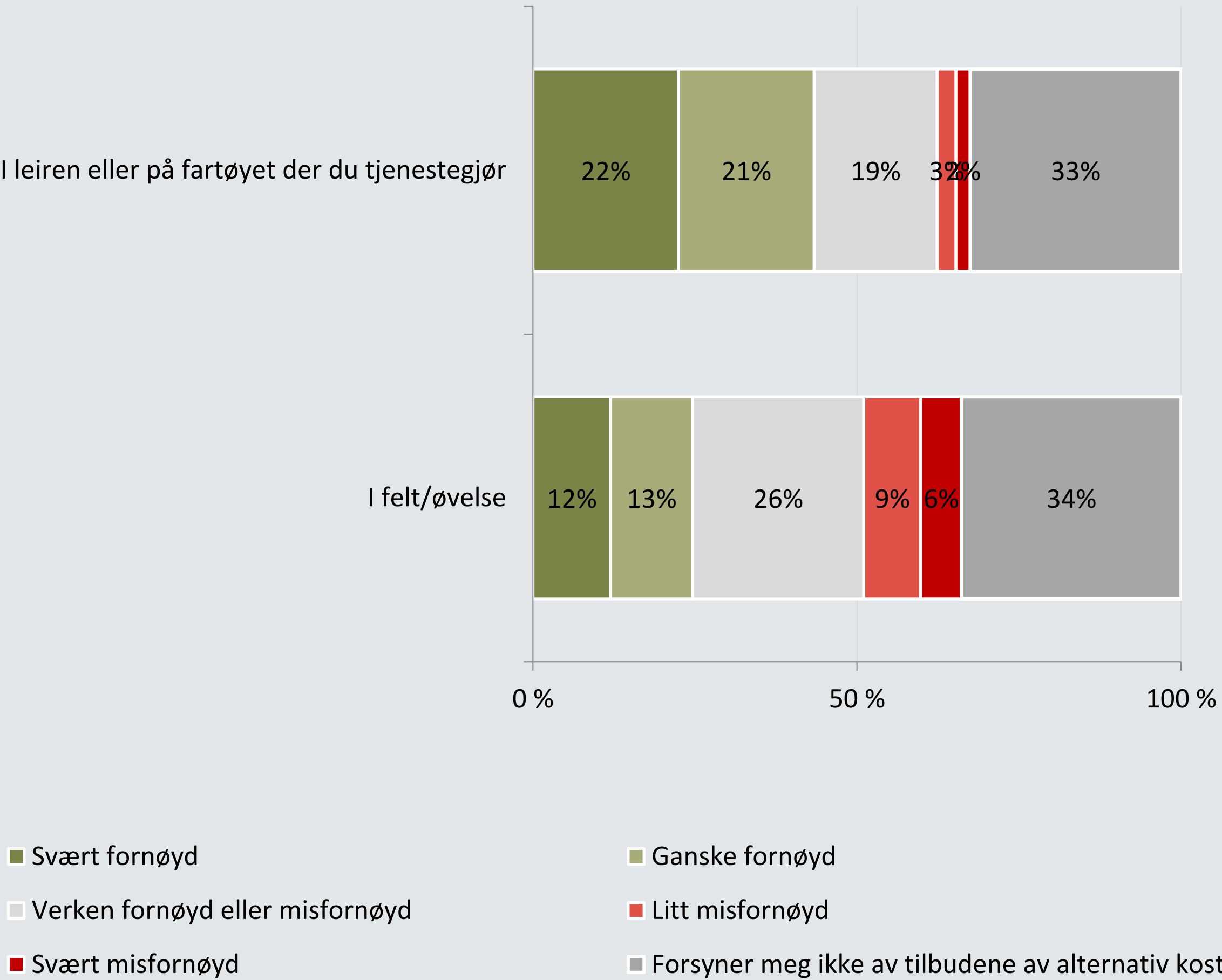
Blir det servert alternativ kost i leiren eller på fartøyet der du tjenestegjør?

Mener du at det bør være:

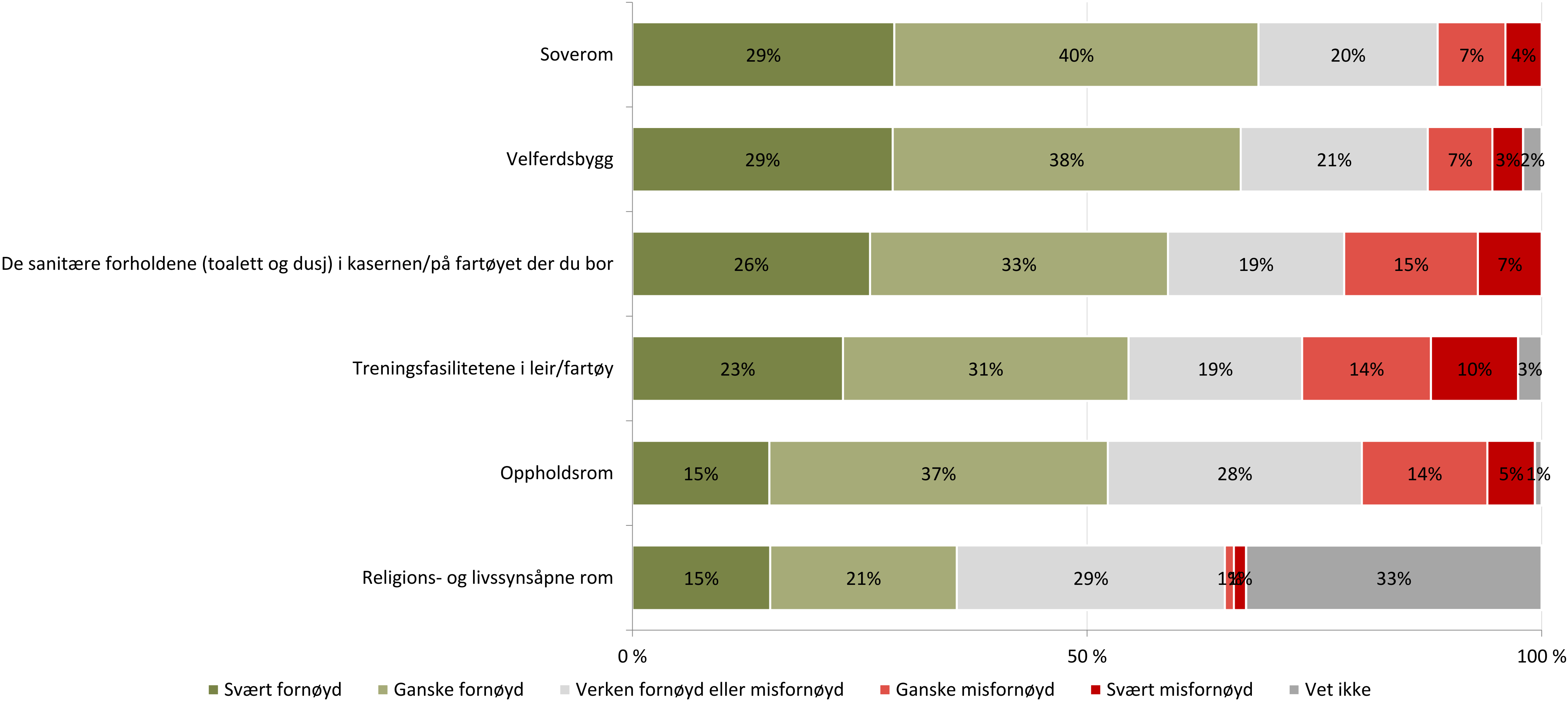
Hvor fornøyd er du med tilbudene av alternativ kost:

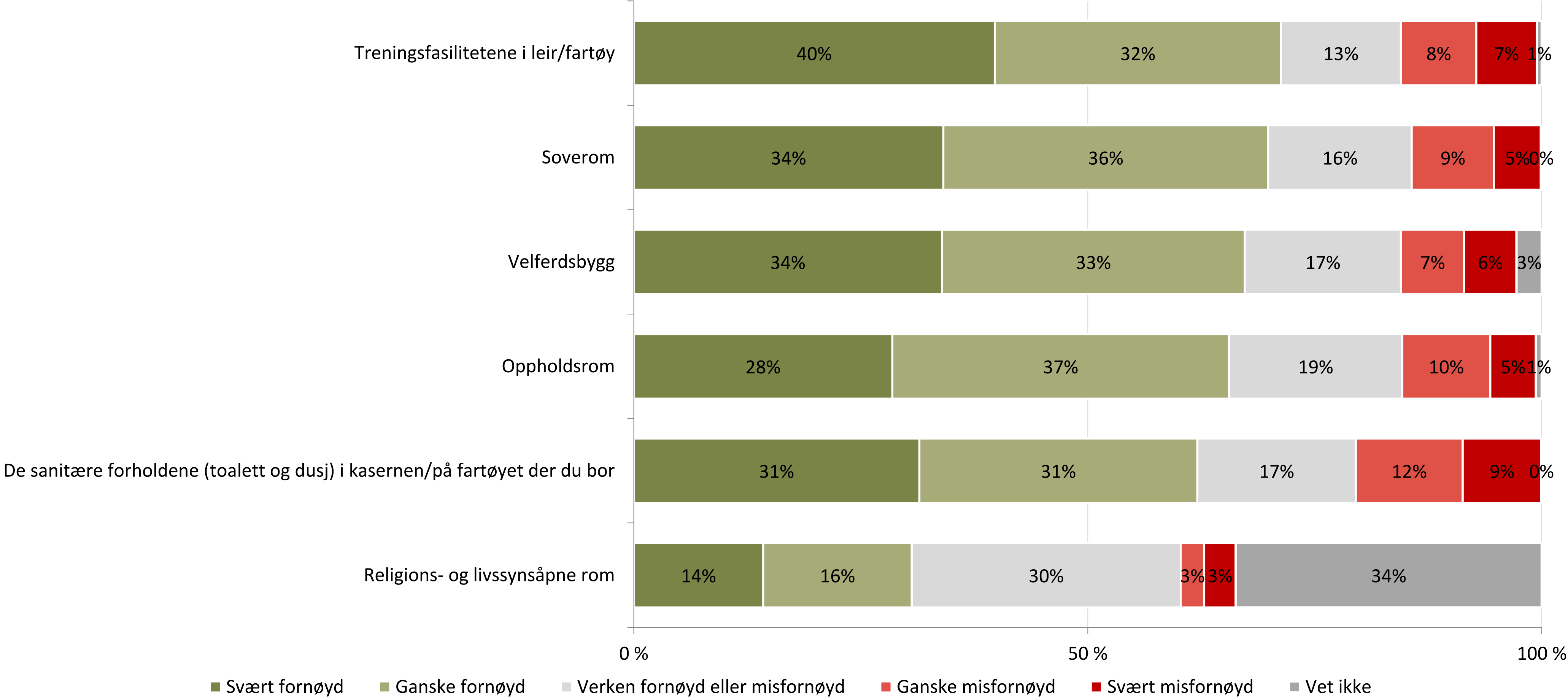
EBA

- De vernepliktige er mer vesentlig mer fornøyde med treningsfasilitetene og oppholdsrommene der de tjenestegjør enn de var i rekruttperioden.

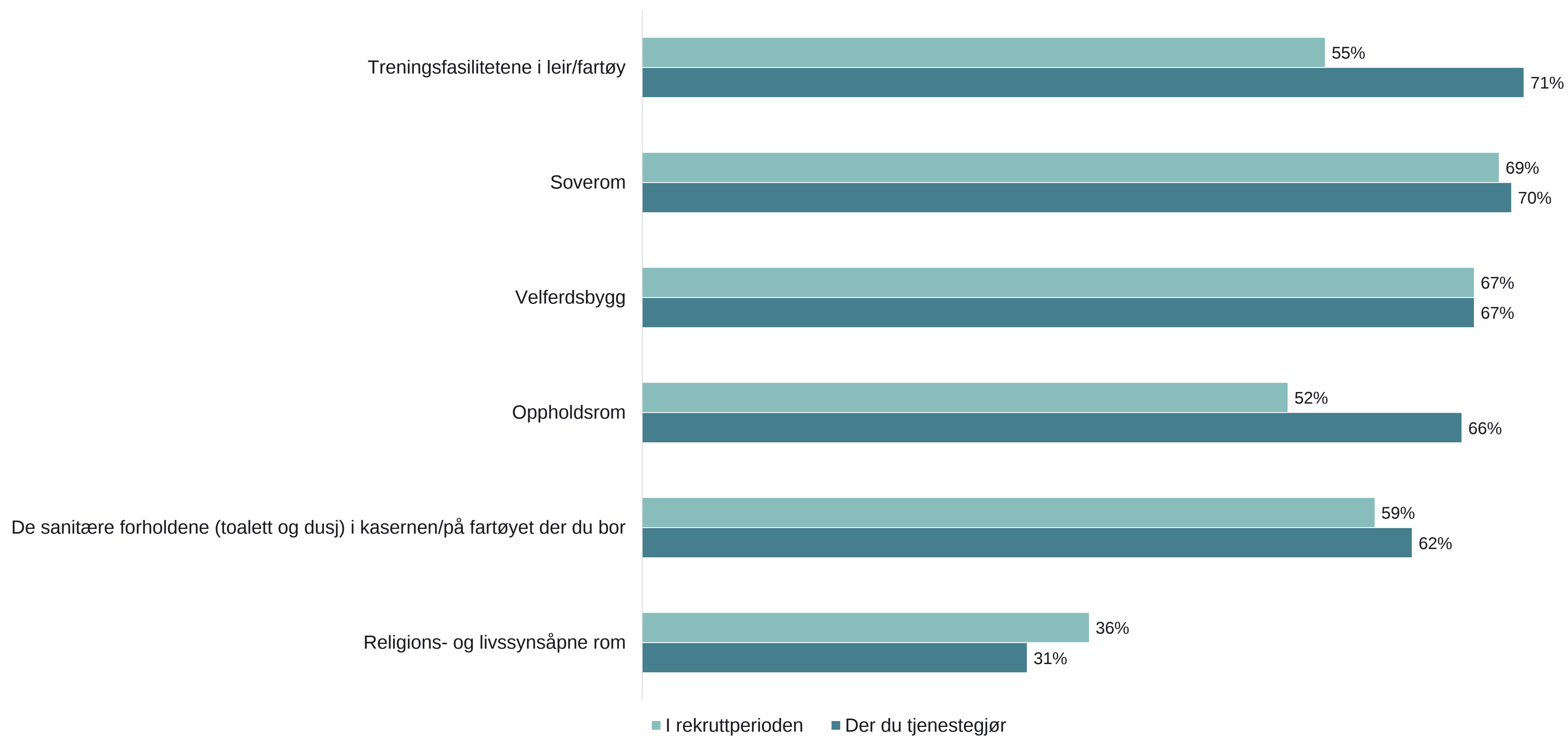
Hvor fornøyd eller misfornøyd var du med følgende fasiliteter i rekruttperioden?

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med følgende fasiliteter der du tjenestegjør?

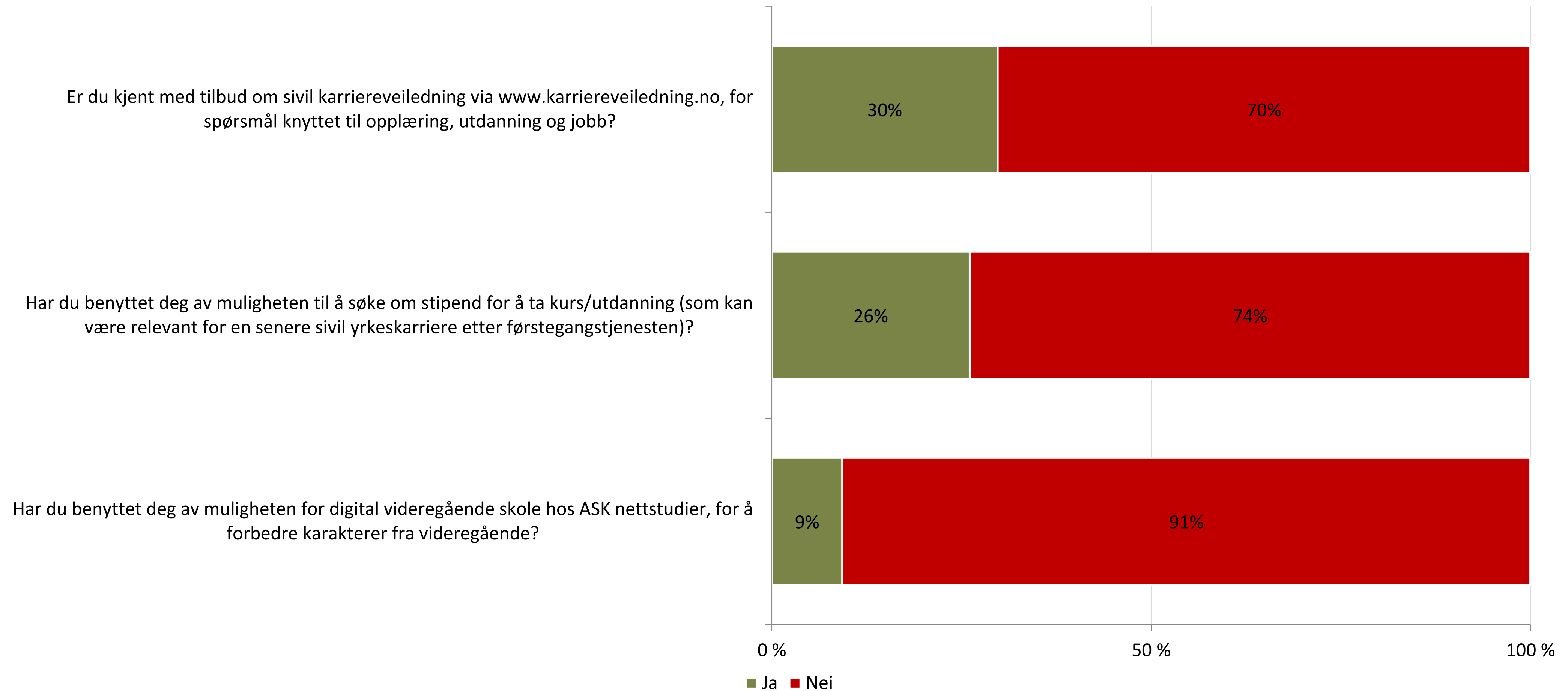
Hvor fornøyd eller misfornøyd er/var du med følgende fasiliteter...

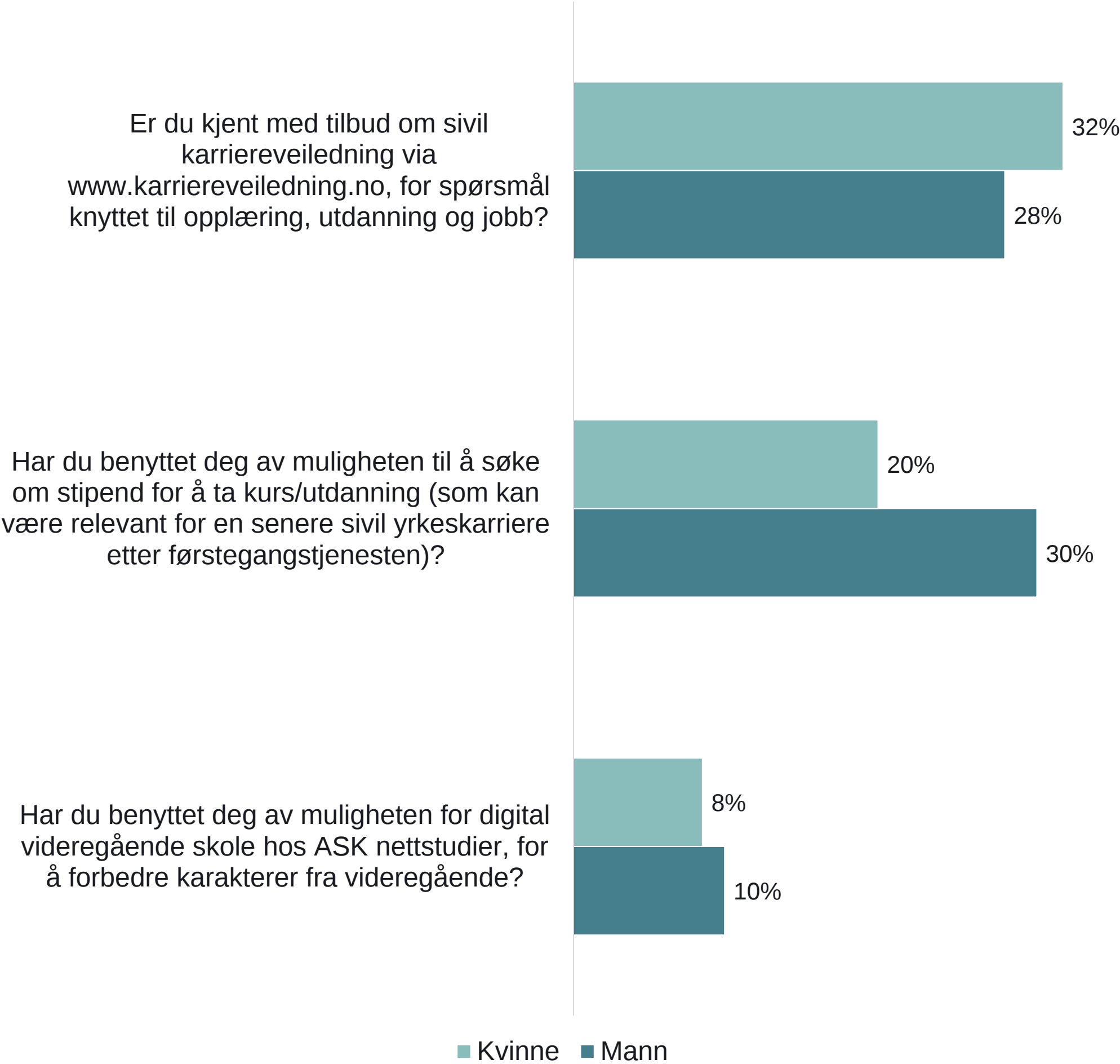
Sivil karriereveiledning

- 30 % kjenner til tilbudet som sivil karriereveiledning. Dette er en økning på 6 pp. fra forrige undersøkelse.
- Flere kvinner enn menn oppgir at de kjenner til tilbudet om sivil karriereveiledning, mens flere menn enn kvinner oppgir at de har benyttet muligheten for å søke om stipend til kurs/utdanning.

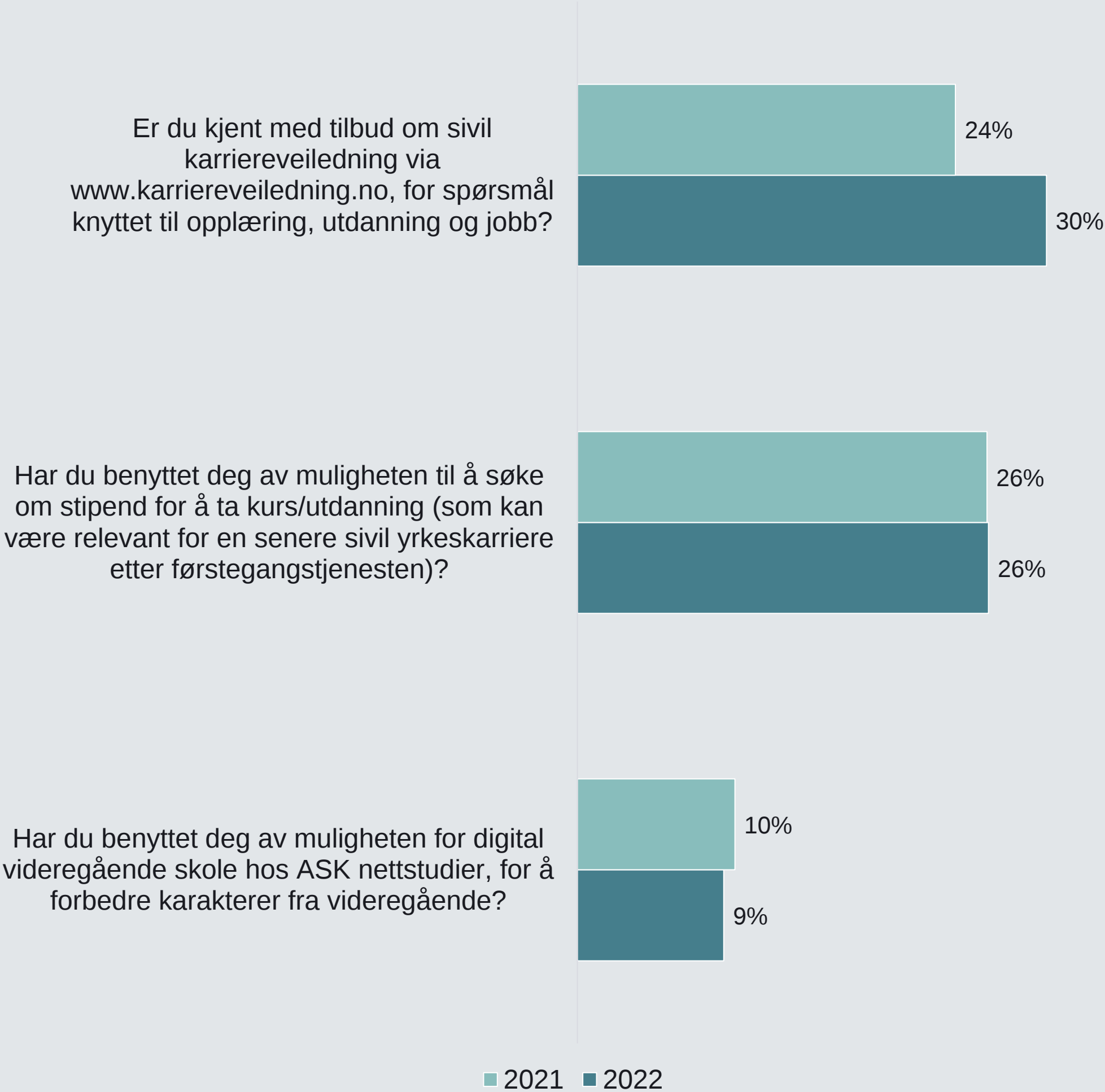
Sivil karriereveiledning og etter- og videreutdanning:

Fordelt på kjønn

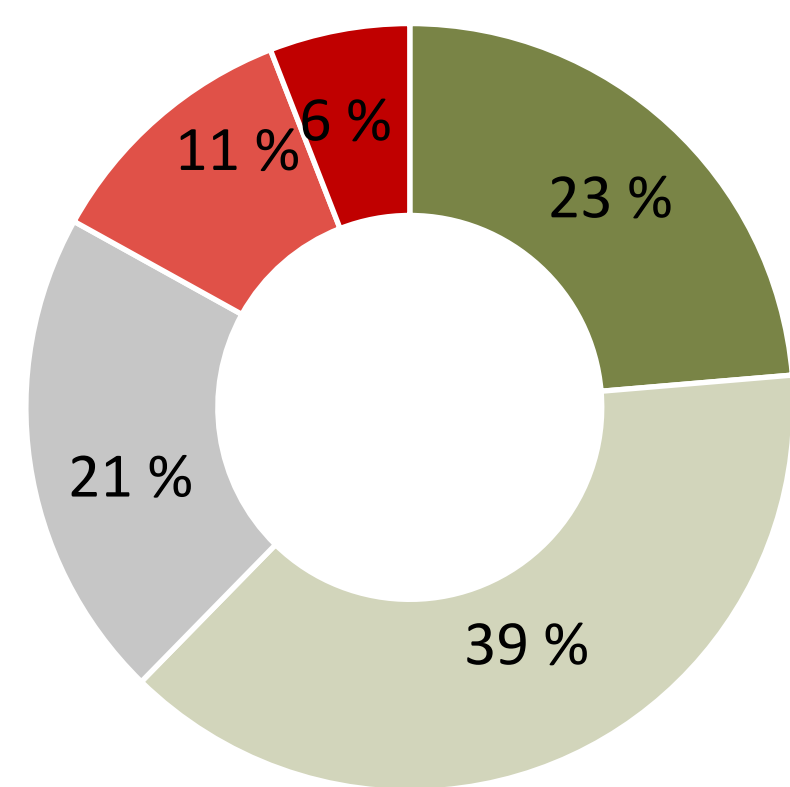
Utvikling over tid

Velferds- og fritidstilbud

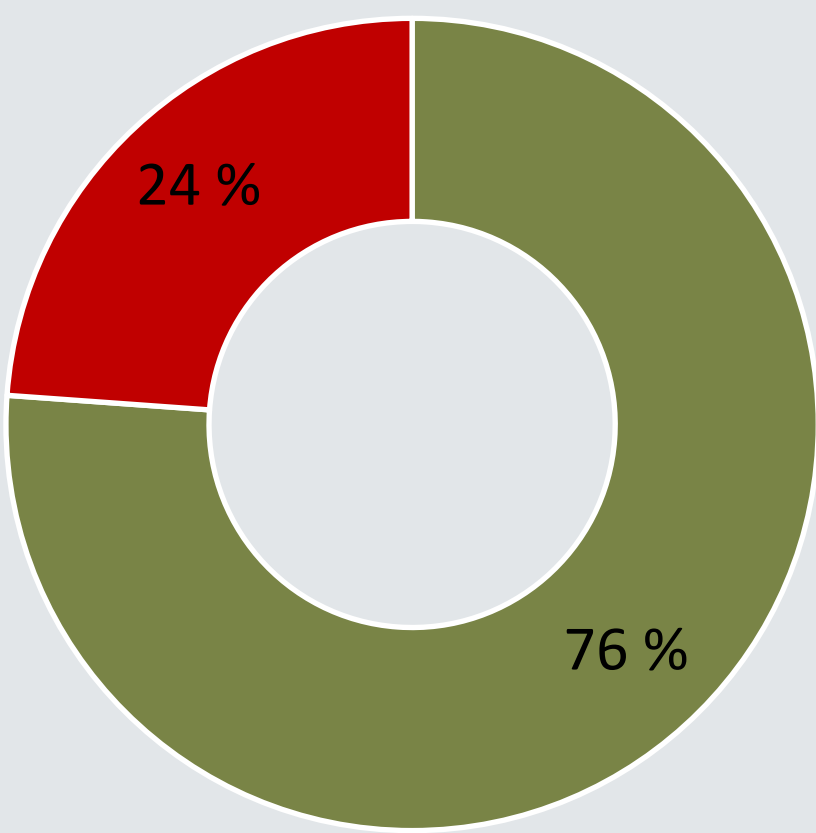
- 62 % svarer at de er fornøyde med velferdstilbudet, og 21 % svarer verken eller. 17 % er misfornøyde.
- 76 % har deltatt på deltatt på arrangementer som velferden har organisert. Dette er likt som ved forrige undersøkelse.
- Blant de som ikke har deltatt på noen arrangementer, er oppgitt over halvparten at det skyldes at tidspunktene ikke har passet med tjenesten.
- Et flertall av de vernepliktige oppgir å ha tilgang til prest, lege og tannlege i leiren. Det er mer usikkerhet knyttet til tilgang på psykolog, livssynshumanist og imam.

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med velferdstilbudene som Forsvaret tilbyr der du tjenestegjør?

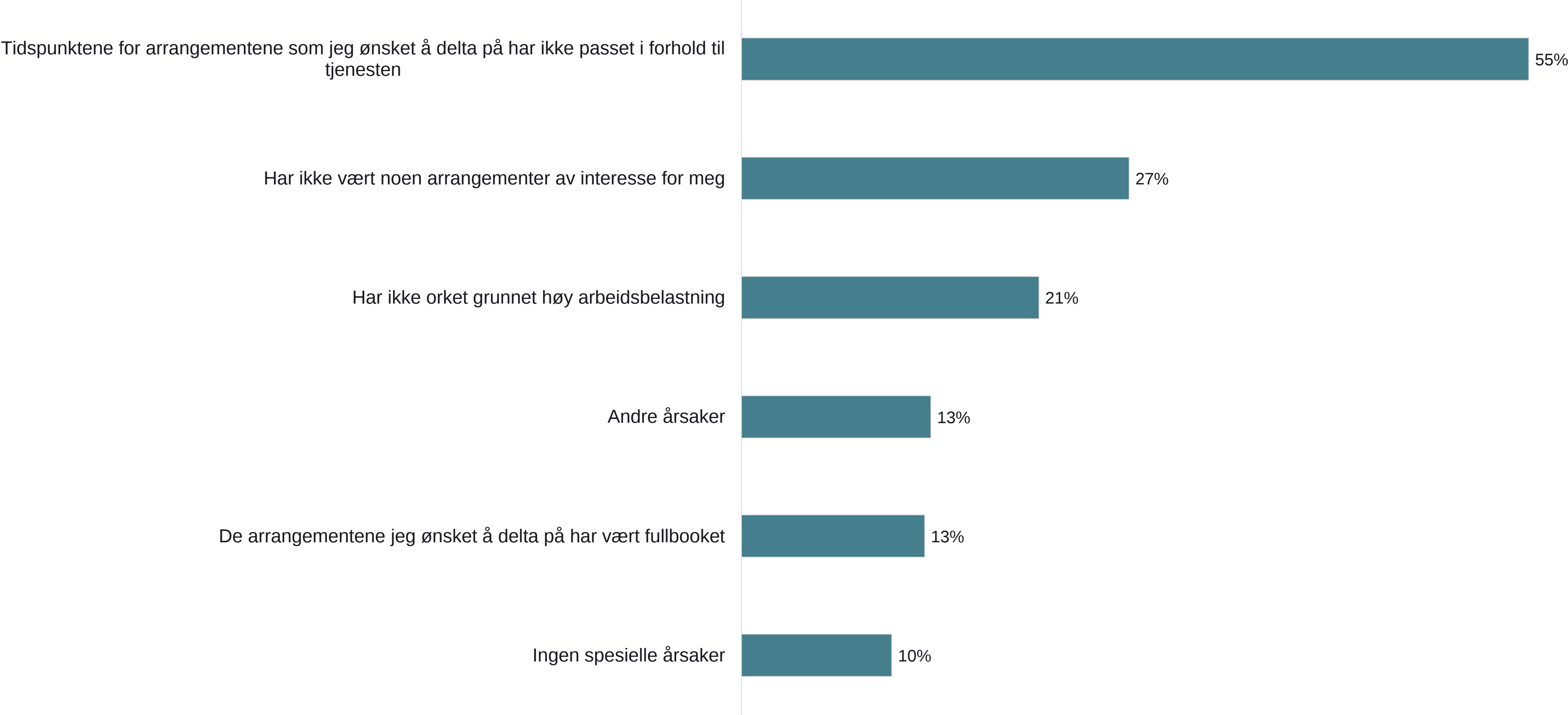
- Svært fornøyd
- Ganske fornøyd
- Verken fornøyd eller misfornøyd
- Litt misfornøyd
- Svært misfornøyd

Har du deltatt på arrangementer som velferden har organisert, enten i eller utenfor leiren?

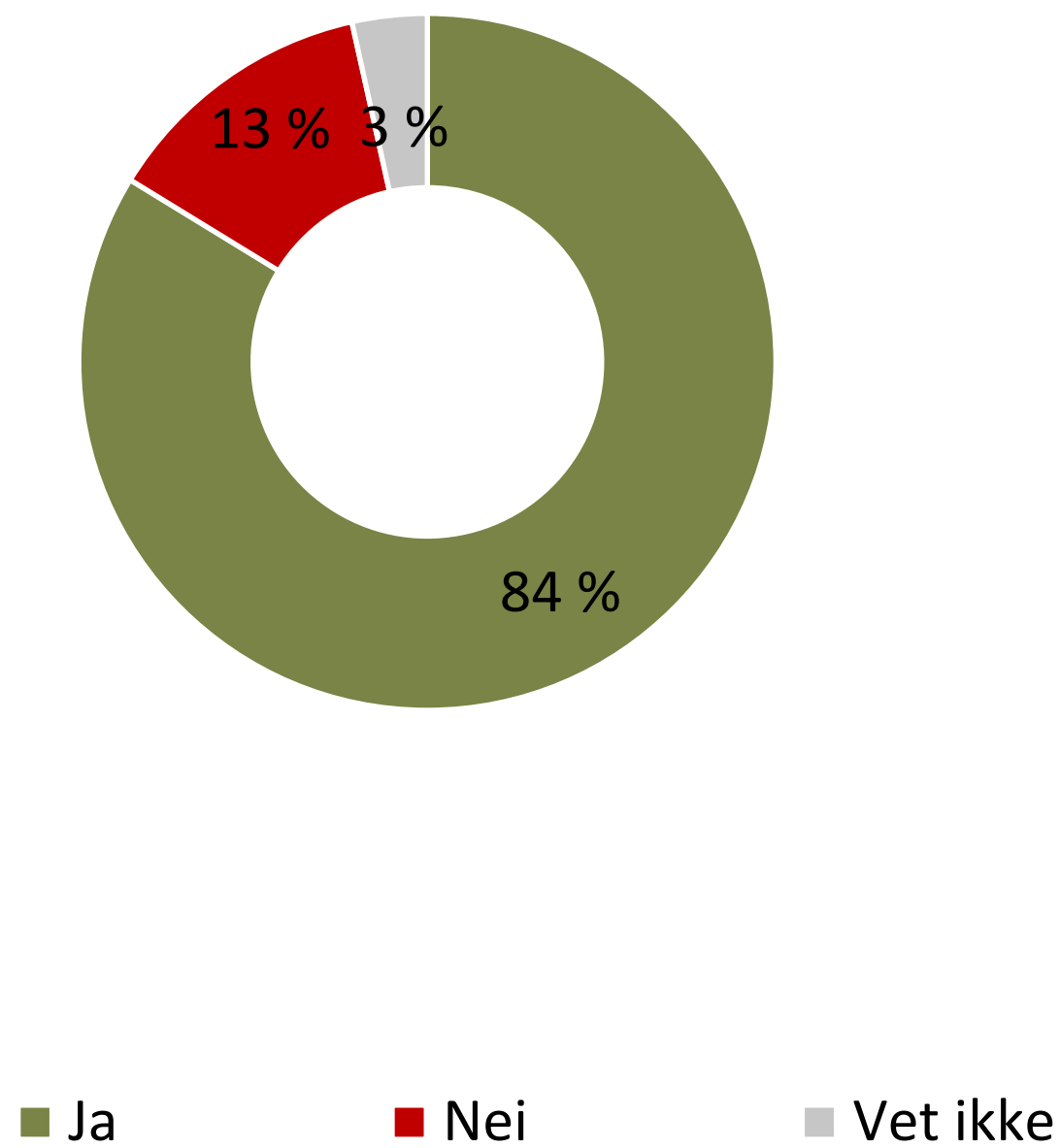

- Ja
- Nei

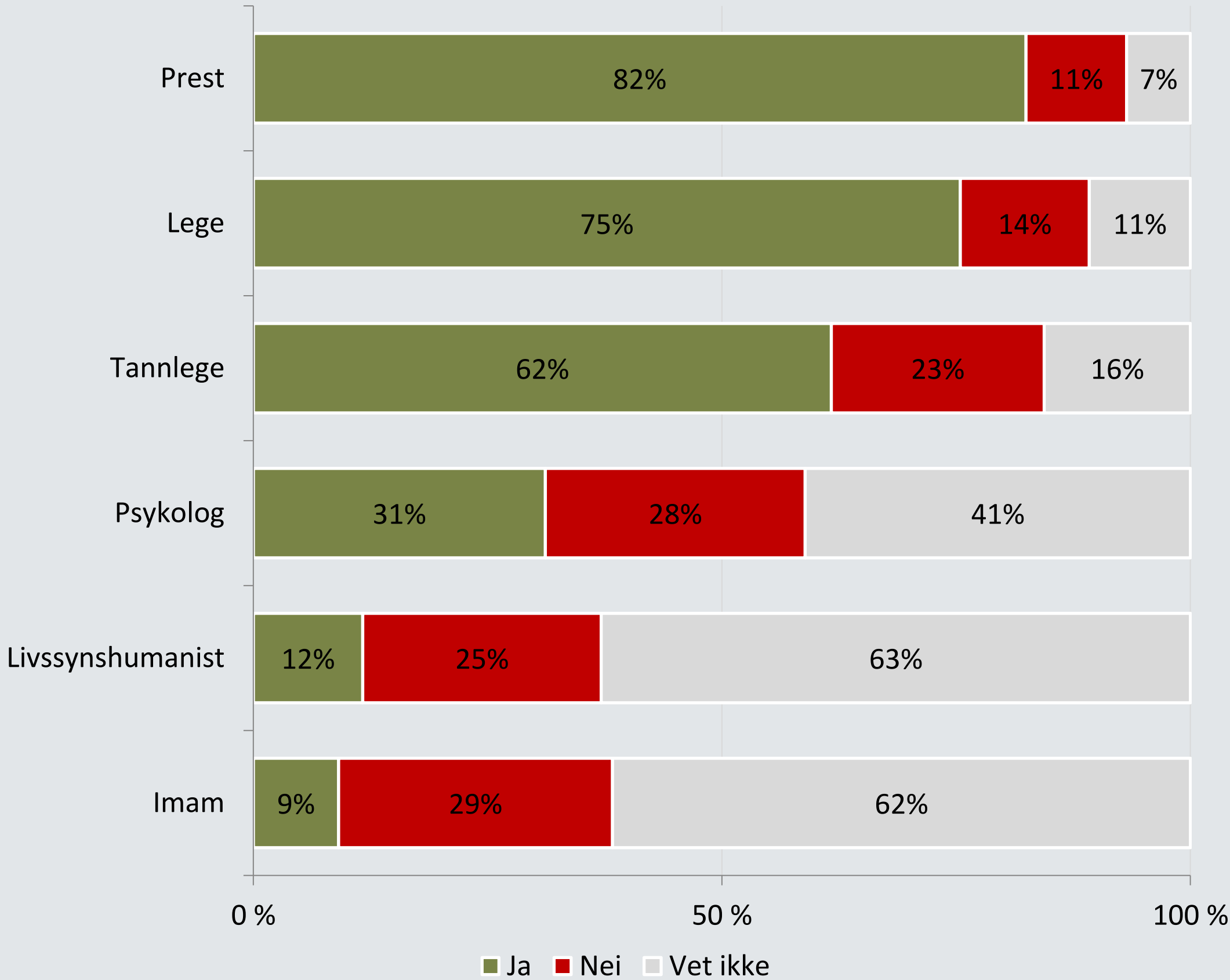
Hva er årsaken til at du ikke har deltatt på noen arrangementer fra velferden?

Er det et tilstrekkelig kantinetilbud i leiren der du tjenestegjør, ev. et tilstrekkelig butikktilbud i nærheten av leiren der du tjenestegjør?

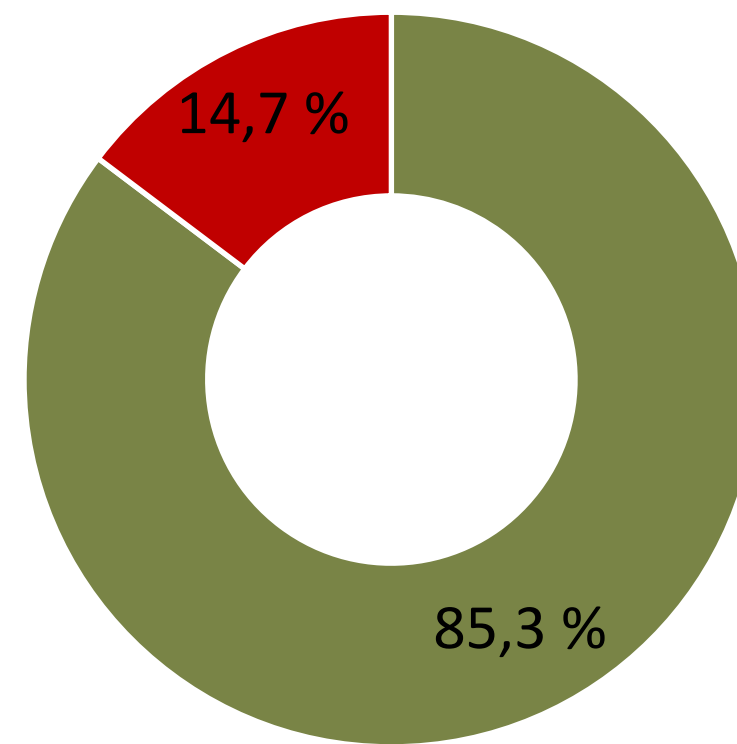
Er det tilgjengelig fag- og støttepersonell i leiren der du tjenestegjør?

Når negative handlinger systematisk og vedvarende rettes mot en og samme person over tid, er det mobbing. Eksempler på mobbing kan være å baksnakke, spre rykter, utestengelse fra sosiale sammenkomster, holde tilbake informasjon eller bli latterliggjort. Har du lagt merke til om noen er blitt utsatt for mobbing på arbeidsplassen i løpet av de siste seks månedene?

18,5 %

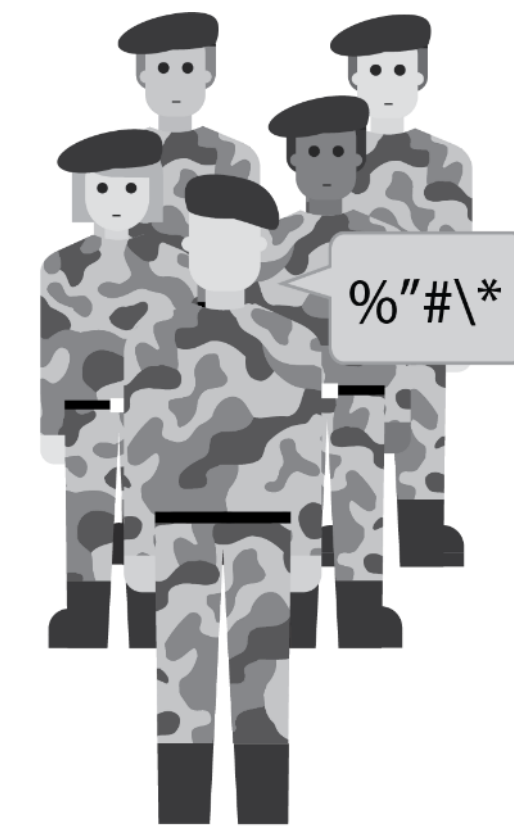
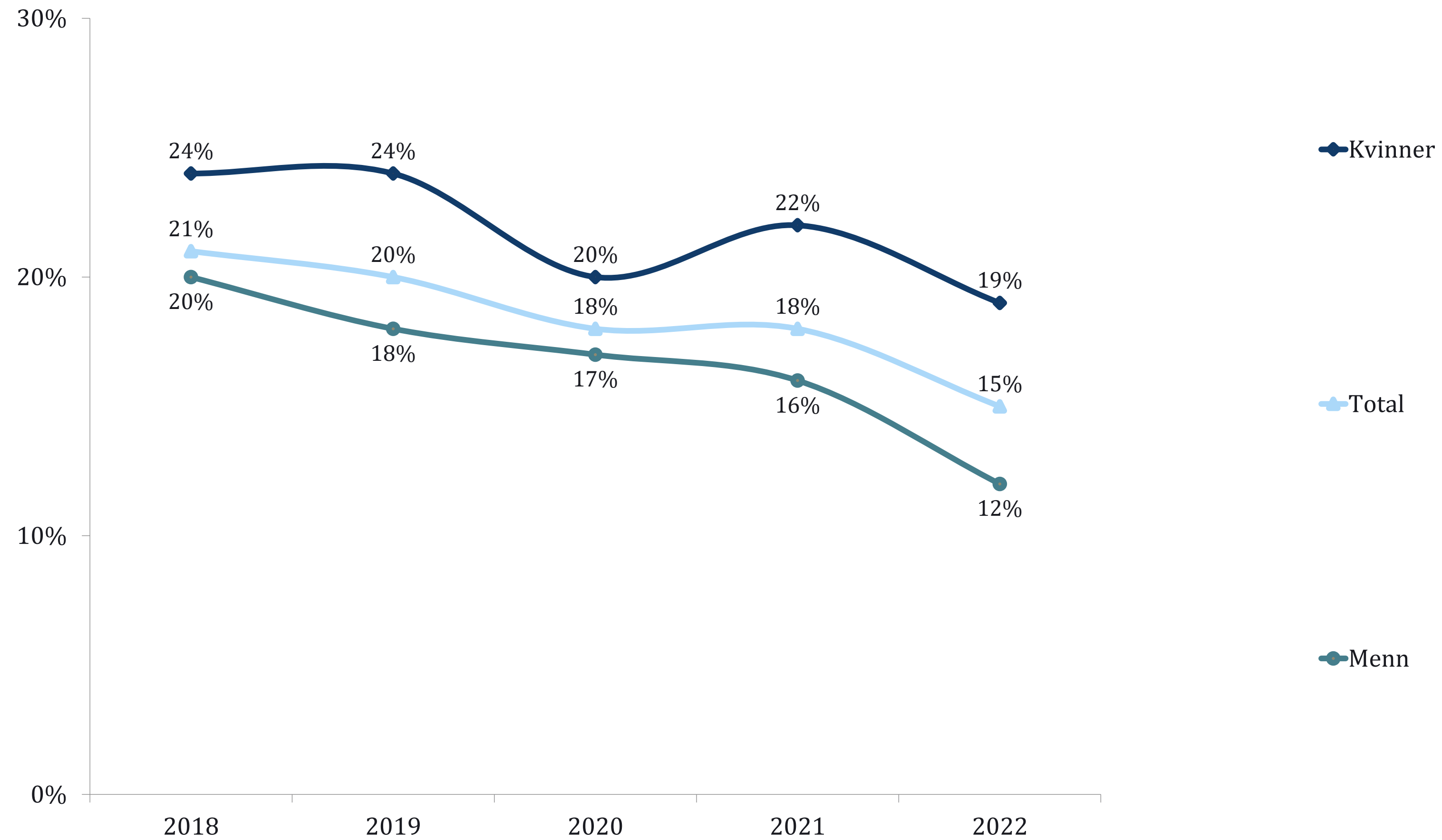
■ Nei

■ Ja

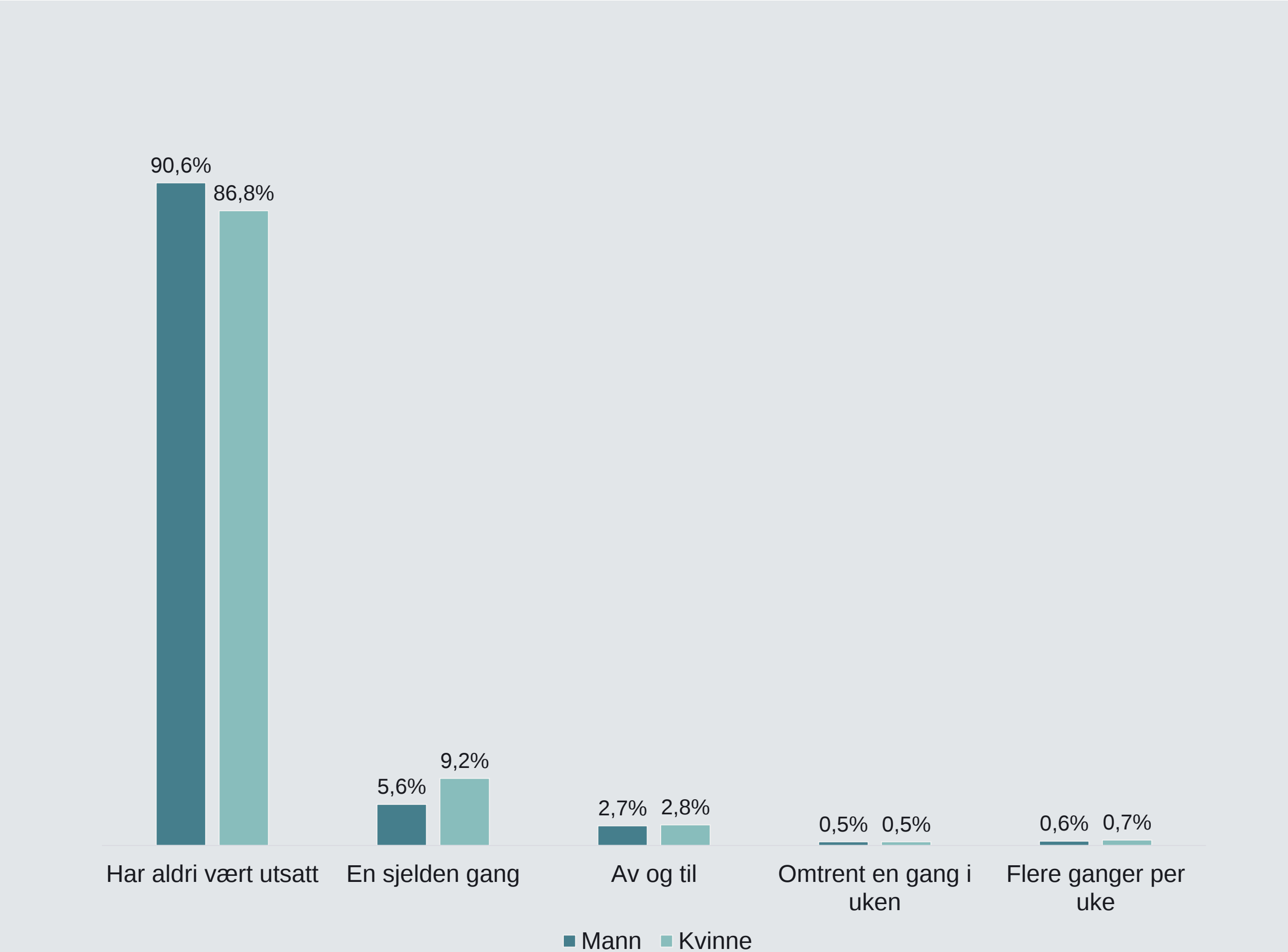
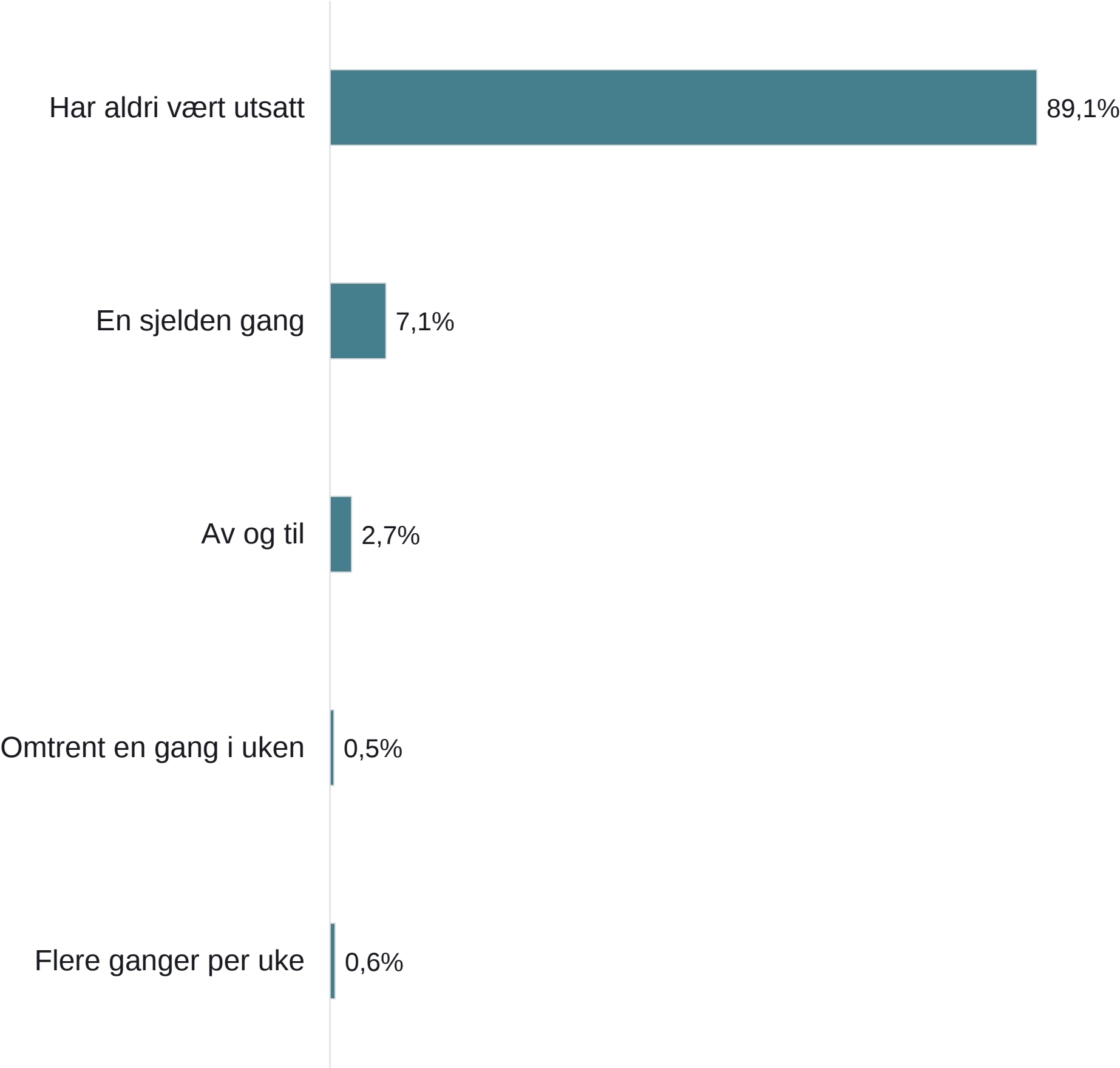

12,1 %

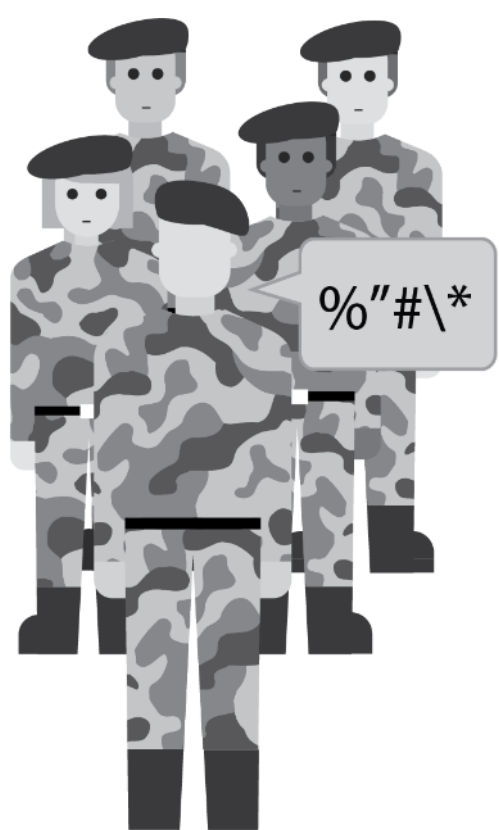
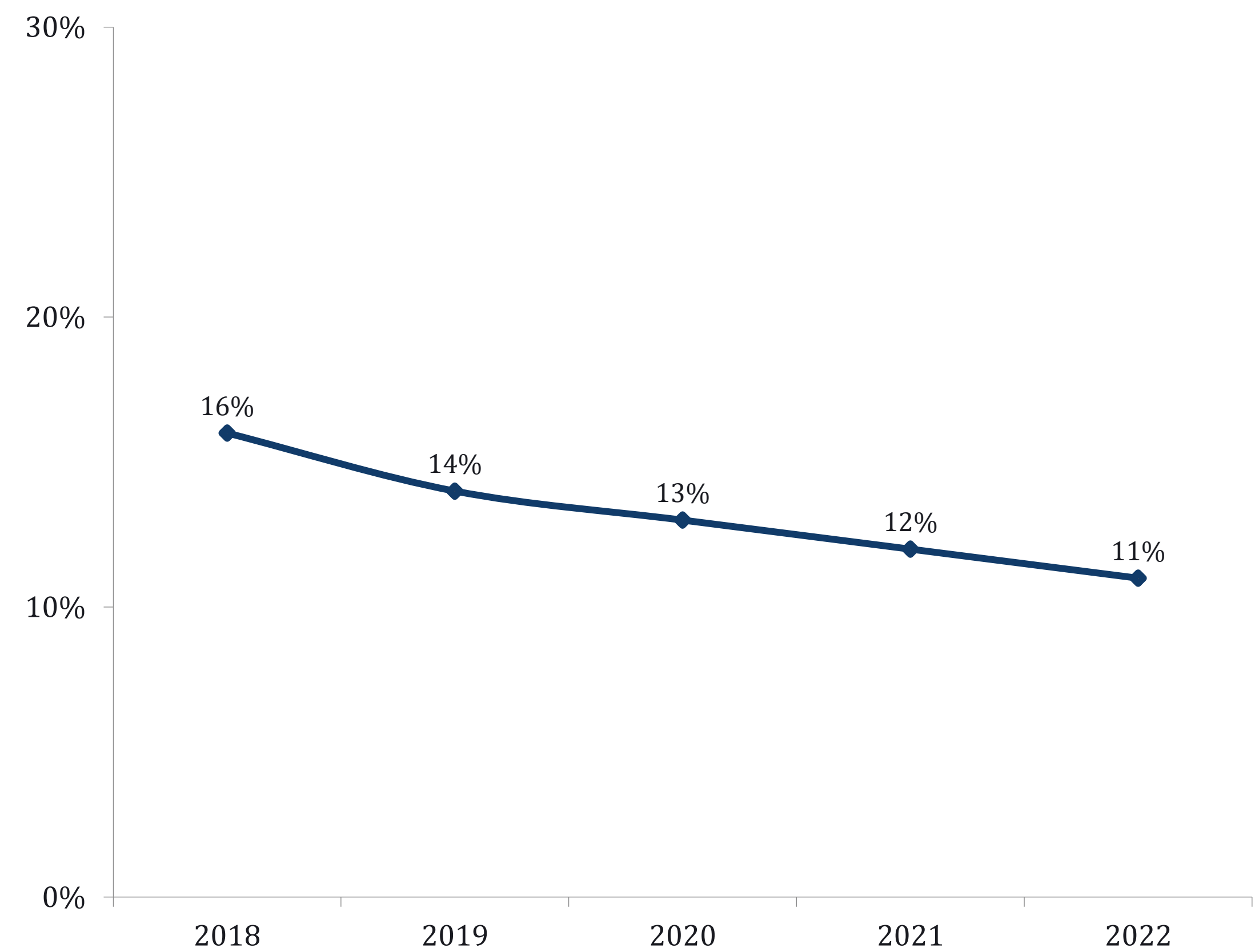
Utvikling over tid - har du lagt merke til om noen er blitt utsatt for mobbing på arbeidsplassen i løpet av de siste seks månedene?

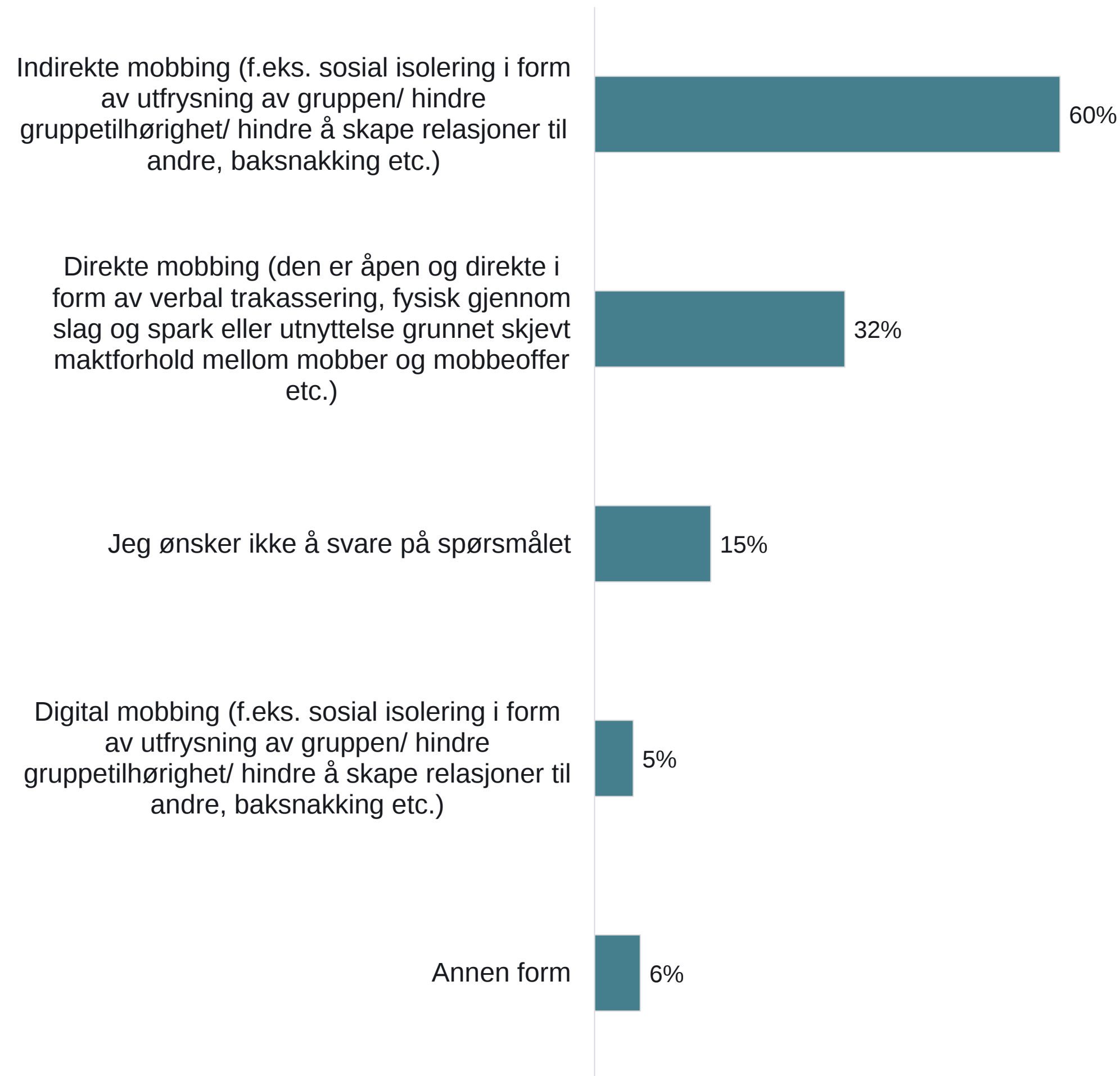
Har du selv blitt utsatt for mobbing på arbeidsplassen i løpet av førstegangstjenesten, og i tilfellet hvor ofte?

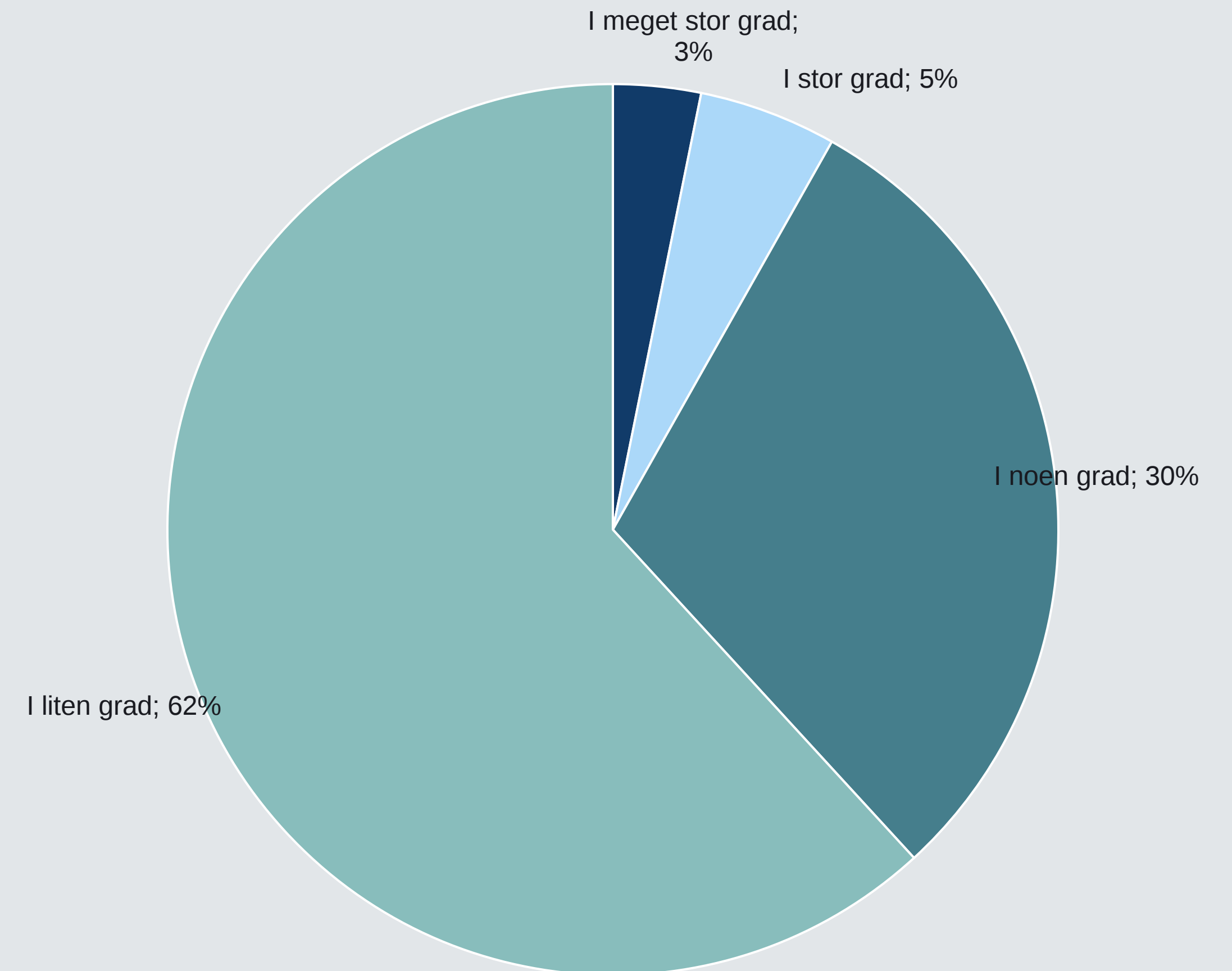
Utvikling over tid - har du selv blitt utsatt for mobbing på arbeidsplassen i løpet av førstegangstjenesten, og i tilfelle, hvor ofte?

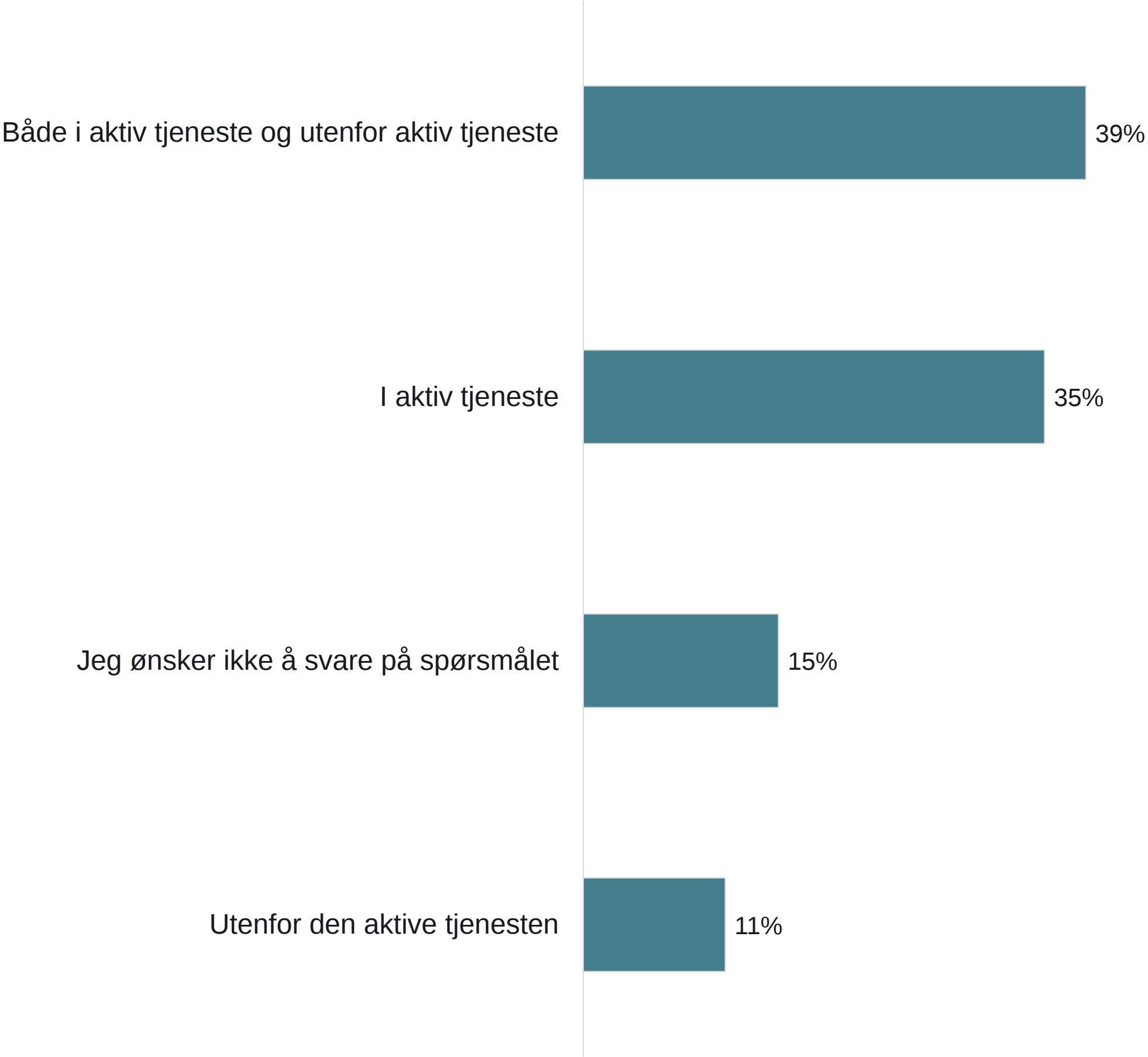
I hvilken form skjedde mobbingen?

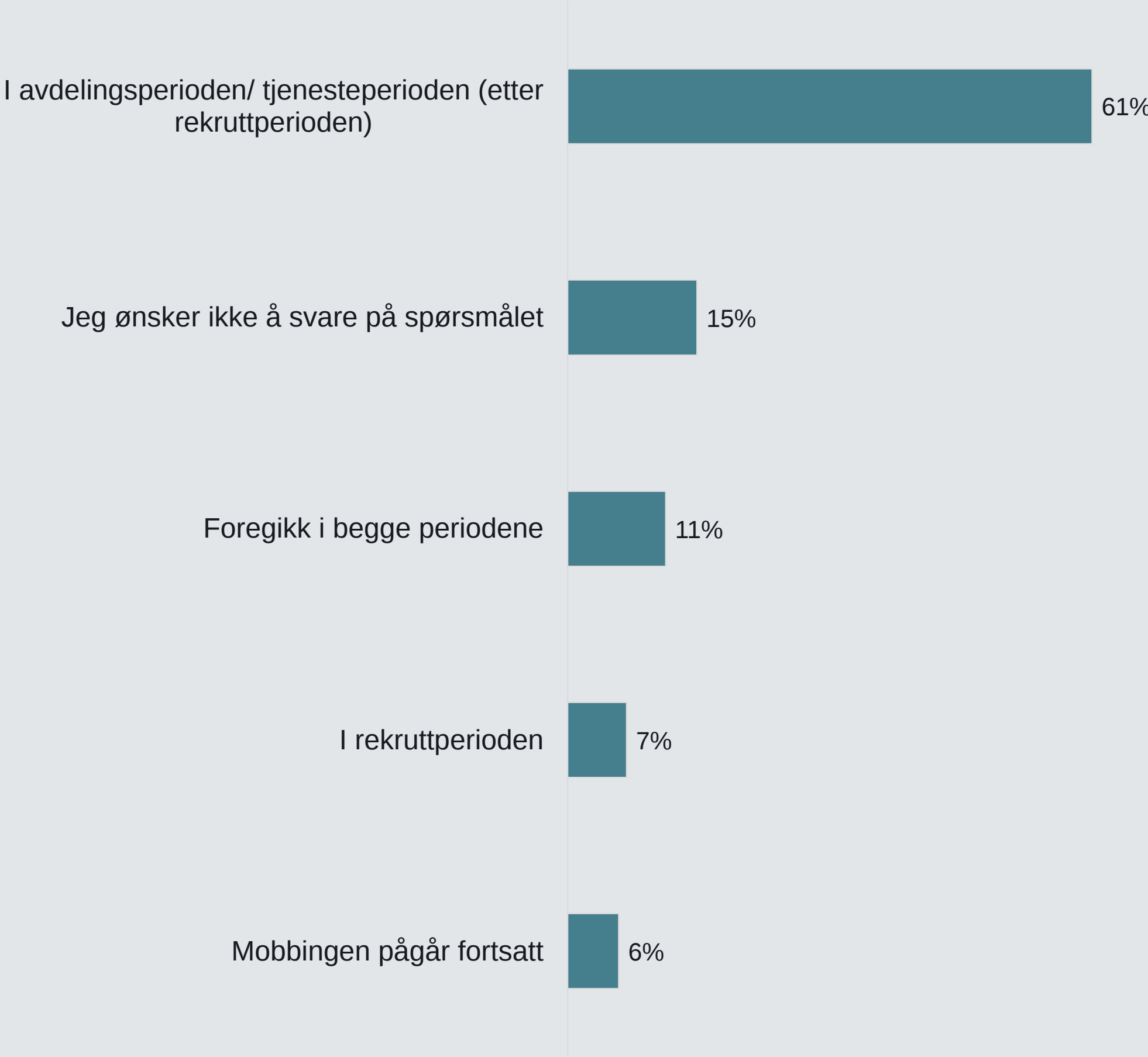
I hvilken grad har mobbingen vært av graverende/alvorlig karakter?

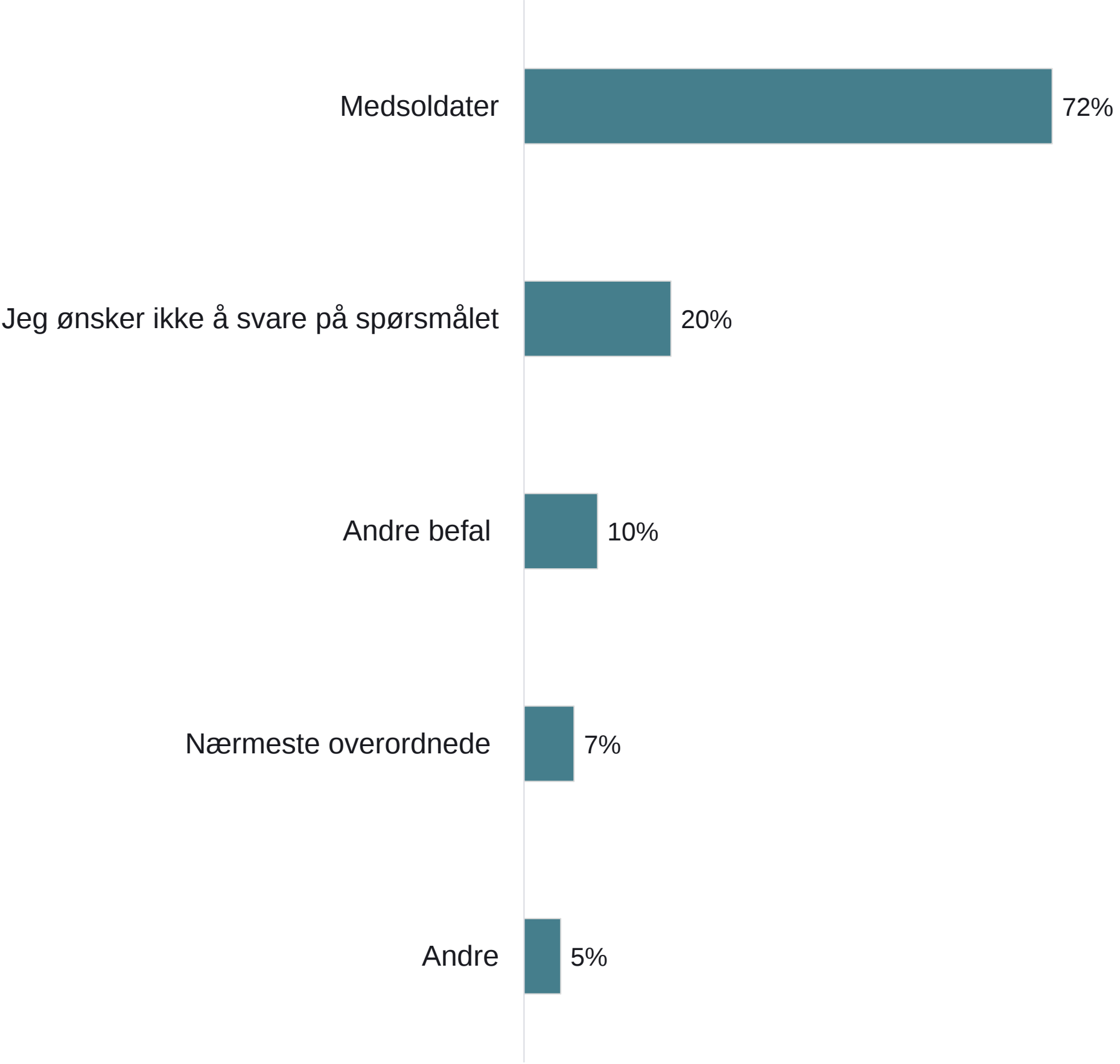
Hvor skjedde dette?

Når skjedde dette?

Hvem mobbet deg?

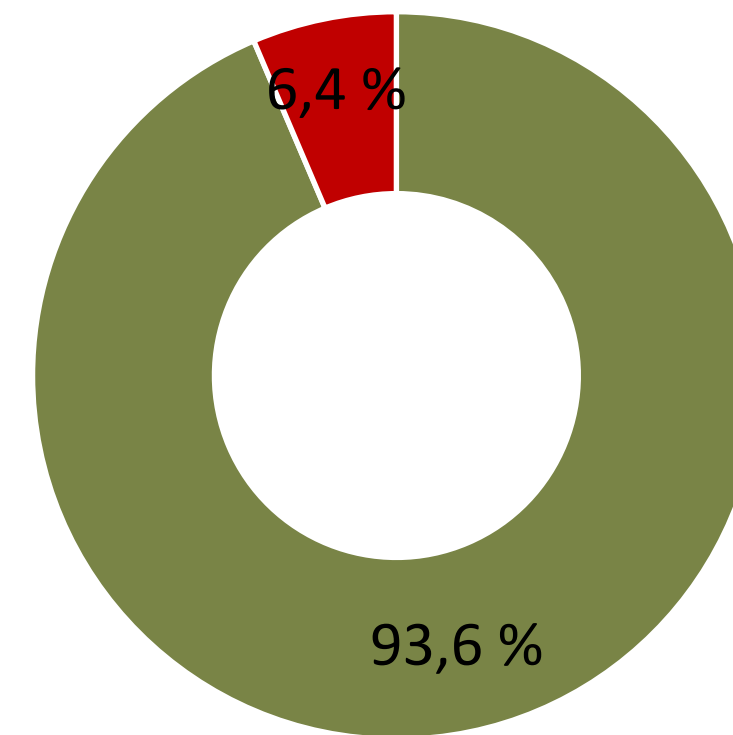

Har du som soldat i løpet av din tid i Forsvaret blitt utsatt for seksuell trakassering fra dine medsoldater eller overordnede i tråd med definisjonen under?

Seksuell trakassering er enhver form for uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.

13,1 %

■ Nei

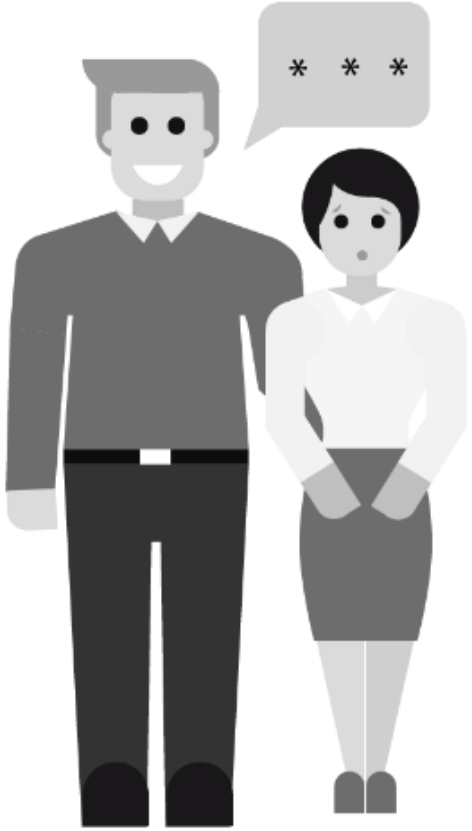
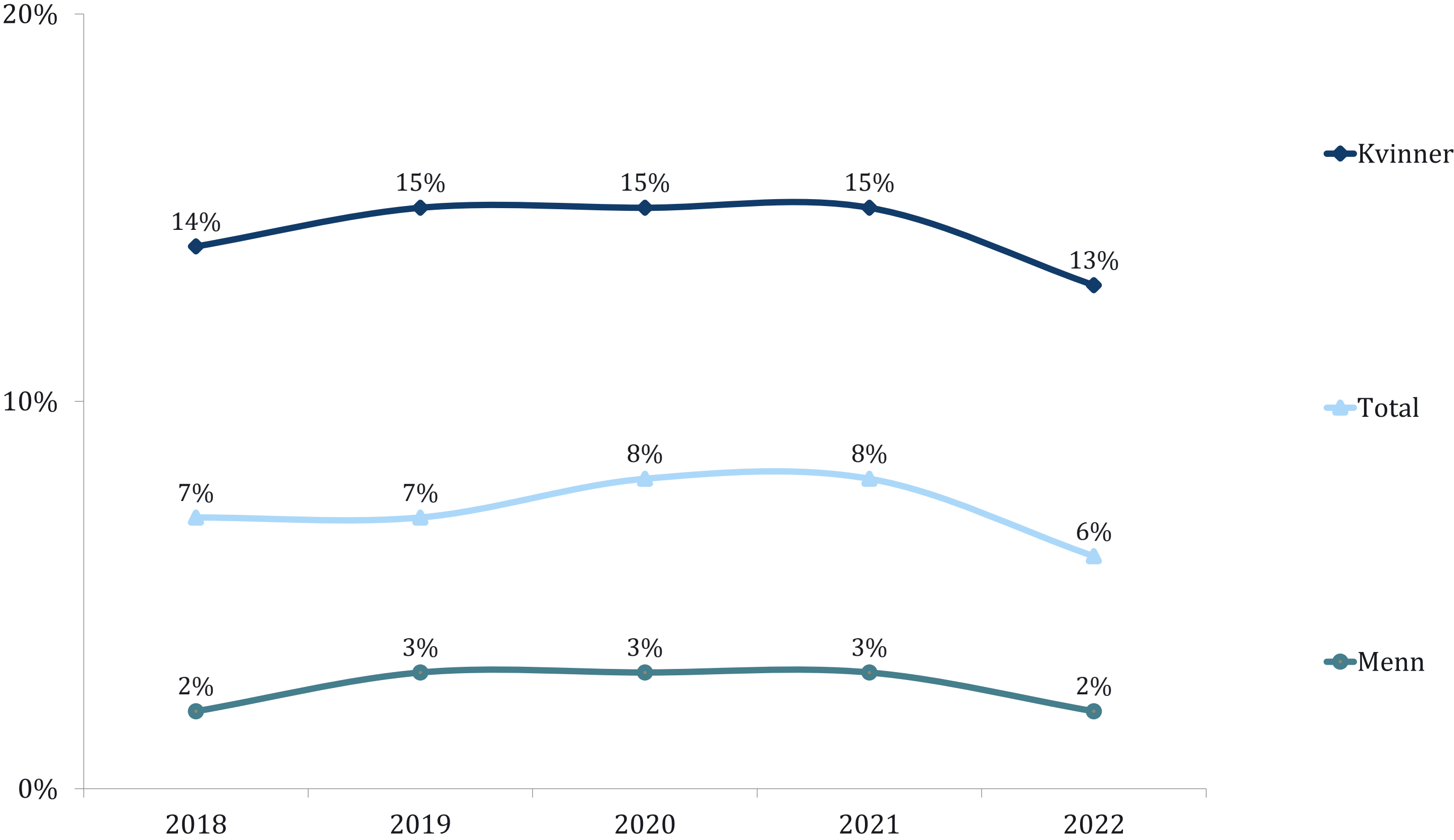
■ Ja

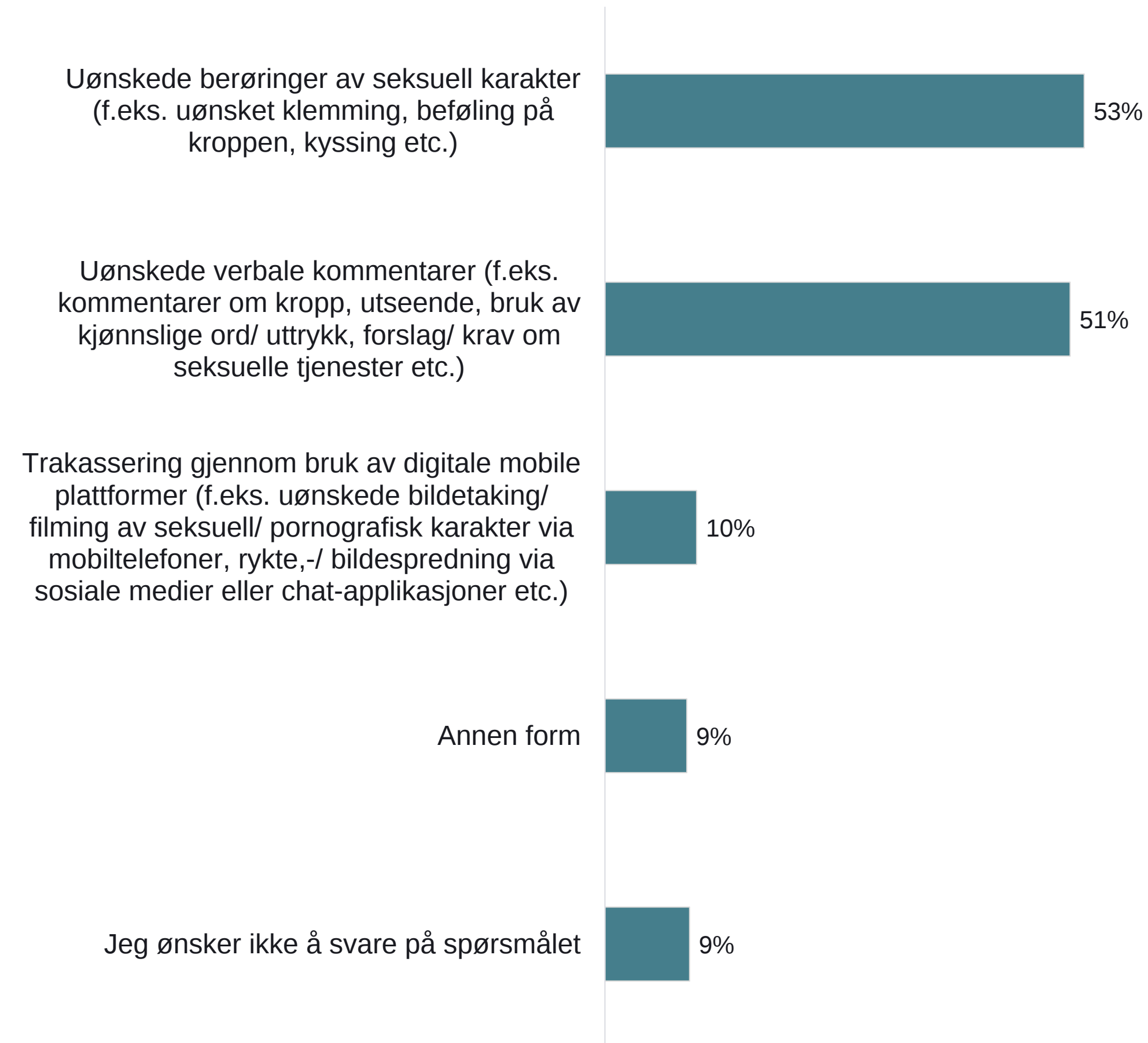
1,8 %

Utvikling over tid - har du som soldat i løpet av din tid i Forsvaret blitt utsatt for seksuell trakassering fra dine medsoldater eller overordnede i tråd med definisjonen under?

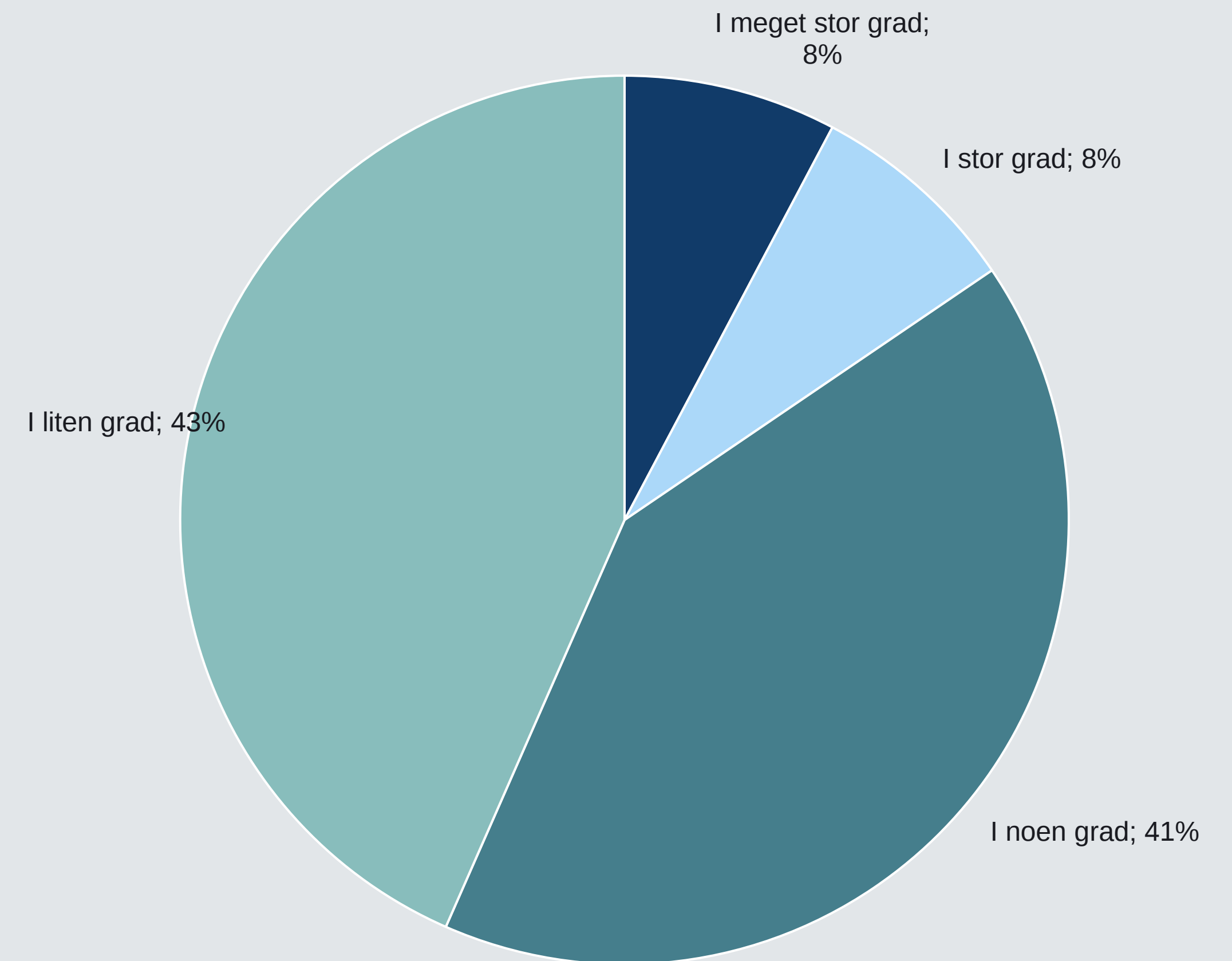
Seksuell trakassering er enhver form for uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.

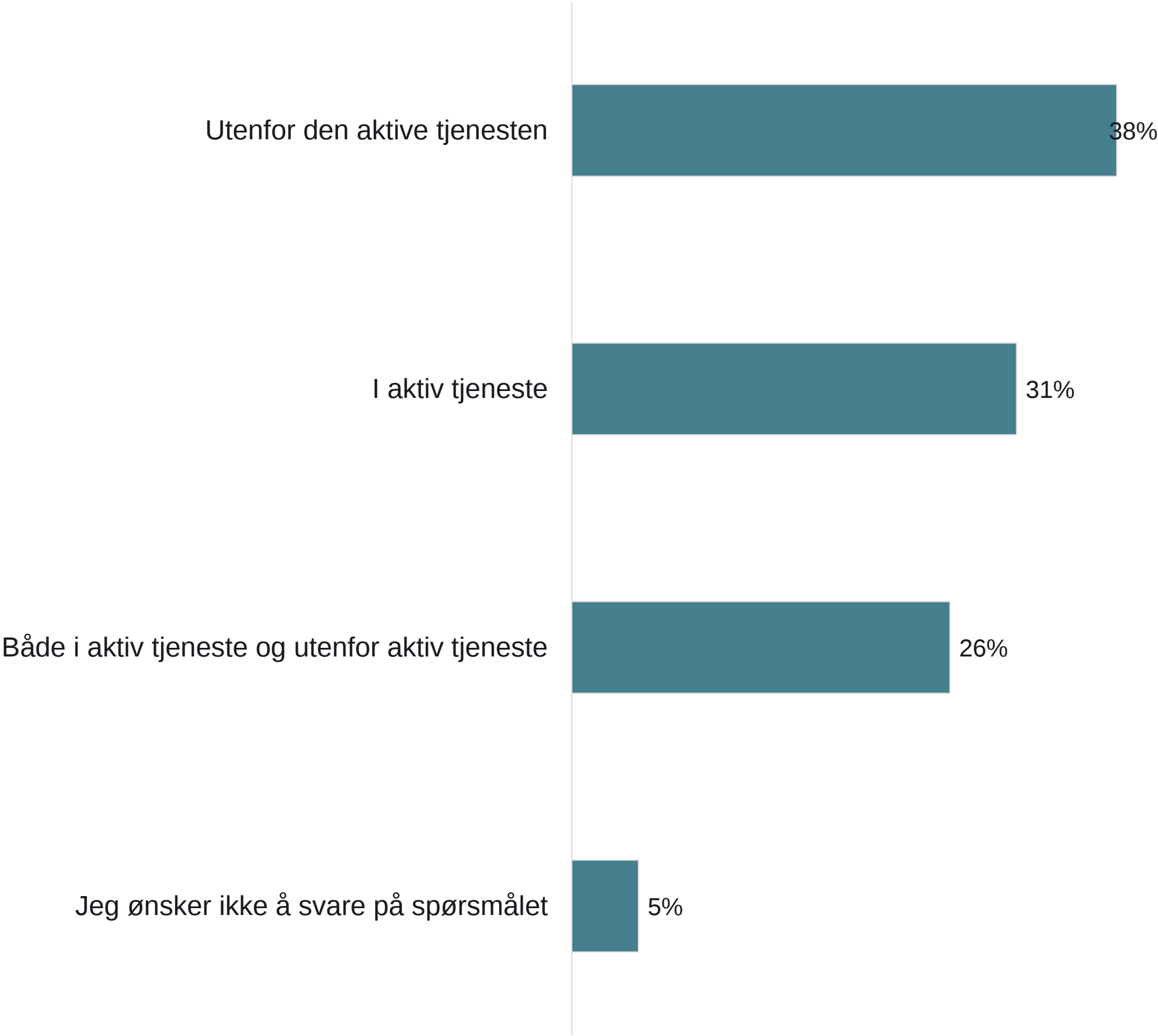
I hvilken form skjedde trakasseringen?

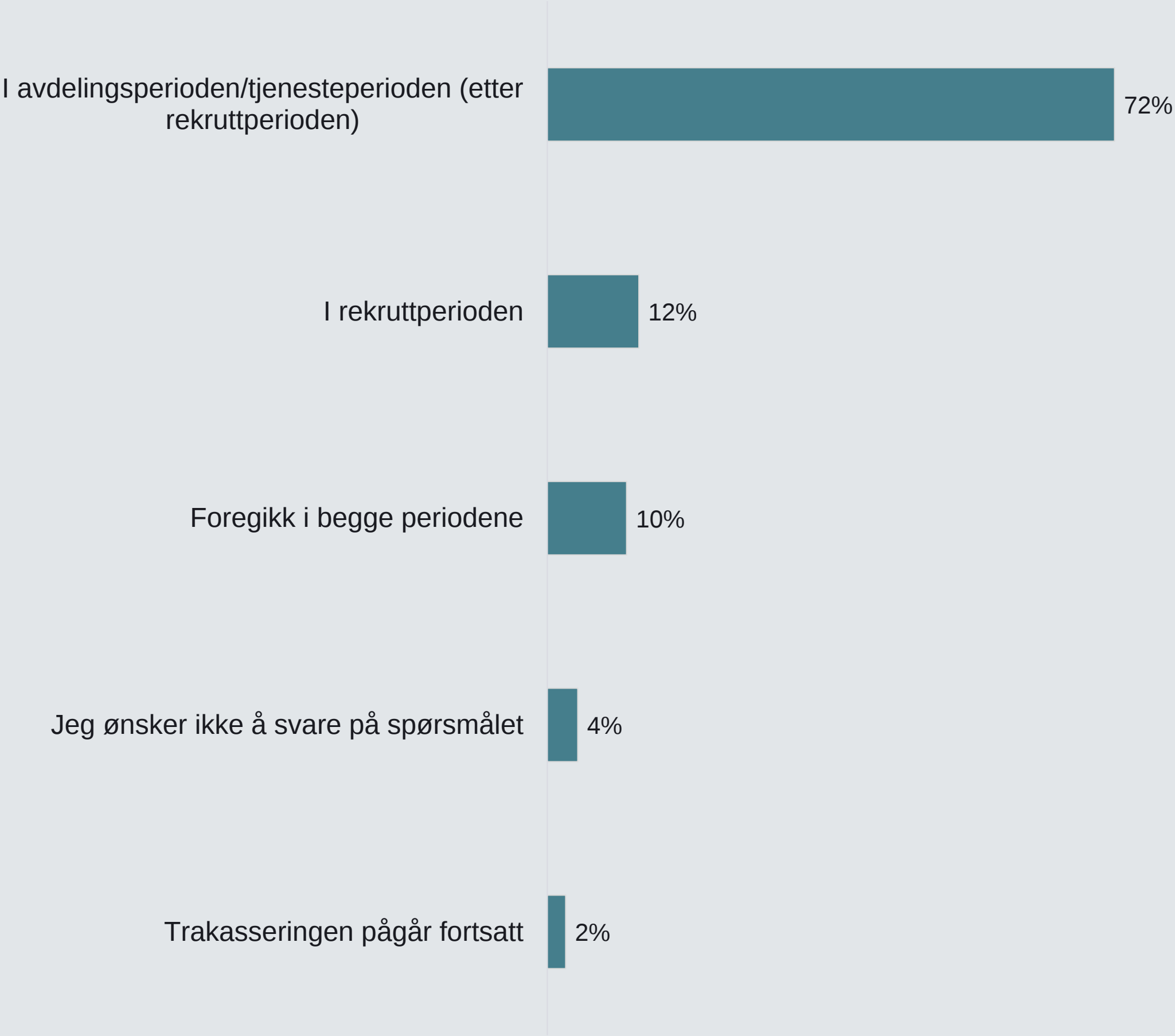
I hvilken grad har den uønskede atferden vært av graverende/alvorlig karakter?

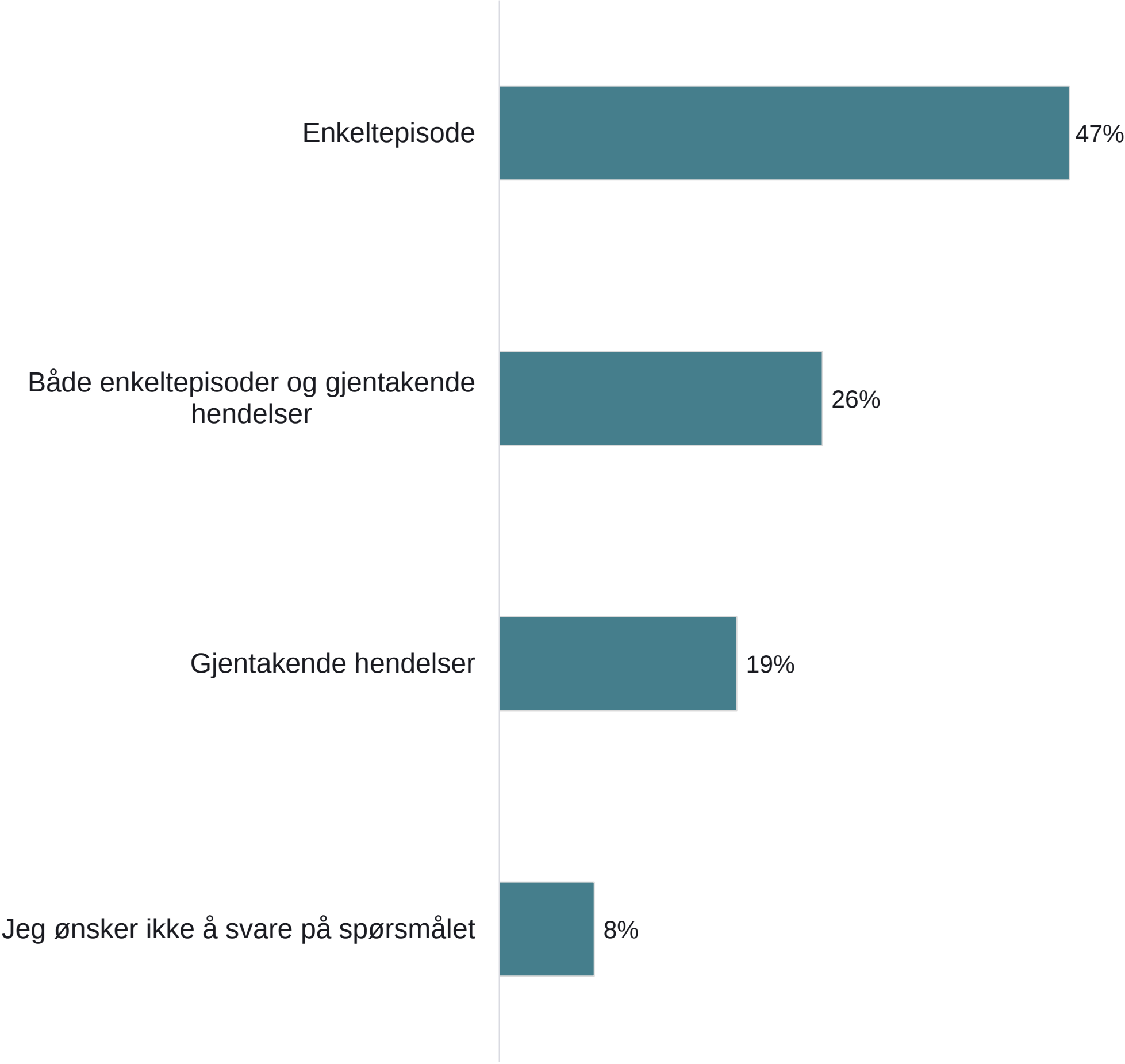
Hvor skjedde dette?

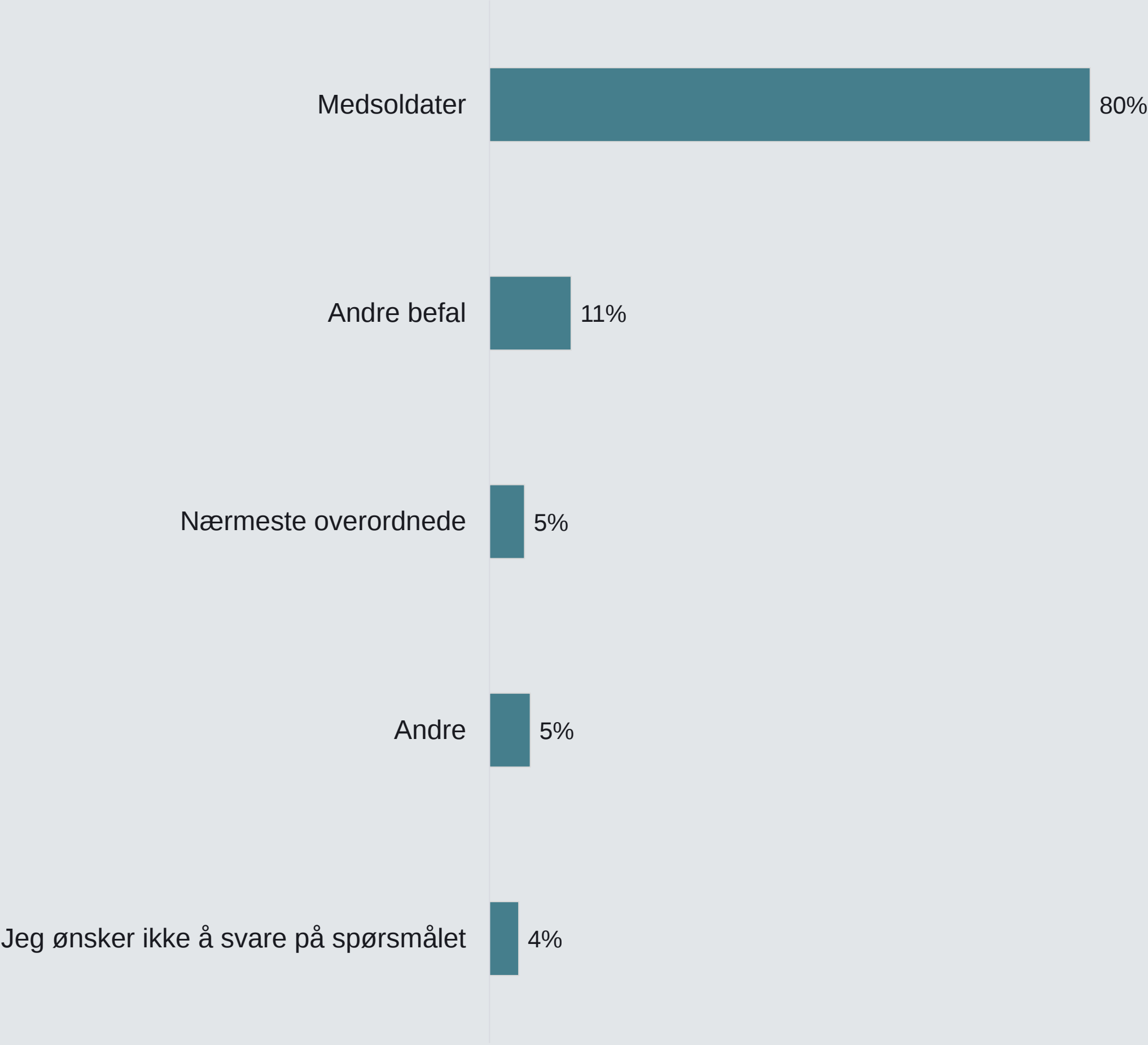
Når skjedde dette?

Hvor ofte foregikk dette?

Hvem ga deg uønsket oppmerksomhet/trakasserer deg seksuelt?

Videre tjeneste

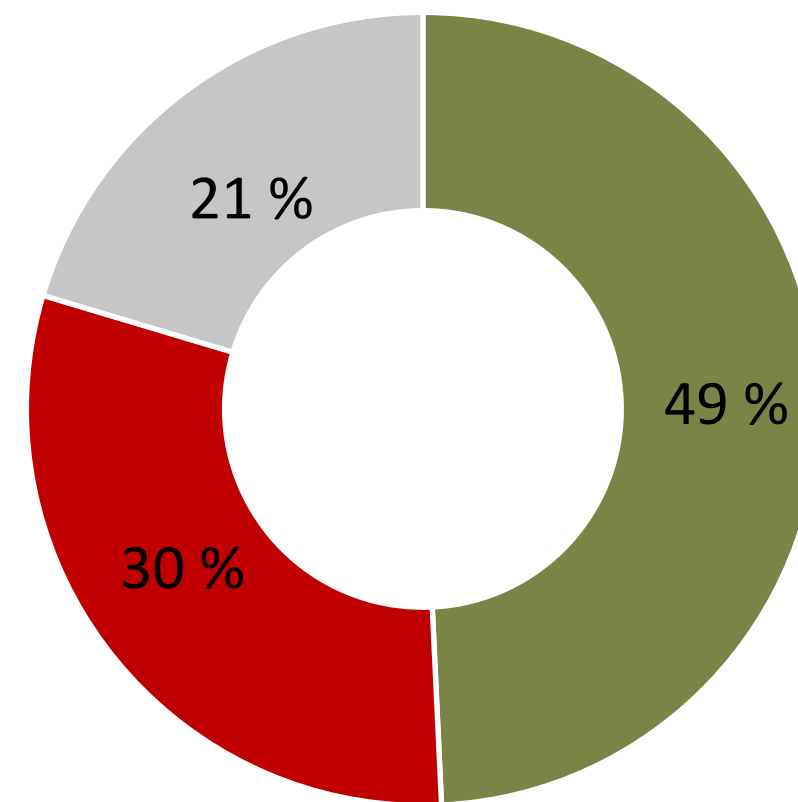
- 49 % har blitt mer positive til videre tjeneste i perioden de har vært inne.
- 68 % har fått informasjon om utdanningsmuligheter i Forsvaret. De fleste har fått info fra befalet.
- 30 % sier at det er sannsynlig at de vil søke videre tjeneste.
- Totalt sett er det betydelig flere som svarer at de har mottatt informasjon knyttet til videre tjeneste sammenliknet med forrige undersøkelse.
- Litt flere kvinner enn menn oppgir at de har blitt mer positive til videre tjeneste. Samtidig er det færre kvinner enn menn som oppgir at de vil søke videre tjeneste eller utdanning i Forsvaret.
- Kvinner oppgir i lavere grad enn menn at de har fått informasjon om utdanningsmuligheter, muligheter for videre ansettelse og Forsvarets behov for å bemanne stillinger. Kvinner og menn oppgir imidlertid i omtrent like stor grad å ha fått informasjon om plikten til å tjenestegjøre for Heimevernet.

Har du blitt mer eller mindre positiv til videre tjeneste i Forsvaret i løpet av tiden du har vært inne?

51 %

29 %

■ Mer positiv

■ Mindre positiv

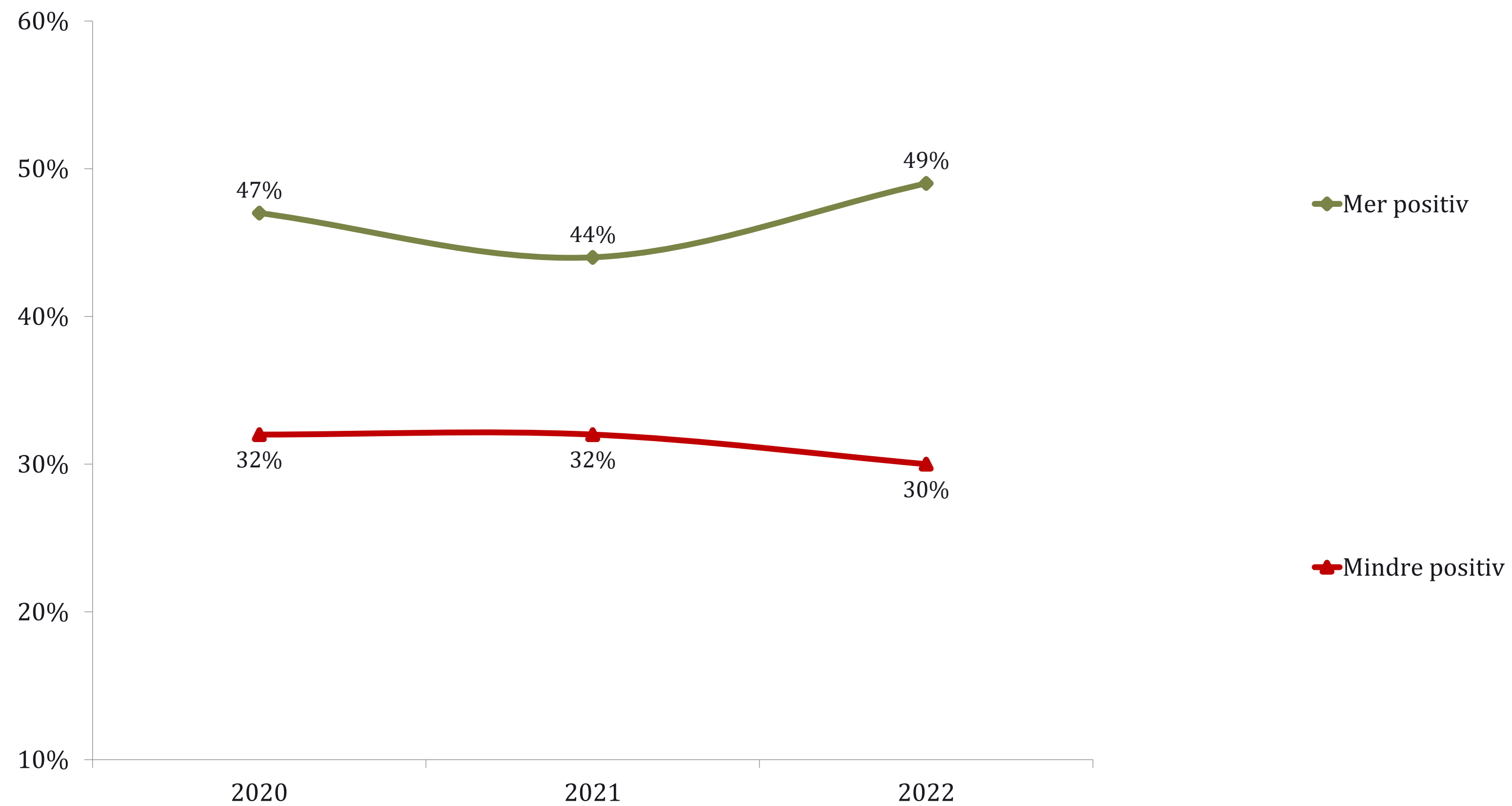
■ Ikke påvirket

48 %

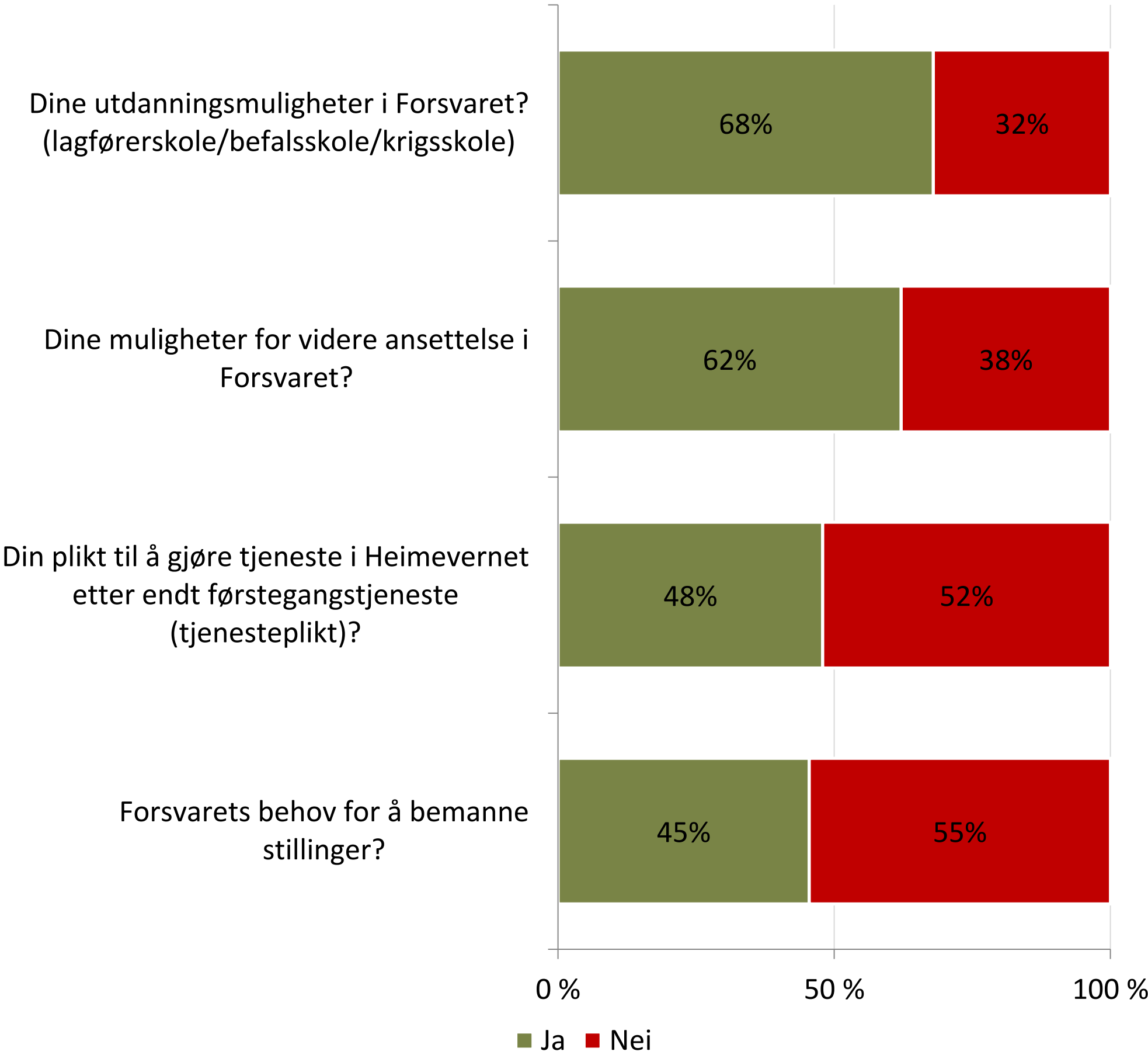

32 %

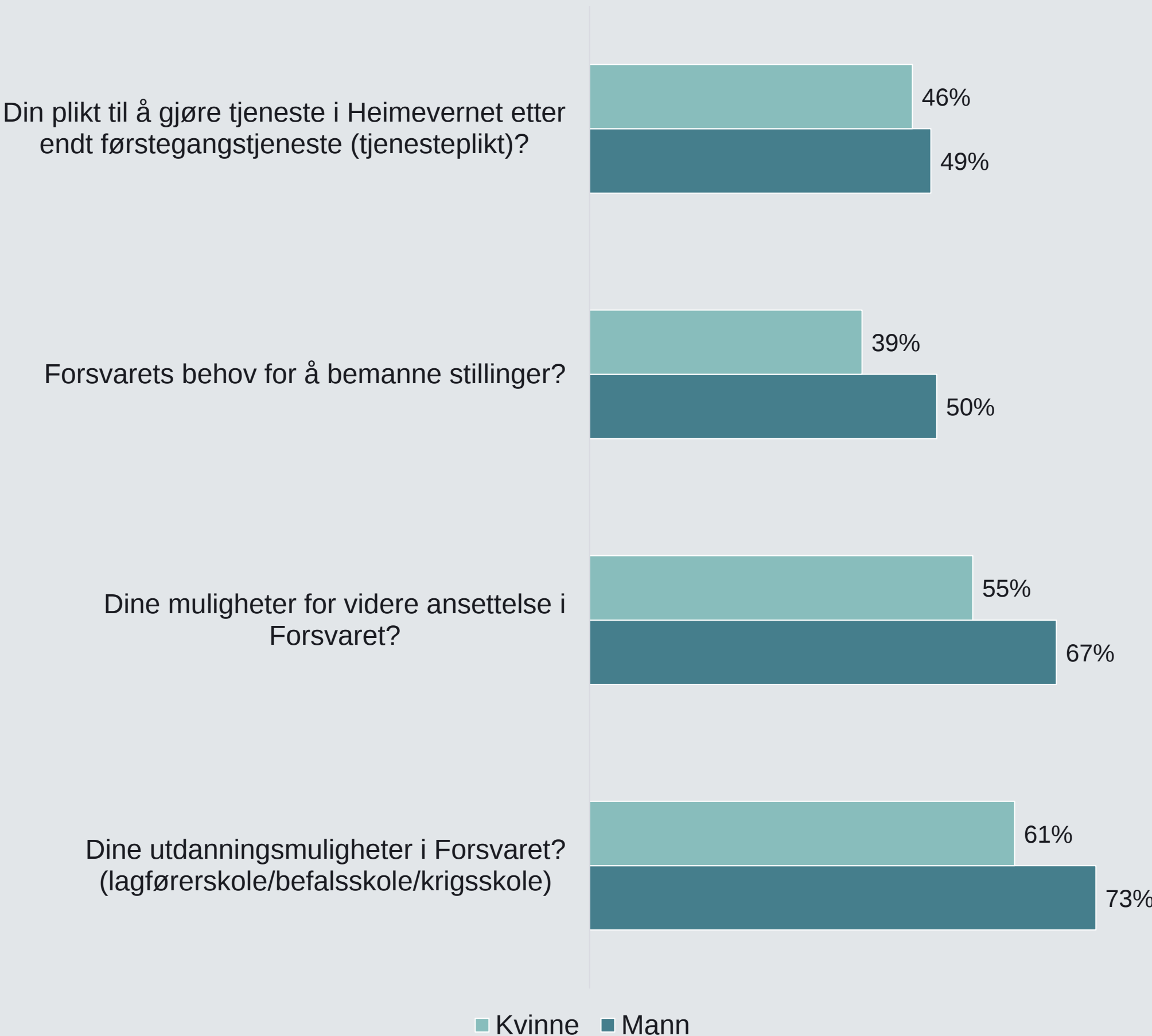
Har du blitt mer eller mindre positiv til videre tjeneste i Forsvaret i løpet av tiden du har vært inne?

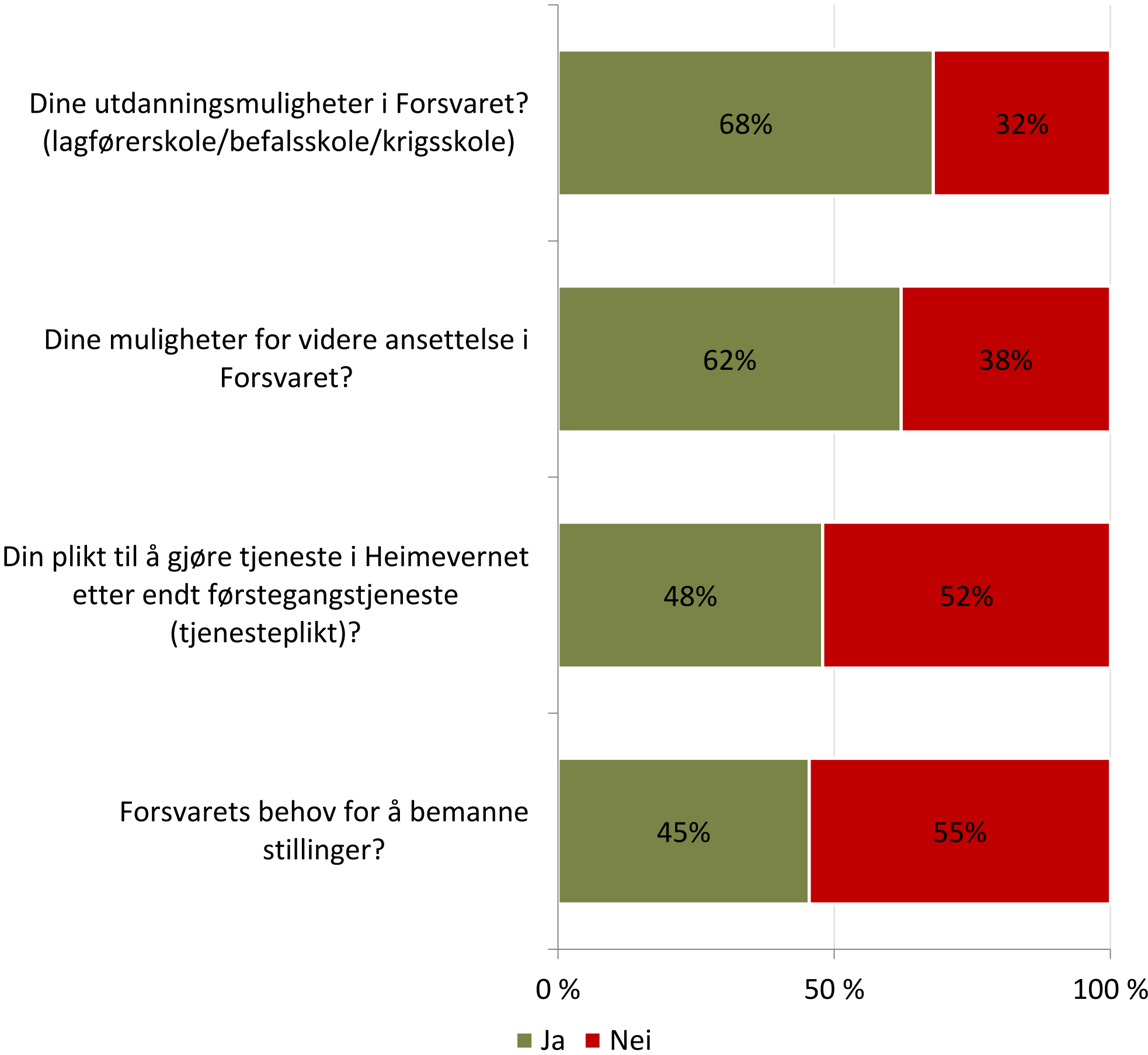
Har du mottatt informasjon om...

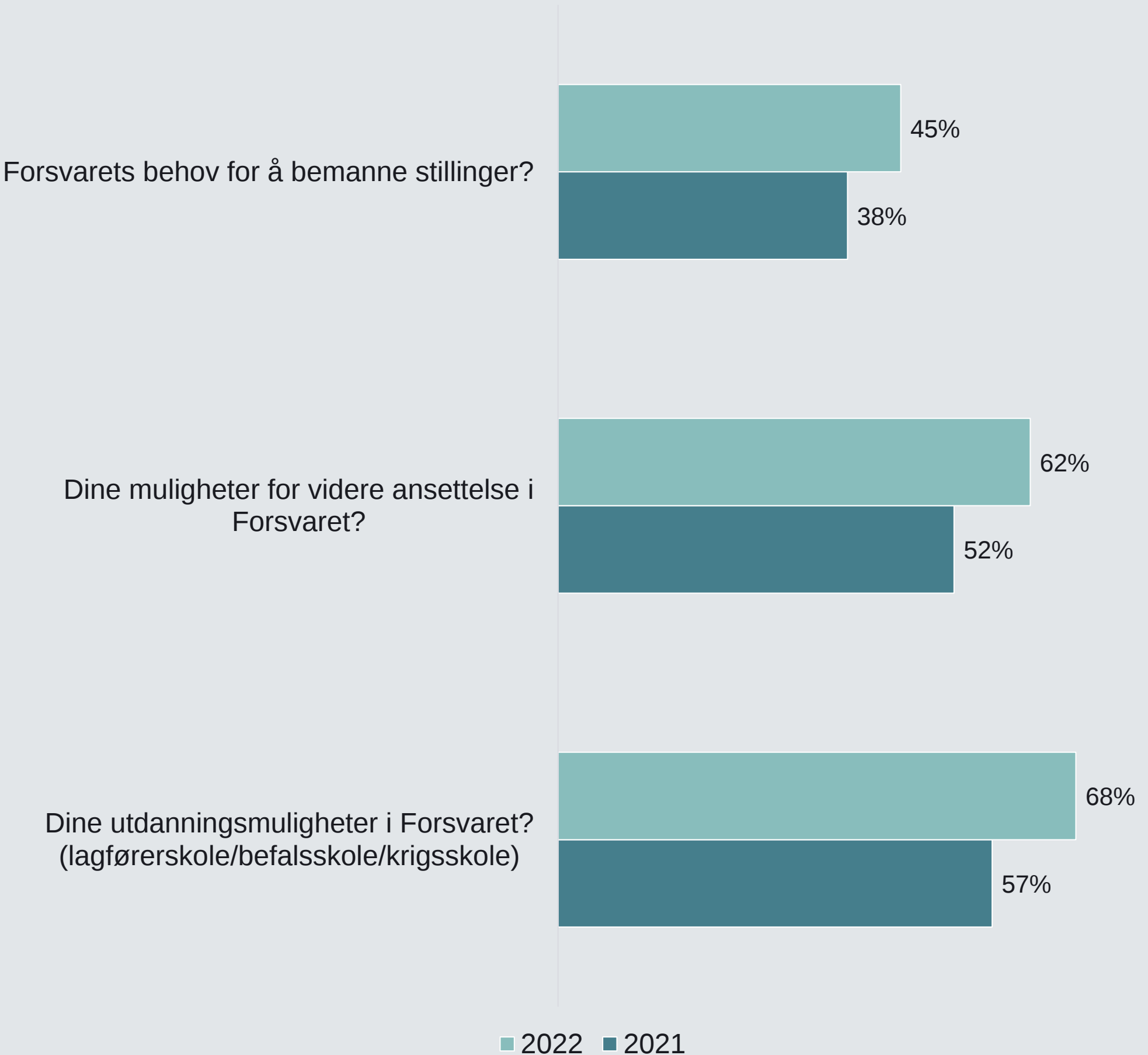
Fordelt på kjønn

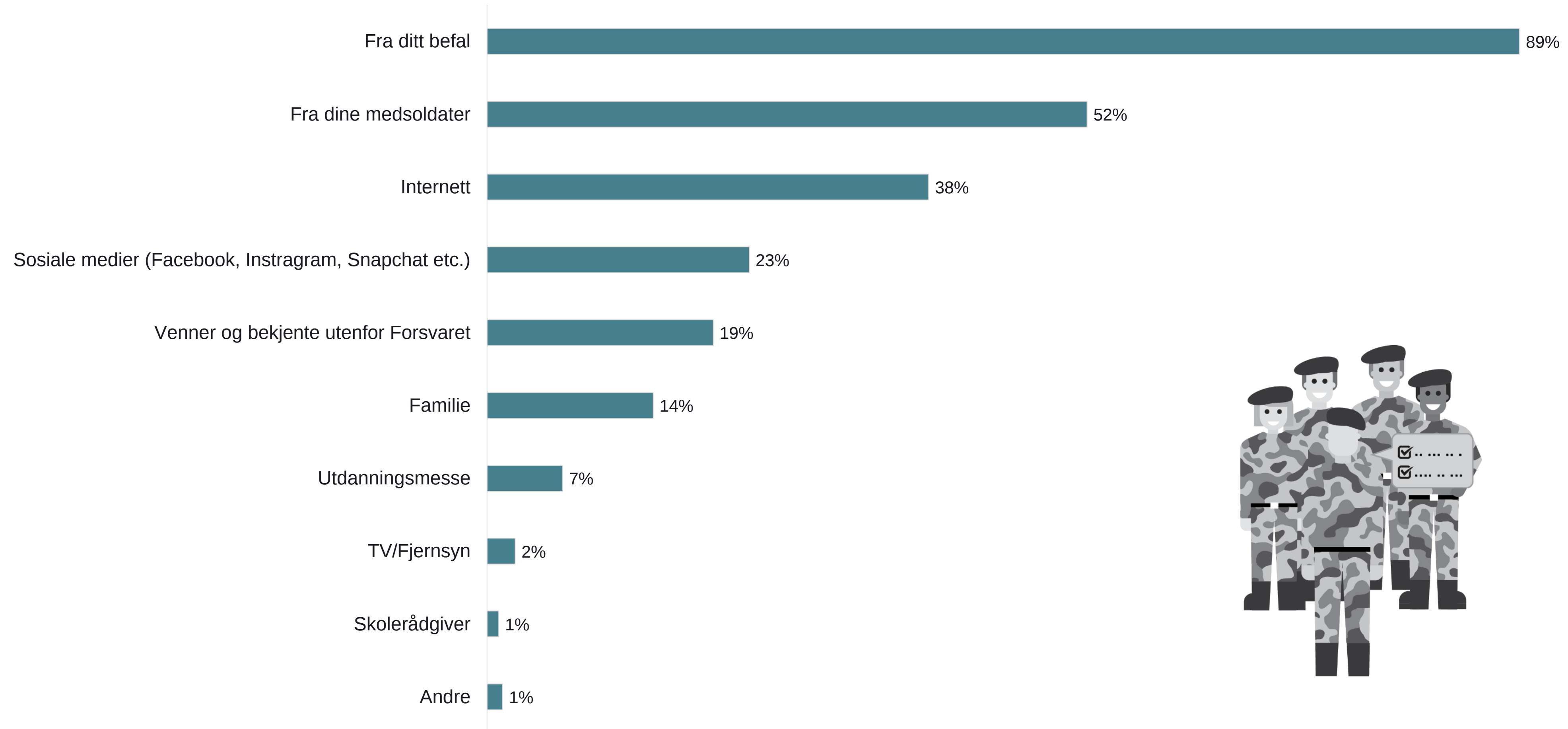
Har du mottatt informasjon om...

Utvikling over tid

Hvor eller hvem fikk du informasjon om dette?

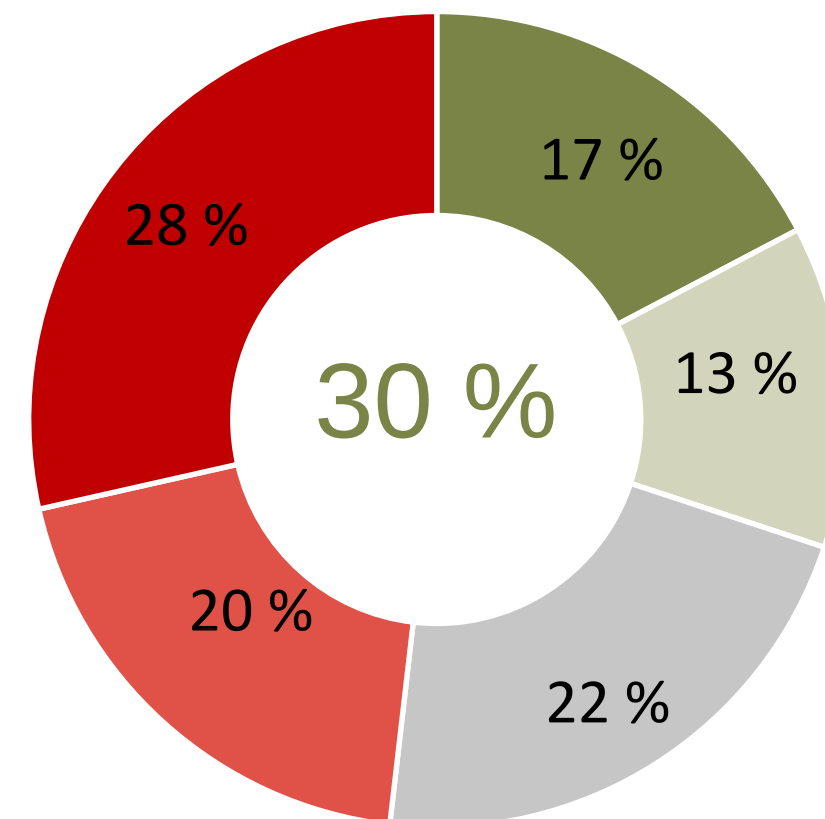

Hvor sannsynlig er det for at du kommer til å søke videre tjeneste eller utdanning i Forsvaret etter endt førstegangstjeneste?

25 %

51 %

- Svært sannsynlig
- Ganske sannsynlig
- Verken sannsynlig eller usannsynlig
- Litt lite sannsynlig
- Svært usannsynlig

34 %

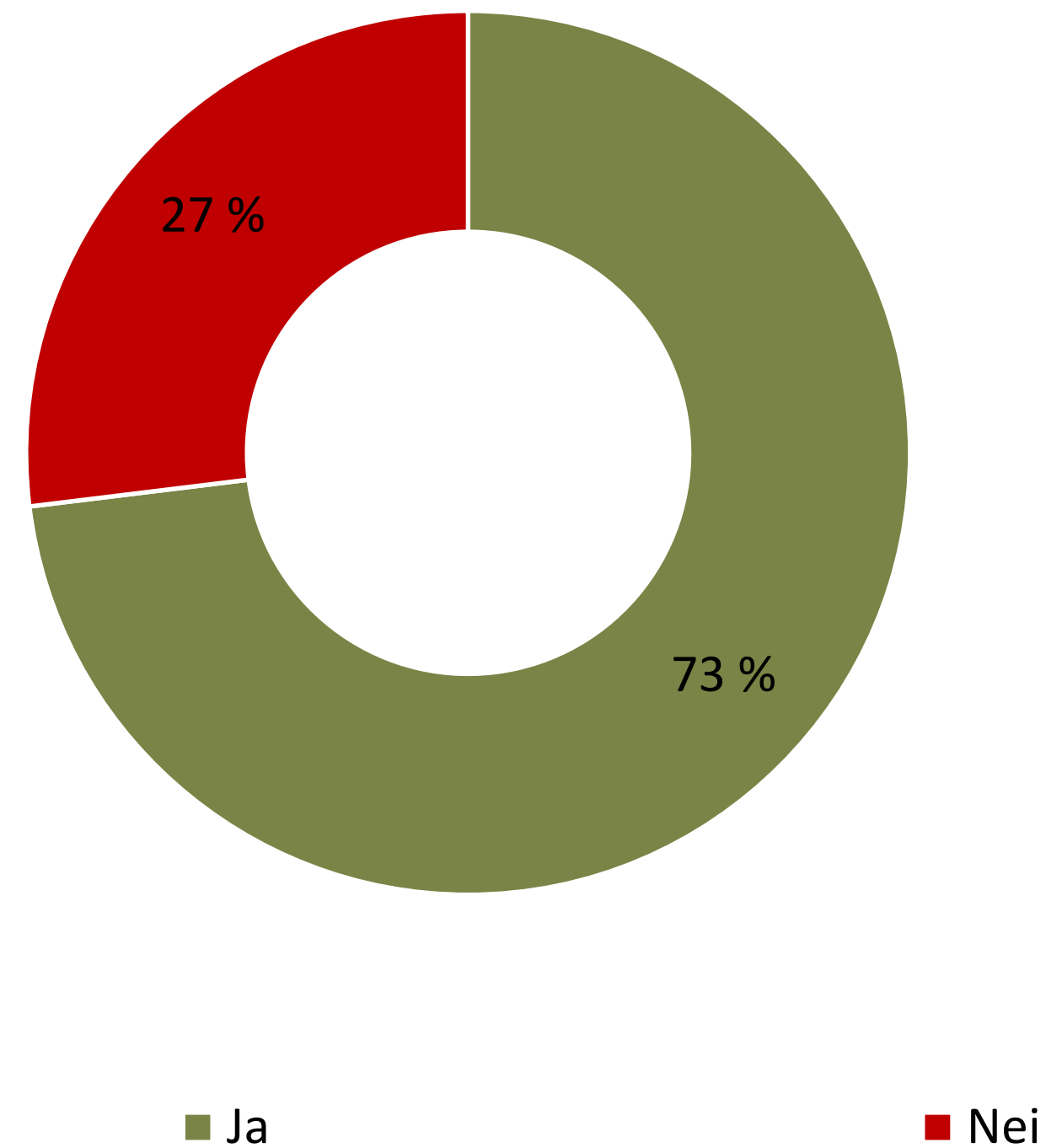

46 %

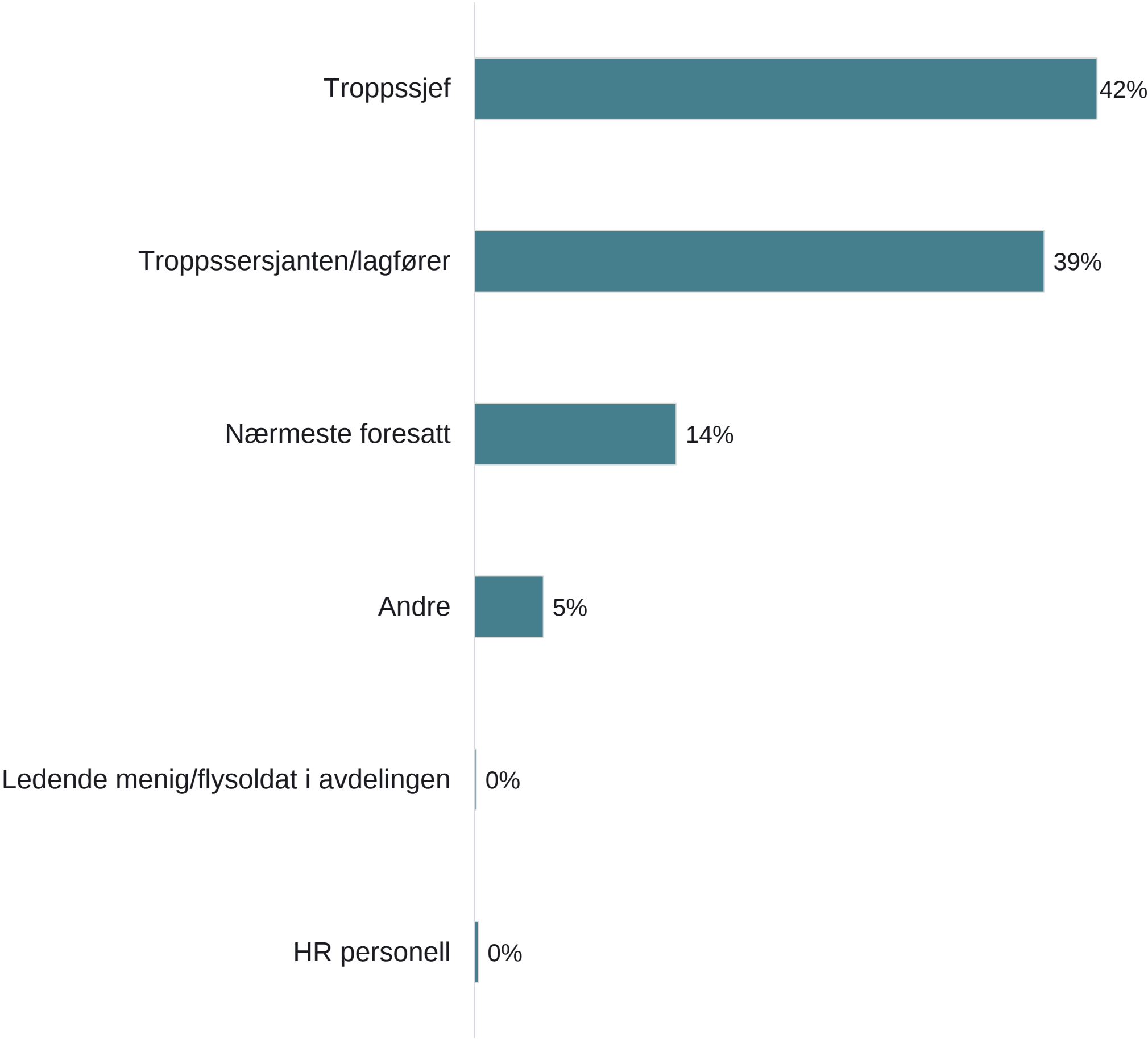
Midtveissamtale

- 73 % har gjennomført midtveissamtale. Dette er 10 pp. høyere enn ved forrige undersøkelse.
- 42 % av de som har gjennomført midtveissamtale har gjennomført den med troppssjefen. Deretter følger troppssersjanten/lagfører.
- 36 % oppgir at de fikk informasjon om ansettelse i Forsvaret i midtveissamtalen, og 34 % oppgir at de fikk informasjon om utdanning i Forsvaret.
- 33 % oppgir at de ikke fikk veiledning om videre tjeneste. 19 % var ikke interessert i veiledning om videre tjeneste.

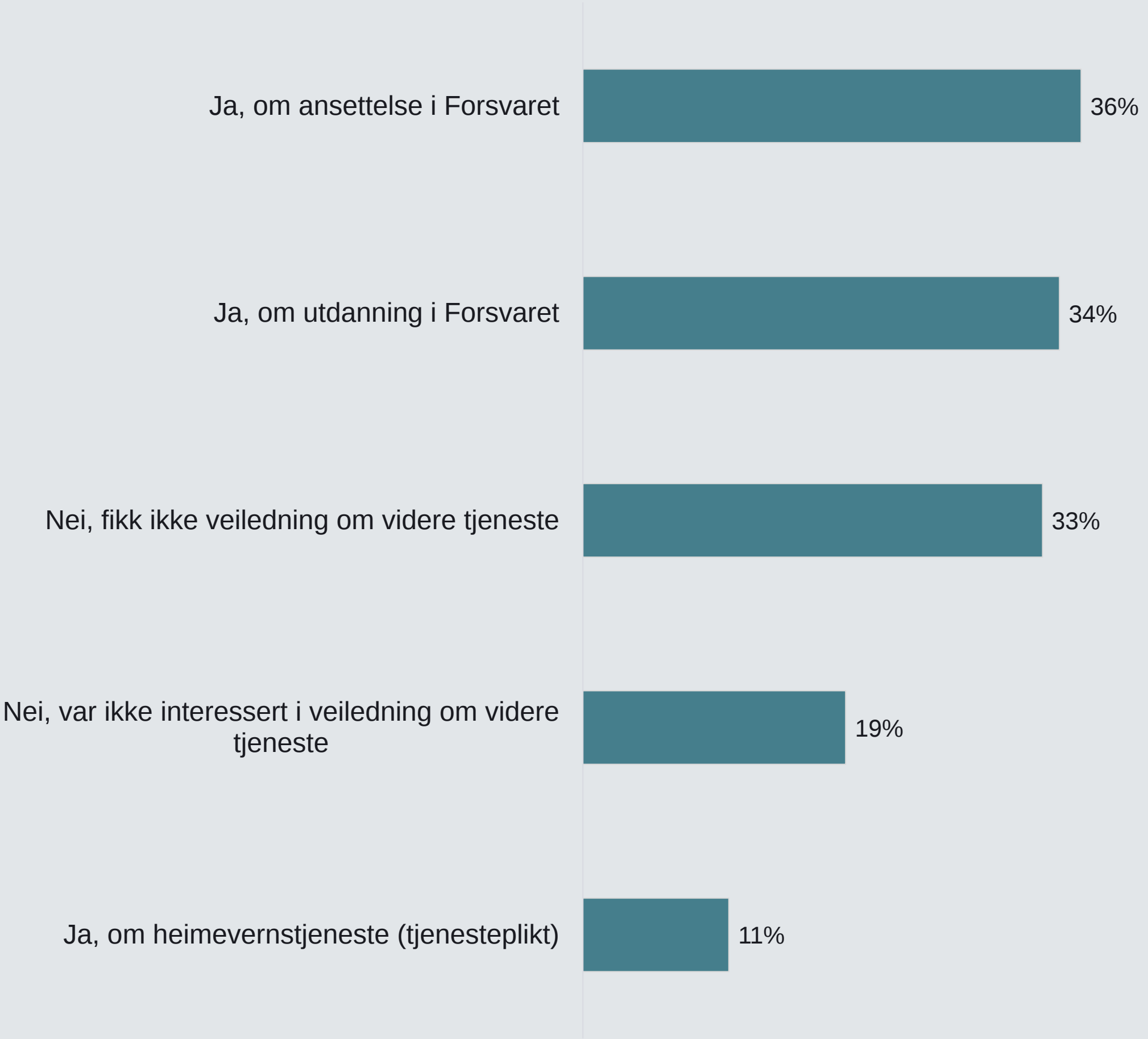
Midtveissamtale skal avholdes midtveis i førstegangstjenesten. Under midtveissamtalen skal det gis muntlig tilbakemelding på utført tjeneste. I forbindelse med midtveissamtalene skal det gis informasjon om muligheter for videre utdanning/tjeneste i Forsvaret. Har du gjennomført midtveissamtale?

Hvem gjennomførte du midtveissamtale med?

Fikk du veiledning om videre tjeneste under midtveissamtalen?

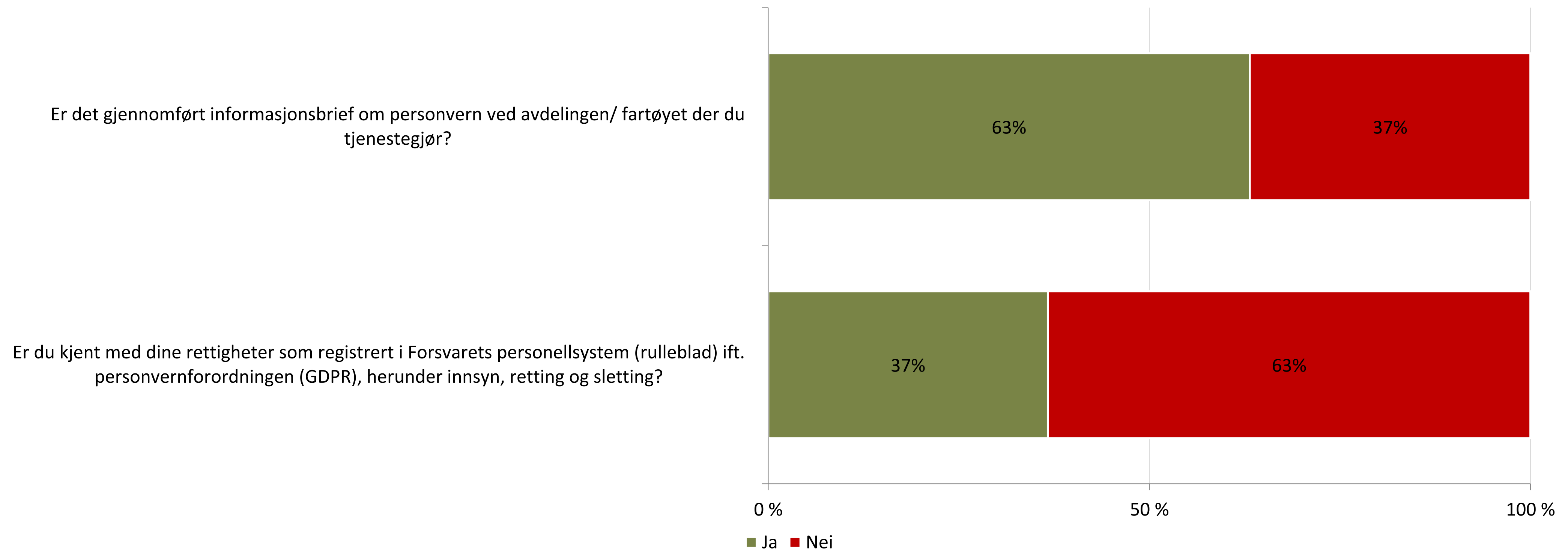

6

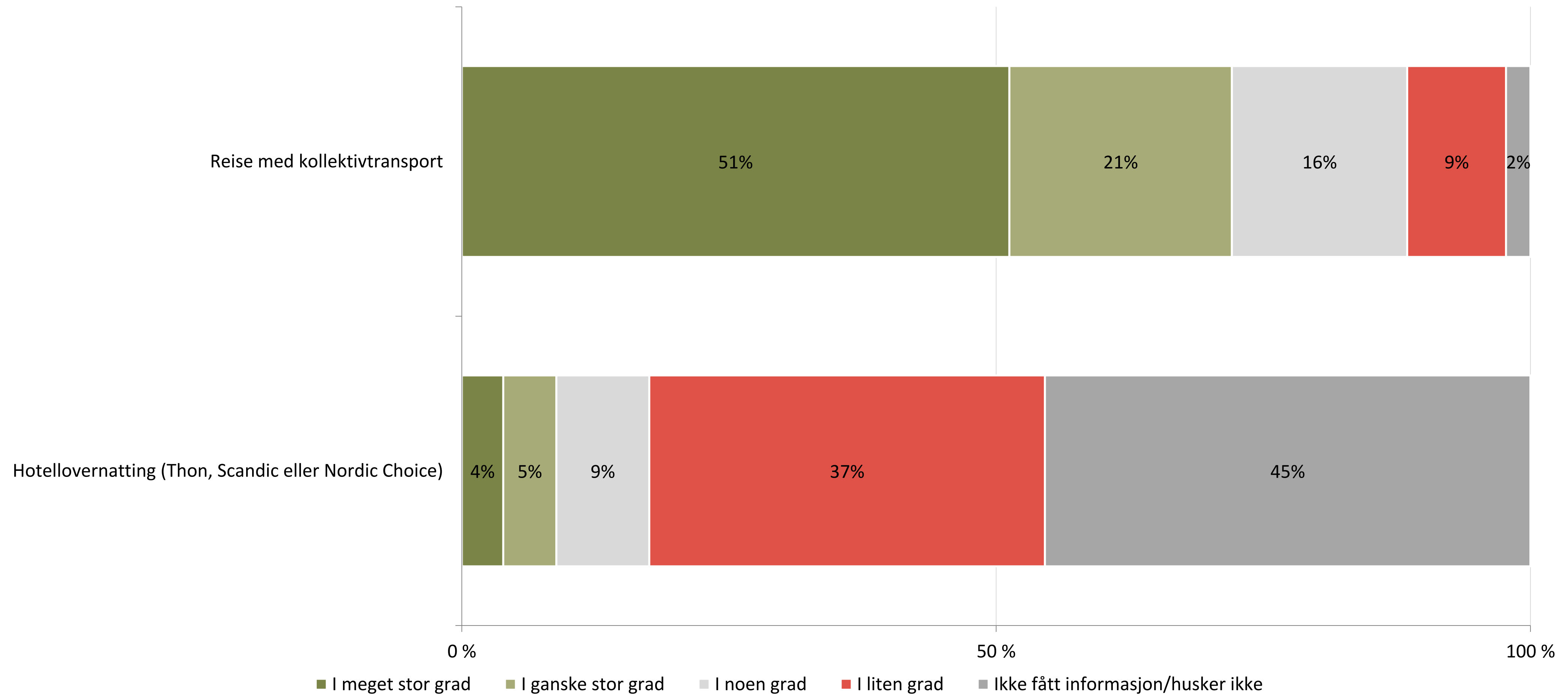
Annet

PERSONVERN
RABATTILBUD
OM UNDERSØKELSEN

Personvern handler om retten til privatliv og til å bestemme over egne personopplysninger. Forsvaret behandler personopplysninger om deg med grunnlag i lovpålagte oppgaver. Du har likevel grunnleggende rettigheter som innebærer informasjon om hvordan dine opplysninger blir behandlet, og krav på blant annet innsyn, retting og sletting, så lenge norsk lov ikke begrenser disse rettighetene.

Har du benyttet deg av Forsvarets rabatttilbud for førstegangstjenestegjørende?

Om undersøkelsen

Spørreundersøkelsen er gjennomført av Forsvaret kommunikasjon på oppdrag fra Forsvarsstaben J1. Ansvarlige for undersøkelsen er Michael Baas Bottenvik-Hartmann, J1, og for rapporteringen Karen Eimot, FKOM.

Alle foto: Forsvarets mediebank

Karen Eimot
Senior medie- og markedsanalytiker
keimot@mil.no
+47 476 03 940